

Hà Nội, ngày tháng năm 2024

BÁO CÁO ĐÁNH GIÁ TÁC ĐỘNG
LUẬT THUẾ GIÁ TRỊ GIA TĂNG (SỬA ĐỔI)
(Kèm tờ trình Chính phủ số /TTr-BTC ngày / /2024 của Bộ Tài chính)**I. XÁC ĐỊNH VẤN ĐỀ BẮT CẬP TỔNG QUAN****1. Bối cảnh xây dựng chính sách**

Luật thuế giá trị gia tăng số 13/2008/QH12 được thông qua ngày 03/6/2008 có hiệu lực thi hành từ ngày 01/01/2009 thay thế cho Luật thuế GTGT năm 1997 và các Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật thuế GTGT năm 2003, năm 2005 và đã được sửa đổi, bổ sung 03 lần tại Luật số 31/2013/QH13 có hiệu lực thi hành từ ngày 01/01/2014, Luật số 71/2014/QH13 có hiệu lực thi hành từ ngày 01/01/2015, Luật số 106/2016/QH13 có hiệu lực thi hành từ ngày 01/07/2016 (dưới đây gọi chung là Luật thuế GTGT).

Qua 15 năm thực hiện, Luật thuế GTGT đã đạt được các kết quả tích cực: (1) Luật thuế GTGT đã có những thay đổi theo đúng định hướng cải cách chính sách thuế của Chiến lược cải cách hệ thống thuế giai đoạn 2011-2020; giảm bớt thủ tục hành chính cho người nộp thuế và cơ quan thuế, góp phần cải thiện môi trường kinh doanh, nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia. (2) Luật thuế GTGT đã góp phần tháo gỡ khó khăn và thúc đẩy sản xuất kinh doanh phát triển, chú trọng đến khuyến khích phát triển nông nghiệp, giảm chi phí đầu vào cho hoạt động sản xuất nông nghiệp; giảm chi phí đối với hàng hóa, dịch vụ thiết yếu góp phần vào đảm bảo an sinh xã hội. (3) Luật thuế GTGT đã góp phần định hướng sản xuất và tiêu dùng, định hướng đầu tư sản xuất theo đúng đường lối chủ trương chính sách của Đảng, tạo thuận lợi cho doanh nghiệp phát triển công nghệ, đầu tư đổi mới tài sản cố định (TSCĐ), khuyến khích xuất khẩu, góp phần thúc đẩy vốn đầu tư xã hội tăng trưởng. (4) Luật thuế GTGT góp phần nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước, góp phần tạo sự minh bạch trong các hoạt động kinh tế, chống gian lận trong hoàn thuế thông qua khuyến khích phát triển các giao dịch thanh toán không dùng tiền mặt giữa các doanh nghiệp, quy định điều kiện hoàn thuế GTGT, điều kiện khấu trừ thuế GTGT đầu vào để thúc đẩy hạch toán kế toán, sử dụng hoá đơn, chứng từ, nâng cao năng lực quản trị doanh nghiệp. (5) Luật thuế GTGT góp phần quan trọng, ổn định, đảm bảo tỉ lệ động viên hợp lý cho ngân sách nhà nước; cơ cấu lại thu ngân sách nhà nước theo hướng bền vững, giảm

dần sự phụ thuộc vào nguồn thu từ tài nguyên khoáng sản (dầu thô) và thu từ hoạt động xuất nhập khẩu.

Trong quá trình phát triển kinh tế - xã hội và hội nhập kinh tế quốc tế, do sự biến động nhanh của kinh tế - chính trị thế giới nói chung và nền kinh tế Việt Nam nói riêng, thực tiễn đã phát sinh một số vấn đề đòi hỏi cần thiết phải nghiên cứu sửa đổi, bổ sung Luật thuế GTGT, cụ thể:

- Số lượng nhóm hàng hóa, dịch vụ thuộc đối tượng không chịu thuế còn nhiều (26 nhóm) và không được khấu trừ thuế giá trị gia tăng đầu vào làm tăng chi phí sản xuất của doanh nghiệp và làm tăng giá bán ra, ảnh hưởng đến các doanh nghiệp trong chuỗi cung ứng;

- Việc áp dụng các mức thuế suất (hiện nay gồm 03 mức: 0%, 5% và 10%) đối với các nhóm mặt hàng còn chưa phù hợp. Đối tượng chịu thuế GTGT thuế suất 5% còn nhiều (14 nhóm hàng hóa, dịch vụ) chưa phù hợp với định hướng cải cách hệ thống thuế, tiến tới áp dụng 1 mức thuế suất phổ thông. Việc xác định thuế suất đối với một số hàng hóa dựa vào mục đích sử dụng nên gây vướng mắc cho cả cơ quan thuế và người nộp thuế.

- Đối với doanh thu bán hàng hóa, dịch vụ không chịu thuế GTGT có mức từ 100 triệu đồng trở xuống/năm cần phải nghiên cứu điều chỉnh cho phù hợp mức biến động của giá và một số yếu tố khác cho phù hợp bối cảnh kinh tế - xã hội.

- Quy định về giá tính thuế GTGT đối với hoạt động kinh doanh bất động sản còn có cách hiểu khác nhau giữa người nộp thuế và cơ quan thuế. Đồng thời, quy định về khấu trừ thuế GTGT đầu vào cần phải chặt chẽ hơn nữa để góp phần ngăn chặn gian lận trong khấu trừ, hoàn thuế GTGT, chống thất thu ngân sách.

- Cần phải nghiên cứu bổ sung quy định hoàn thuế GTGT đối với doanh nghiệp sản xuất cung ứng hàng hóa, dịch vụ chịu thuế GTGT 5% mà đầu vào chủ yếu áp dụng thuế suất 10%; nghiên cứu sửa đổi quy định về hoàn thuế đối với dự án đầu tư để xử lý bất cập phát sinh trong thực tế và tạo điều kiện cho doanh nghiệp đầu tư, đổi mới công nghệ thông qua đó tăng năng suất lao động, tăng khả năng cạnh tranh của doanh nghiệp.

2. Mục tiêu xây dựng chính sách

a) Mục tiêu tổng thể

- Thực hiện chủ trương của Đảng, Nhà nước về phát triển kinh tế - xã hội đến năm 2030.

- Kịp thời tháo gỡ khó khăn cho hoạt động sản xuất kinh doanh, cải cách thủ tục hành chính, khơi thông, phát huy nguồn lực cho phát triển kinh tế - xã hội.

- Đảm bảo tính thống nhất, đồng bộ của hệ thống pháp luật.

- Phù hợp xu hướng cải cách thuế của quốc tế.

- Đảm bảo ổn định nguồn thu ngân sách nhà nước.

b) Mục tiêu cụ thể

- Hoàn thiện quy định về chính sách thuế GTGT để bao quát toàn bộ các nguồn thu, mở rộng cơ sở thu; bảo đảm tính minh bạch, dễ hiểu, dễ thực hiện Luật để góp phần nâng cao năng lực và hiệu quả của hoạt động quản lý thuế trong phòng, chống trốn thuế, thất thu và nợ thuế; đảm bảo thu đúng thu đủ vào ngân sách nhà nước, đảm bảo ổn định nguồn thu ngân sách nhà nước.

- Đổi mới các nội dung và các điều luật theo hướng gia tăng các quy định, luật hóa các quy định đã thực hiện ổn định tại văn bản dưới luật nhằm cải cách thủ tục hành chính; cải cách thủ tục quản lý thuế theo hướng đơn giản, rõ ràng, công khai, thuận tiện, thống nhất, ổn định chính sách, thực hiện quản lý thuế điện tử, bảo vệ quyền lợi người nộp thuế, tạo môi trường thuận lợi cho người nộp thuế tuân thủ pháp luật về thuế, tự giác nộp đúng, đủ, kịp thời tiền thuế vào ngân sách nhà nước.

- Khắc phục các vướng mắc phát sinh trong quá trình thực hiện Luật thuế GTGT thời gian qua; tháo gỡ bất cập, chông chéo trong hệ thống pháp luật thuế GTGT và bảo đảm tính thống nhất, đồng bộ với các pháp luật liên quan; bảo đảm tính khả thi, minh bạch và thuận lợi cho tổ chức thực hiện, khơi thông, phát huy nguồn lực cho phát triển kinh tế - xã hội.

- Sửa đổi, bổ sung những quy định nhằm phù hợp với xu hướng cải cách thuế của quốc tế.

II. ĐÁNH GIÁ TÁC ĐỘNG CỦA CHÍNH SÁCH ĐỀ XUẤT

1. Sửa đổi quy định về người nộp thuế

1.1. Xác định vấn đề bất cập

- Luật thuế GTGT hiện hành quy định: “*Người nộp thuế GTGT là tổ chức, hộ, cá nhân sản xuất, kinh doanh hàng hóa, dịch vụ chịu thuế GTGT (sau đây gọi là cơ sở kinh doanh); tổ chức, cá nhân nhập khẩu hàng hóa chịu thuế GTGT (sau đây gọi là người nhập khẩu)*”.

- Luật quản lý thuế số 38/2019/QH15 có quy định về người nộp thuế bao gồm:

+ Tổ chức, hộ gia đình, hộ kinh doanh, cá nhân nộp thuế theo quy định của pháp luật về thuế; Tổ chức, hộ gia đình, hộ kinh doanh, cá nhân nộp các khoản thu khác thuộc ngân sách nhà nước (Điều 2).

+ Ngân hàng thương mại khâu trừ, nộp thay nghĩa vụ thuế phải nộp theo quy định pháp luật về thuế của tổ chức, cá nhân ở nước ngoài có hoạt động kinh doanh thương mại điện tử có phát sinh thu nhập từ Việt Nam (khoản 3 Điều 27).

+ Đối với hoạt động kinh doanh thương mại điện tử, kinh doanh dựa trên nền tảng số và các dịch vụ khác được thực hiện bởi nhà cung cấp ở nước ngoài không có cơ sở thường trú tại Việt nam thì nhà cung cấp ở nước ngoài

có nghĩa vụ trực tiếp hoặc ủy quyền thực hiện đăng ký thuế, khai thuế, nộp thuế tại Việt Nam theo quy định của Bộ trưởng Bộ Tài chính (khoản 4 Điều 42).

- Tại khoản 2 Điều 2 Nghị định số 209/2013/NĐ-CP có quy định: Tổ chức, cá nhân sản xuất, kinh doanh tại Việt Nam mua dịch vụ (kể cả trường hợp mua dịch vụ gắn với hàng hóa) của tổ chức nước ngoài không có cơ sở thường trú tại Việt Nam, cá nhân ở nước ngoài là đối tượng không cư trú tại Việt Nam thì tổ chức, cá nhân mua dịch vụ là người nộp thuế.

Theo đó, chưa có sự đồng bộ quy định về người nộp thuế giữa Luật thuế GTGT với văn bản dưới Luật và Luật quản lý thuế.

1.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

- Sửa đổi quy định tại Luật thuế GTGT thống nhất đồng bộ với Luật quản lý thuế để tránh phát sinh vướng mắc trong thực hiện.

- Luật hóa quy định đã thực hiện ổn định tại văn bản dưới luật để bảo đảm cơ sở pháp lý, không xáo trộn chính sách và phù hợp với thực tế

1.3. Giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

- Bổ sung quy định “Tổ chức, cá nhân sản xuất, kinh doanh tại Việt Nam mua dịch vụ (kể cả trường hợp mua dịch vụ gắn với hàng hóa) của tổ chức nước ngoài không có cơ sở thường trú tại Việt Nam, cá nhân ở nước ngoài là đối tượng không cư trú tại Việt Nam và người nộp thuế khác theo quy định của pháp luật quản lý thuế” là người nộp thuế GTGT trong dự thảo Luật.

1.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu sự tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này không làm phát sinh thêm chi phí tuân thủ của người nộp thuế.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế;

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung bảo đảm thống nhất đồng bộ với Luật quản lý thuế.

1.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn chính sách

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại Điều 4 dự thảo Luật trình kèm.

2. Sửa đổi quy định về đối tượng không chịu thuế GTGT

2.1. Sửa đổi quy định đối với sản phẩm vật liệu nhân giống cây trồng, giống vật nuôi, thức ăn chăn nuôi, thức ăn thủy sản

2.1.1. Xác định vấn đề bất cập

- Luật thuế GTGT hiện hành quy định: “*Sản phẩm là giống vật nuôi, giống cây trồng, bao gồm trứng giống, con giống, cây giống, hạt giống, tinh dịch, phôi, vật liệu di truyền*”; “*Thức ăn gia súc, gia cầm và thức ăn cho vật nuôi khác*” thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT.

- Luật trồng trọt quy định: *Vật liệu nhân giống* là cây hoặc bộ phận của cây, nấm ăn hoặc bộ phận của nấm ăn có thể phát triển thành một cá thể mới, dùng để nhân giống hoặc để gieo trồng.

- Tại khoản 23 Điều 2 Luật chăn nuôi quy định: “*Sản phẩm giống vật nuôi bao gồm con giống, tinh, phôi, trứng giống, ấu trùng và vật liệu di truyền khác được khai thác từ vật nuôi*”.

Tại khoản 25 Điều 2 Luật chăn nuôi quy định: thức ăn chăn nuôi là sản phẩm mà vật nuôi ăn, uống ở dạng tươi sống hoặc đã qua chế biến bao gồm thức ăn hỗn hợp hoàn chỉnh, thức ăn đậm đặc, thức ăn bổ sung và thức ăn truyền thống.

- Tại khoản 14 Điều 3 Luật thủy sản quy định thức ăn thủy sản là sản phẩm cung cấp dinh dưỡng, thành phần có lợi cho sự phát triển của động vật thủy sản bao gồm thức ăn hỗn hợp, chất bổ sung, thức ăn tươi sống và nguyên liệu.

Trong quá trình thực hiện Luật thuế GTGT đã phát sinh vướng mắc trong việc xác định thế nào là giống vật nuôi, cây trồng, thức ăn chăn nuôi do quy định của Luật thuế GTGT hiện hành chưa đồng bộ với pháp luật trồng trọt, chăn nuôi, thủy sản cả về thuật ngữ chuyên ngành cũng như phạm vi mặt hàng.

2.1.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

- Sửa đổi quy định tại Luật thuế GTGT để thống nhất đồng bộ với Luật chuyên ngành (Luật chăn nuôi, Luật trồng trọt, Luật thủy sản) để tránh phát sinh vướng mắc trong thực hiện.

2.1.3. Giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

- Sửa cụm từ: (i) “sản phẩm trồng trọt” **thành** “sản phẩm cây trồng, rừng trồng”, “cây giống, hạt giống” **thành** “vật liệu nhân giống cây trồng theo quy định của pháp luật về trồng trọt”.

+ Sửa cụm từ (ii) “trứng giống, con giống, tinh dịch, phôi, vật liệu di truyền” **thành** “sản phẩm giống vật nuôi theo quy định của pháp luật về chăn nuôi”, “thức ăn gia súc, gia cầm và thức ăn cho vật nuôi khác” **thành** “thức ăn chăn nuôi theo quy định của pháp luật về chăn nuôi, thức ăn thủy sản theo quy định của pháp luật về thủy sản”.

2.1.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu sự tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này không làm phát sinh thêm chi phí

tuân thủ của người nộp thuế.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung bảo đảm thống nhất đồng bộ với các Luật chuyên ngành (Luật chăn nuôi, Luật trồng trọt, Luật thủy sản).

2.1.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn chính sách

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại khoản 1, khoản 2 và khoản 4 Điều 5 dự thảo Luật trình kèm.

2.2. Sửa đổi quy định đối với mặt hàng phân bón, tàu khai thác thủy sản tại vùng khơi, vùng biển và các loại máy móc, thiết bị chuyên dùng phục vụ cho sản xuất nông nghiệp từ đối tượng không chịu thuế sang đối tượng áp dụng thuế suất 5%

2.2.1. Xác định vấn đề bất cập

a) Đối với mặt hàng phân bón

- Tại khoản 3a Điều 5 Luật thuế GTGT hiện hành quy định mặt hàng phân bón thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT.

- Trong quá trình thực hiện quy định nêu trên, các doanh nghiệp sản xuất phân bón đã kiến nghị sửa đổi quy định này do doanh nghiệp không được kê khai, khấu trừ thuế GTGT đầu vào của hàng hóa, dịch vụ (bao gồm cả hoạt động đầu tư, mua sắm tài sản cố định (TSCĐ) phục vụ cho hoạt động sản xuất phân bón mà phải tính vào chi phí sản phẩm, khiến giá thành tăng và lợi nhuận giảm; bất lợi trong cạnh tranh với phân bón nhập khẩu. Khó khăn về nguồn vốn nên doanh nghiệp không chủ động trong đầu tư, mở rộng sản xuất.

Cùng với kiến nghị của doanh nghiệp sản xuất phân bón, Bộ Tài chính cũng nhận được kiến nghị của Bộ Công thương, Hiệp hội phân bón cũng phản ánh khó khăn của doanh nghiệp sản xuất phân bón và đề nghị chuyển phân bón sang đối tượng chịu thuế GTGT thuế suất 5%.

- Lãnh đạo Chính phủ cũng có nhiều văn bản chỉ đạo Bộ Tài chính nghiên cứu sửa đổi chính sách thuế GTGT để tháo gỡ khó khăn cho dự án sản xuất phân bón (công văn số 10698/VPCP-KTTH ngày 21/12/2020, công văn số 1747/VPCP-KTTH ngày 17/3/2021, Thông báo “Mật” số 73/TB-VPCP ngày 01/7/2021, Thông báo Mật số 131/TB-VPCP ngày 11/11/2021, Thông báo số 142/TB-VPCP ngày 17/12/2021, công văn Mật số 1001/VPCP-KTTH

ngày 08/4/2022, Thông báo số 201/TB-VPCP ngày 02/6/2023).

Các Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh/thành phố: Bắc Giang, Cà Mau, Bình Định, Hải Phòng, Nam Định, Tiền Giang cũng có kiến nghị gửi đến Bộ trưởng Bộ Tài chính đề nghị sửa đổi chính sách thuế GTGT đối với mặt hàng phân bón và thực hiện yêu cầu của Quốc hội tại điểm đ mục 2 Nghị quyết số 101/2023/QH15 ngày 24/6/2023 về kỳ họp thứ 5, Quốc hội khóa XV, Chính phủ đã rà soát hệ thống văn bản quy phạm pháp luật, trong đó đề xuất nội dung kiến nghị chuyển mặt hàng phân bón từ đối tượng không chịu thuế GTGT sang đối tượng chịu thuế GTGT thuế suất 5%.

- Kinh nghiệm quốc tế cho thấy mặt hàng phân bón là mặt hàng phục vụ sản xuất nông nghiệp nên chính sách thuế GTGT (hoặc thuế hàng hóa dịch vụ, thuế bán hàng) của nhiều nước được thiết kế theo hướng ưu đãi hơn so với các mặt hàng thông thường khác. Chính phủ nhiều nước đã thông qua các chính sách và chương trình hỗ trợ trên các phương diện khác nhau nhằm tạo điều kiện thuận lợi và thúc đẩy sự phát triển ngành phân bón, trong đó chính sách hỗ trợ về thuế cũng là công cụ thường được các nước sử dụng. Tuy nhiên, cách thức thiết kế của các nước cũng rất khác nhau. Một số nước không thu thuế GTGT/thuế bán hàng đối với mặt hàng phân bón như Thái Lan, Lào, Myanmar, Philippines, Pakistan, Mỹ,... Một số nước có thu thuế GTGT/thuế bán hàng đối với mặt hàng phân bón nhưng với mức thuế suất thấp hơn thuế suất phổ thông, ví dụ như Trung Quốc, Romania, Croatia, Ấn Độ,...

Để vừa thúc đẩy ngành sản xuất phân bón trong nước cạnh tranh được với phân bón nhập khẩu vừa thực hiện mục tiêu thu hẹp đối tượng không chịu thuế GTGT, Chính phủ đã rà soát hệ thống văn bản quy phạm pháp luật, trong đó đề xuất nội dung kiến nghị chuyển mặt hàng phân bón từ đối tượng không chịu thuế GTGT sang đối tượng chịu thuế GTGT thuế suất 5%.

b) Đối với máy móc, thiết bị chuyên dùng cho nông nghiệp; tàu khai thác thủy sản tại vùng khơi, vùng biển

- Khoản 3a Điều 5 Luật thuế GTGT hiện hành quy định máy móc, thiết bị chuyên dùng phục vụ cho sản xuất nông nghiệp; tàu đánh bắt xa bờ thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT.

- Tại khoản 1 Điều 3 Nghị định số 12/2015/NĐ-CP quy định máy móc thiết bị chuyên dùng phục vụ cho sản xuất nông nghiệp gồm: *Máy cày; máy bừa; máy phay; máy rạch hàng; máy bạt gốc; thiết bị san phẳng đồng ruộng; máy gieo hạt; máy cấy; máy trồng mía; hệ thống máy sản xuất mạ thảm; máy xới, máy vun luống, máy vãi, rắc phân, bón phân; máy, bình phun thuốc bảo vệ thực vật; máy thu hoạch lúa, ngô, mía, cà phê, bông; máy thu hoạch củ, quả, rễ; máy đốn chè, máy hái chè; máy tuốt đập lúa; máy bóc bẹ tẻ hạt ngô; máy tẻ ngô; máy đập đậu tương; máy bóc vỏ lạc; xát vỏ cà phê; máy thiết bị sơ chế cà phê, thóc wót; máy sấy nông sản (lúa, ngô, cà phê, tiêu, điều...), thủy sản; máy thu gom, bóc mía, lúa, rom rạ trên đồng; máy áp, nở trứng gia*

cầm; máy thu hoạch cỏ, máy đóng kiện rơm, cỏ; máy vắt sữa và các loại máy chuyên dùng khác.

- Luật thủy sản không sử dụng thuật ngữ “tàu đánh bắt xa bờ” mà sử dụng thuật ngữ tàu khai thác thủy sản. Bộ Nông nghiệp và phát triển Nông thôn có ý kiến sửa cụm từ “tàu đánh bắt xa bờ” thành “tàu khai thác thủy sản tại vùng khơi, vùng biển” cho phù hợp thực tế của ngành.

- Thực hiện theo quy định nêu trên, các doanh nghiệp sản xuất, lắp ráp máy móc, thiết bị chuyên dùng phục vụ cho sản xuất nông nghiệp, tàu đánh bắt xa bờ không được kê khai, khấu trừ thuế GTGT đầu vào của hàng hóa, dịch vụ (bao gồm cả hoạt động đầu tư, mua sắm TSCĐ) phục vụ cho hoạt động sản xuất lắp ráp máy móc, thiết bị chuyên dùng phục vụ cho sản xuất nông nghiệp, tàu đánh bắt xa bờ mà phải tính vào chi phí sản phẩm, giá thành tăng và lợi nhuận giảm, bất lợi trong cạnh tranh với hàng hóa nhập khẩu cùng loại.

Mặt khác, trong thực tế, máy móc, thiết bị rất đa dạng, được sử dụng cho nhiều mục đích (sản xuất nông nghiệp, sản xuất công nghiệp khác) ví dụ như máy bơm nước, máy sửi, máy nỏ,... cả doanh nghiệp và cơ quan quản lý thuế đều gặp khó khăn trong việc xác định thế nào là máy móc, thiết bị chuyên dùng trong nông nghiệp để xác định loại nào áp dụng thuế suất 5% loại nào áp dụng thuế suất 10% dẫn đến việc thực hiện không thống nhất giữa các doanh nghiệp và cơ quan quản lý thuế. Bên cạnh đó, việc kiểm soát hàng hóa có được sử dụng đúng mục đích như khi kê khai thuế hay không cũng rất khó khăn cho cơ quan quản lý thuế. Chính phủ đã phải ban hành Nghị định quy định cụ thể tên một số máy móc thiết bị chuyên dùng phục vụ cho sản xuất nông nghiệp.

2.2.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

- Mở rộng cơ sở thuế thông qua việc giảm bớt số lượng nhóm hàng hóa, dịch vụ đang thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT.

- Tháo gỡ khó khăn cho sản xuất trong nước, bảo đảm hàng hóa sản xuất trong nước cạnh tranh bình đẳng với hàng hóa nhập khẩu cùng loại.

- Luật hóa quy định đã thực hiện ổn định ở văn bản dưới luật để đảm bảo cơ sở pháp lý, ổn định chính sách và phù hợp thực tiễn phát sinh.

2.2.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

- Bỏ quy định mặt hàng phân bón thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT và quy định mặt hàng phân bón áp dụng thuế GTGT 5%.

- Bỏ quy định máy móc, thiết bị chuyên dùng phục vụ cho sản xuất nông nghiệp; tàu đánh bắt xa bờ thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT.

- Quy định mặt hàng: Tàu khai thác thủy sản tại vùng khơi, vùng biển áp dụng mức thuế suất GTGT 5%.

- Quy định các mặt hàng: Máy cày; máy bừa; máy phay; máy rạch hàng; máy bạt gốc; thiết bị san phẳng đồng ruộng; máy gieo hạt; máy cấy;

máy trồng mía; hệ thống máy sản xuất mạ thảm; máy xới, máy vun luống, máy vãi, rắc phân, bón phân; máy, bình phun thuốc bảo vệ thực vật; máy thu hoạch lúa, ngô, mía, cà phê, bông; máy thu hoạch củ, quả, rễ; máy đốn chè, máy hái chè; máy tuốt đập lúa; máy bóc bẹ tẻ hạt ngô; máy tẻ ngô; máy đập đậu tương; máy bóc vỏ lạc; xát vỏ cà phê; máy thiết bị sơ chế cà phê, thóc ứt; máy sấy nông sản (lúa, ngô, cà phê, tiêu, điều...), thủy sản; máy thu gom, bóc mía, lúa, rơm rạ trên đồng; máy áp, nổ trứng gia cầm; máy thu hoạch cỏ, máy đóng kiện rơm, cỏ; máy vắt sữa và máy móc, thiết bị chuyên dùng phục vụ cho sản xuất nông nghiệp áp dụng mức thuế suất GTGT 5%.

- Quy định giao Chính phủ quy định tên các loại máy chuyên dụng trong nông nghiệp khác để phù hợp thực tiễn phát sinh.

2.2.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu sự tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:*

+ Chính sách này làm phát sinh thêm chi phí tuân thủ của người nộp thuế khi nhập khẩu phân bón và các máy móc, thiết bị chuyên dùng phục vụ cho sản xuất nông nghiệp vì sẽ phải nộp thuế giá trị gia tăng 5% tại khâu nhập khẩu. Người tiêu dùng mua phân bón, máy móc, thiết bị chuyên dùng nhập khẩu sẽ phải mua với giá có thuế GTGT. Tuy nhiên, giá bán của các mặt hàng này thuộc yếu tố cung, cầu của thị trường, chính sách này có tác động tốt đến sản xuất kinh doanh phân bón, máy móc, thiết bị chuyên dùng phục vụ cho nông nghiệp trong nước như sau:

Số thuế GTGT đầu vào (phát sinh trong nước và ở khâu nhập khẩu) của doanh nghiệp sản xuất phân bón, máy móc, thiết bị chuyên dùng sẽ được khấu trừ hoặc được hoàn thuế theo quy định của pháp luật thuế GTGT. Hàng hóa, dịch vụ mua vào phục vụ hoạt động sản xuất kinh doanh mặt hàng phân bón, máy móc, thiết bị chuyên dùng thuộc đối tượng không chịu thuế hoặc đối tượng chịu thuế GTGT với mức thuế suất là 5% và 10%, nếu tính thuế GTGT thuế suất 5% đầu ra thì doanh nghiệp sản xuất phân bón, máy móc, thiết bị chuyên dùng trong nước cơ bản không phải nộp thuế GTGT (số thuế đầu vào cơ bản được khấu trừ với số thuế đầu ra). Do đó, giá thành sản xuất phân bón, máy móc, thiết bị chuyên dùng phục vụ cho nông nghiệp được giảm xuống, hàng hóa sản xuất trong nước có thêm điều kiện để cạnh tranh với hàng hóa nhập khẩu.

Doanh nghiệp có thêm nguồn lực để ổn định sản xuất, mở rộng đầu tư, đổi mới công nghệ, nâng cao chất lượng sản phẩm và hạ giá bán sản phẩm. Giá bán trong nước đối với mặt hàng phân bón và máy móc, thiết bị chuyên dùng phục vụ cho nông nghiệp được hình thành theo cơ chế thị trường; các doanh nghiệp sản xuất, nhập khẩu, kinh doanh mặt hàng này được quyền tự định giá theo tín hiệu thị trường. Người tiêu dùng nếu lựa chọn tiêu dùng hàng hóa sản xuất trong nước thì cũng sẽ được hưởng lợi từ chính sách này.

+ Chính sách này tăng thu cho ngân sách nhà nước do tăng số thu thuế GTGT:

(i) Đối với mặt hàng phân bón: Theo số liệu thu thập được dựa trên Báo cáo Tài chính được công bố công khai của 05 công ty sản xuất, kinh doanh phân bón lớn nhất được niêm yết trên thị trường chứng khoán Việt Nam (bao gồm Tổng Công ty Phân bón và Hóa chất Dầu khí, Công ty cổ phần Phân bón Dầu khí Cà Mau, Công ty cổ phần Phân bón Bình Điền, Công ty cổ phần Supe Phốt phát và Hóa chất Lâm Thao, Công ty cổ phần Dịch vụ Nông nghiệp Bình Thuận) thì tổng doanh thu của các công ty này trong năm 2022 là gần 48 nghìn tỷ đồng. Nếu như áp dụng thuế suất thuế GTGT 5% trên tổng số doanh thu thì số thuế GTGT đầu ra là gần 2,4 nghìn tỷ đồng. Theo phản ảnh của Công ty Cổ phần DAP số 2 – Vinachem, trong năm 2022, Công ty không được khấu trừ thuế GTGT đầu vào khoảng 200 tỷ đồng với giả thiết các công ty khác cũng có số thuế GTGT đầu vào không được khấu trừ là khoảng 200 tỷ đồng (như Công ty Cổ phần DAP số 2 – Vinachem) thì tổng số thuế GTGT đầu vào không được khấu trừ của 05 công ty là khoảng 1.000 tỷ đồng. Như vậy, số thu Ngân sách nhà nước dự kiến sẽ tăng khoảng 1.000 tỷ đồng.

(ii) Đối với mặt hàng máy móc phục vụ sản xuất nông nghiệp:

Khi áp dụng chính sách này thì số thu Ngân sách nhà nước dự kiến sẽ tăng khoảng 121,7 tỷ đồng, cụ thể:

Theo dữ liệu của năm 2022 thì tổng số thuế GTGT đầu vào của mặt hàng máy móc phục vụ sản xuất nông nghiệp là 192,5 tỷ đồng, doanh thu chưa có thuế GTGT là 6,29 nghìn tỷ đồng, số thuế GTGT đầu ra của mặt hàng máy móc phục vụ sản xuất nông nghiệp là 314,2 tỷ đồng.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế mà góp phần thúc đẩy ngành sản xuất phân bón trong nước là đầu vào của ngành nông nghiệp, tạo nguồn cung ổn định cho người nông dân, giảm dần sự phụ thuộc vào nguồn nhập khẩu, khắc phục việc giá cả không ổn định, cũng như sự biến động giá của phân bón nhập khẩu bất lợi đối với người nông dân (nhất là trong bối cảnh giá phân bón nhập khẩu đang tăng cao), góp phần bảo đảm phát triển nền nông nghiệp bền vững hơn.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

2.2.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn chính sách

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại điểm b, g khoản 2 Điều 9 dự thảo Luật trình kèm.

2.3. Sửa đổi quy định về cấp tín dụng; bổ sung các khoản phí tại Hợp đồng vay vốn của Chính phủ Việt Nam với Bên cho vay nước ngoài thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT

2.3.1. Xác định vấn đề bất cập

a) Về cấp tín dụng

- Tại điểm a khoản 8 Điều 5 Luật thuế GTGT hiện hành quy định đối tượng không chịu thuế GTGT như sau: *“Dịch vụ cấp tín dụng bao gồm: cho vay; chiết khấu, tái chiết khấu công cụ chuyển nhượng và các giấy tờ có giá khác; bảo lãnh; cho thuê tài chính; phát hành thẻ tín dụng; bao thanh toán trong nước; bao thanh toán quốc tế; hình thức cấp tín dụng khác theo quy định của pháp luật”*.

- Tại khoản 14 Điều 4 Luật các tổ chức tín dụng quy định: *“Cấp tín dụng là việc thỏa thuận để tổ chức, cá nhân sử dụng một khoản tiền hoặc cam kết cho phép sử dụng một khoản tiền theo nguyên tắc có hoàn trả bằng nghiệp vụ cho vay, chiết khấu, cho thuê tài chính, bao thanh toán, bảo lãnh ngân hàng và các nghiệp vụ cấp tín dụng khác”*.

Tại khoản 15 Điều 4 Luật các tổ chức tín dụng quy định: *“15. Cung ứng dịch vụ thanh toán qua tài khoản là việc cung ứng phương tiện thanh toán; thực hiện dịch vụ thanh toán séc, lệnh chi, ủy nhiệm chi, nhờ thu, ủy nhiệm thu, thẻ ngân hàng, thư tín dụng và các dịch vụ thanh toán khác cho khách hàng thông qua tài khoản của khách hàng”*.

Căn cứ quy định trên, dịch vụ thư tín dụng L/C là dịch vụ thanh toán qua tài khoản (không phải dịch vụ cấp tín dụng) nên thuộc đối tượng chịu thuế GTGT.

Theo báo cáo của Ngân hàng Nhà nước (NHNN) tại các công văn (công văn số 7390/NHNN-TD ngày 18/10/2021, công văn số 2032/NHNN-TD ngày 29/3/2021 và công văn số 5 5496/NHNN-TD ngày 30/7/2020): Theo thông lệ quốc tế (Bộ Quy tắc và thực hành thống nhất về tín dụng chứng từ (UCP 600), tại Điều 2 UCP 600 quy định *“L/C là một thỏa thuận, dù cho được mô tả hoặc đặt tên như thế nào, nhưng không thể hủy bỏ và do đó là một cam kết chắc chắn của ngân hàng phát hành về việc thanh toán cho một bộ chứng từ hợp lệ”*, căn cứ khoản 14, khoản 15 Điều 4 và khoản 3 Điều 98 Luật Các tổ chức tín dụng số 47/2010/QH12 thì NHNN khẳng định thư tín dụng L/C là lưỡng tính (vừa là “dịch vụ cấp tín dụng” và vừa là “dịch vụ thanh toán”).

Do vậy, trong thực tế đã phát sinh vướng mắc trong việc xác định thư tín dụng LC là dịch vụ cấp tín dụng hay là dịch vụ thanh toán và việc thu thuế GTGT đối với loại hình dịch vụ này.

b) Các khoản phí tại Hợp đồng vay vốn của Chính phủ Việt Nam với Bên cho vay nước ngoài

Thực tế hiện nay, trong các thỏa thuận vay vốn nước ngoài mà Nhà nước/Chính phủ Việt Nam là Bên đi vay, ngoài lãi tiền vay phải trả cho Bên cho vay, Bên đi vay còn phải trả nhiều loại phí khác nhau như các phí quản lý, phí cam kết, phí đầu cuối, phí dịch vụ, phí thanh khoản,... Theo Bên cho vay thì các khoản phí này đều nằm trong thỏa thuận vay liên quan đến việc cấp tín dụng (cho vay) và thuộc đối tượng không chịu thuế.

Trên thực tế Bên cho vay nước ngoài (bao gồm cả các tổ chức trực thuộc Chính phủ nước ngoài và các ngân hàng thương mại được Chính phủ nước ngoài chỉ định là Bên cho vay) khi cho Chính phủ Việt Nam vay đều đề nghị được nhận đầy đủ các khoản thanh toán từ Chính phủ Việt Nam mà không bị khấu trừ.

Do Luật thuế GTGT hiện hành chưa quy định rõ nên trong thực tế thực hiện có phát sinh vướng mắc khi thực hiện Hợp đồng vay vốn đã ký kết.

2.3.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

- Sửa đổi quy định tại Luật thuế GTGT để thống nhất đồng bộ với Luật chuyên ngành (Luật các tổ chức tín dụng) để tránh phát sinh vướng mắc trong thực hiện.

- Sửa đổi quy định tại Luật thuế GTGT để minh bạch và thuận lợi trong việc thỏa thuận và thực hiện các hợp đồng vay vốn của Chính phủ Việt Nam.

2.3.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

- Quy định rõ Dịch vụ cấp tín dụng theo quy định của pháp luật về các tổ chức tín dụng thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT. Việc xác định dịch vụ nào chịu thuế, dịch vụ nào không chịu thuế sẽ căn cứ vào quy định của pháp luật chuyên ngành.

- Quy định rõ khoản phí tại Hợp đồng vay vốn của Chính phủ Việt Nam với Bên cho vay nước ngoài thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT. Việc xác định các khoản phí thuộc đối tượng không chịu thuế sẽ căn cứ vào Hợp đồng vay vốn của Chính phủ Việt Nam.

2.3.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu sự tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này không làm tăng chi phí tuân thủ của người nộp thuế. Không làm giảm thu Ngân sách nhà nước vì cả 02 đối tượng đều đang thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT theo pháp luật thuế GTGT hiện hành.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

2.3.5 Kiến nghị giải pháp lựa chọn chính sách

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại điểm a khoản 9 Điều 5 dự thảo Luật trình kèm.

2.4. Sửa đổi quy định về “kinh doanh chứng khoán” thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT

2.4.1. Xác định vấn đề bất cập

- Luật thuế GTGT hiện hành quy định đối tượng không chịu thuế GTGT bao gồm: *“Kinh doanh chứng khoán bao gồm: môi giới chứng khoán; tự doanh chứng khoán; bảo lãnh phát hành chứng khoán; tư vấn đầu tư chứng khoán; lưu ký chứng khoán; quản lý quỹ đầu tư chứng khoán; quản lý danh mục đầu tư chứng khoán; dịch vụ tổ chức thị trường của sở giao dịch chứng khoán hoặc trung tâm giao dịch chứng khoán; hoạt động kinh doanh chứng khoán khác theo quy định của pháp luật về chứng khoán”*.

- Tại khoản 28 Điều 4 Luật chứng khoán năm 2019 quy định: *“Kinh doanh chứng khoán là việc thực hiện nghiệp vụ môi giới chứng khoán, tự doanh chứng khoán, bảo lãnh phát hành chứng khoán, tư vấn đầu tư chứng khoán, quản lý quỹ đầu tư chứng khoán, quản lý danh mục đầu tư chứng khoán và cung cấp dịch vụ về chứng khoán theo quy định tại Điều 86 của Luật này”*.

Như vậy, các dịch vụ kinh doanh chứng khoán quy định tại Luật thuế GTGT không thống nhất với Luật chứng khoán. Đồng thời, quy định về kinh doanh chứng khoán tại Luật chứng khoán cũng rất rộng nên trong quá trình thực hiện phát sinh vướng mắc trong việc xác định thế nào là dịch vụ kinh doanh chứng khoán theo pháp luật về chứng khoán.

2.4.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

- Sửa đổi quy định tại Luật thuế GTGT để thống nhất đồng bộ với Luật chuyên ngành (Luật chứng khoán) để tránh phát sinh vướng mắc trong thực hiện.

- Thu gọn đối tượng không chịu thuế GTGT đối với loại hình dịch vụ không phải là kinh doanh chứng khoán hoặc chỉ liên quan gián tiếp đến kinh doanh chứng khoán theo quy định của luật Chứng khoán.

2.4.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

- Quy định rõ dịch vụ kinh doanh chứng khoán nào thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT. Việc xác định tên dịch vụ kinh doanh chứng khoán đưa vào dự thảo Luật căn cứ theo quy định của Luật chứng khoán.

2.4.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu sự tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này tăng thu Ngân sách nhà nước vì đã loại trừ một số dịch vụ không phải là kinh doanh chứng khoán ra khỏi đối tượng đối tượng không chịu thuế GTGT theo pháp luật thuế GTGT hiện hành. Giảm chi phí quản lý và chi phí tuân thủ pháp luật cho cơ quan thuế và người nộp thuế do không phải đi xác định thế nào là dịch vụ kinh doanh chứng khoán như hiện nay.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính. Giảm thủ tục hành chính vì không phải xin xác nhận hay hướng dẫn của cơ quan thuế và cơ quan chứng khoán về xác định dịch vụ kinh doanh chứng khoán thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

2.4.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn chính sách

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại điểm c khoản 9 Điều 5 dự thảo Luật dự thảo Luật dự thảo Luật trình kèm.

2.5. Sửa đổi quy định về chuyển nhượng vốn thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT

2.5.1. Xác định vấn đề bất cập

- Tại điểm d khoản 8 Điều 5 Luật thuế GTGT hiện hành quy định đối tượng không chịu thuế GTGT bao gồm: “*Chuyển nhượng vốn bao gồm: chuyển nhượng một phần hoặc toàn bộ số vốn đã đầu tư, kể cả trường hợp bán doanh nghiệp cho doanh nghiệp khác để sản xuất, kinh doanh, chuyển nhượng chứng khoán; hình thức chuyển nhượng vốn khác theo quy định của pháp luật*”.

- Tại điểm d khoản 8 Điều 4 Thông tư số 219/2013/TT-BTC quy định rõ về chuyển nhượng vốn thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT như sau: “*Chuyển nhượng vốn bao gồm việc chuyển nhượng một phần hoặc toàn bộ số vốn đã đầu tư vào tổ chức kinh tế khác (không phân biệt có thành lập hay*

không thành lập pháp nhân mới), chuyển nhượng chứng khoán, chuyển nhượng quyền góp vốn và các hình thức chuyển nhượng vốn khác theo quy định của pháp luật, kể cả trường hợp bán doanh nghiệp cho doanh nghiệp khác để sản xuất kinh doanh và doanh nghiệp mua kế thừa toàn bộ quyền và nghĩa vụ của doanh nghiệp bán theo quy định của pháp luật”.

- Thực tế trong quá trình thực hiện, doanh nghiệp và cơ quan thuế gặp vướng mắc khi xác định nghĩa vụ thuế đối với hoạt động chuyển nhượng dự án đầu tư, bán tài sản do không rõ hoạt động này có phải là hoạt động chuyển nhượng vốn thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT hay không. Theo Bộ Tài chính, đối với hoạt động chuyển nhượng dự án đầu tư và bán tài sản thì số vốn đầu tư tại doanh nghiệp chuyển nhượng không thay đổi. Đối với hoạt động chuyển nhượng vốn thì số vốn đầu tư của cá nhân, tổ chức sẽ thay đổi (tài sản của doanh nghiệp không thay đổi).

2.5.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Luật hóa những nội dung chính sách đã được thực hiện ổn định và được thực tế chứng minh mang lại hiệu quả tốt.

2.5.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Đưa nội dung đang hướng dẫn tại Thông tư vào dự thảo Luật.

2.5.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu sự tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này không làm tăng chi phí tuân thủ của người nộp thuế. Không làm giảm thu Ngân sách nhà nước.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

2.5.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn chính sách

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại điểm d khoản 9 Điều 5 dự thảo Luật trình kèm.

2.6. Sửa đổi quy định cụ thể dịch vụ “Bán nợ bao gồm bán khoản phải trả và khoản phải thu của các cơ sở kinh doanh” thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT

2.6.1. Xác định vấn đề bất cập

Tại điểm đ khoản 8 Điều 5 Luật thuế GTGT hiện hành quy định đối tượng không chịu thuế bao gồm: “*Bán nợ*”.

Thực tế, các hoạt động mua bán khoản phải trả/khoản phải thu diễn ra ngày càng phổ biến do nhu cầu tái cấu trúc doanh nghiệp. Đặc biệt trong trường hợp mua bán doanh nghiệp bao gồm cả các khoản nợ phải trả các khoản phải thu. Luật GTGT hiện hành chưa quy định rõ nên đã phát sinh vướng mắc trong thực hiện.

2.6.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Sửa đổi quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp và bao quát thực tế phát sinh nhằm tránh phát sinh vướng mắc trong thực hiện.

2.6.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Quy định rõ về hình thức bán nợ thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT tại dự thảo Luật.

2.6.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu sự tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này không làm tăng chi phí tuân thủ của người nộp thuế. Không làm giảm thu Ngân sách nhà nước.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

2.6.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn chính sách

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại điểm đ khoản 9 Điều 5 dự thảo Luật trình kèm.

2.7. Chuyển dịch vụ bưu chính, viễn thông công ích và In-ter-net phổ cập, dịch vụ duy trì vườn thú, vườn hoa, công viên, cây xanh đường phố, chiếu sáng công cộng từ đối tượng không chịu thuế sang đối tượng chịu thuế 10%

2.7.1. Xác định vấn đề bất cập

Tại khoản 10 Điều 5 Luật thuế GTGT hiện hành quy định đối tượng không chịu thuế GTGT: *Dịch vụ bưu chính, viễn thông công ích và In-ter-net phổ cập theo chương trình của Chính phủ.*

Tại khoản 11 Điều 5 Luật thuế GTGT hiện hành quy định đối tượng không chịu thuế GTGT: *Dịch vụ duy trì vườn thú, vườn hoa, công viên, cây xanh đường phố, chiếu sáng công cộng.*

Hiện nay, nhiều doanh nghiệp thuộc các thành phần kinh tế đã tham gia cung cấp dịch vụ bưu chính, viễn thông công ích, In-ter-net phổ cập; dịch vụ duy trì vườn thú, vườn hoa, công viên, cây xanh đường phố, chiếu sáng công cộng. Việc quy định đối tượng không chịu thuế sẽ không còn phù hợp vì doanh nghiệp bỏ vốn đầu tư sẽ không được khấu trừ, hoàn thuế GTGT đầu vào.

Một số nước quy định thuộc đối tượng chịu thuế GTGT đối với dịch vụ bưu chính như: Úc, Chi lê, Nhật Bản, Niu-di-lân, Na uy. Hầu hết các nước đều quy định thu thuế GTGT đối với dịch vụ viễn thông và dịch vụ duy trì vườn thú, vườn hoa, công viên, cây xanh đường phố, chiếu sáng công cộng.

Bên cạnh đó, các doanh nghiệp không chỉ cung cấp dịch vụ thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT mà cung cấp nhiều dịch vụ chịu thuế GTGT khác. Do vậy, trường hợp doanh nghiệp không hạch toán riêng được số thuế GTGT đầu vào phục vụ cho hoạt động chịu thuế GTGT và không chịu thuế GTGT thì thuế đầu vào được khấu trừ tính theo tỷ lệ nêu trên dẫn đến tăng thủ tục hành chính chính cho doanh nghiệp.

2.7.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Thu gọn đối tượng không chịu thuế để mở rộng cơ sở thuế theo Chiến lược cải cách hệ thống thuế đến năm 2030, bảo đảm tính liên hoàn của thuế GTGT, góp phần nâng cao hiệu quả kinh doanh.

2.7.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Bỏ quy định dịch vụ bưu chính, viễn thông công ích và In-ter-net phổ cập, dịch vụ duy trì vườn thú, vườn hoa, công viên, cây xanh đường phố, chiếu sáng công cộng ra khỏi đối tượng không chịu thuế GTGT tại dự thảo Luật.

2.7.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu sự tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:*

+ Chính sách này làm tăng chi phí tuân thủ của người nộp thuế và làm tăng thu Ngân sách nhà nước do chuyển từ đối tượng không chịu thuế sang đối tượng chịu thuế GTGT 10%.

+ Doanh nghiệp sẽ không phải thực hiện phân bổ thuế GTGT đầu vào phục vụ cho hoạt động chịu thuế GTGT và không chịu thuế GTGT. Giá cung ứng dịch vụ sẽ vận hành theo cơ chế thị trường (do quy luật cung cầu quyết định).

+ Tác động đến người tiêu dùng: Việc quy định đối tượng chịu thuế GTGT với mức thuế suất 10% thì doanh nghiệp có thể tăng giá cung ứng các dịch vụ này (mức tăng giá phụ thuộc vào quan hệ cung cầu). Hiện nay một số dịch vụ trên do Nhà nước đặt hàng nên Nhà nước sẽ phải trả thêm khoản thuế GTGT trong giá mua dịch vụ. Tuy nhiên, khi nhóm dịch vụ này được chuyển sang mức thuế suất 10%, các doanh nghiệp cung ứng dịch vụ có thể giảm được chi phí sản xuất kinh doanh thì giá thành dịch vụ cũng sẽ giảm, từ đó mức giá chung của dịch vụ sau thuế GTGT có thể sẽ không tăng quá nhiều.

+ Tác động đến Ngân sách nhà nước:

* Đối với hệ thống chiếu sáng, theo số liệu năm 2023 từ 20 địa phương thì:

(i) Tổng số thuế GTGT đầu vào khoảng 34,25 tỷ đồng. Ước tính đối với 63 tỉnh, thành phố, tổng số thuế GTGT đầu vào khoảng 107,9 tỷ đồng ($34,25 \text{ tỷ} : 20 \times 63 = 107,9 \text{ tỷ đồng}$).

(ii) Tổng doanh thu chưa có thuế GTGT là 1.297 tỷ đồng. Do vậy, đối với đề xuất thu thuế GTGT 10% thì số thuế giá trị gia tăng đầu ra dự kiến là $1.297 \times 10\% = 129,7 \text{ tỷ đồng}$. Quy ra số thuế GTGT của 63 tỉnh, thành phố là $129,7 \text{ tỷ} : 20 \times 63 = 408,6 \text{ tỷ đồng}$.

Số thuế GTGT phải nộp nếu áp dụng mức thuế suất GTGT 10% là $408,6 - 107,9 = 300,7 \text{ tỷ đồng}$.

Theo đó, số thu ngân sách nhà nước sẽ tăng khoảng 300 tỷ đồng.

* Theo số liệu cung cấp của Bộ Thông tin và Truyền thông thì tổng doanh thu từ dịch vụ bưu chính, viễn thông công ích và In-ter-net phổ cập năm 2020 khoảng 300 tỷ đồng, với đề xuất thu thuế GTGT 10% thì số thu ngân sách nhà nước dự kiến tăng lên khoảng 15 tỷ đồng (theo tính toán của cơ quan thuế, giá trị gia tăng của ngành dịch vụ khoảng 50% doanh thu nên số thu ngân sách nhà nước tăng lên $300 \text{ tỷ} \times 50\% \times 10\% = 15 \text{ tỷ đồng}$).

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

2.7.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn chính sách

Bỏ quy định dịch vụ bưu chính, viễn thông công ích và In-ter-net phổ cập, dịch vụ duy trì vườn thú, vườn hoa, công viên, cây xanh đường phố, chiếu sáng công cộng tại Điều quy định về đối tượng không chịu thuế GTGT.

2.8. Sửa đổi quy định đối với “Hoạt động duy tu, sửa chữa, xây dựng bằng nguồn vốn đóng góp của nhân dân, vốn viện trợ nhân đạo đối với các công trình văn hóa, nghệ thuật, công trình phục vụ công cộng, cơ sở hạ tầng và nhà ở cho đối tượng chính sách xã hội” thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT

2.8.1. Xác định vấn đề bất cập

- Tại khoản 12 Điều 5 Luật thuế GTGT hiện hành quy định: *“Duy tu, sửa chữa, xây dựng bằng nguồn vốn đóng góp của nhân dân, vốn viện trợ nhân đạo đối với các công trình văn hóa, nghệ thuật, công trình phục vụ công cộng, cơ sở hạ tầng và nhà ở cho đối tượng chính sách xã hội”* thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT.

- Thực tế việc duy tu, sửa chữa các công trình văn hóa, nghệ thuật, công trình phục vụ công cộng, cơ sở hạ tầng và nhà ở cho đối tượng chính sách xã hội ngoài tiền đóng góp của nhân dân, vốn viện trợ nhân đạo thì còn có nguồn vốn khác. Để phù hợp thực tiễn, tại khoản 5 Điều 3 Nghị định số 209/2013/NĐ-CP quy định: *“Đối với hoạt động duy tu, sửa chữa, xây dựng các công trình quy định tại khoản 12 Điều 5 Luật thuế GTGT nếu có sử dụng nguồn vốn khác ngoài nguồn vốn đóng góp của nhân dân (bao gồm cả vốn đóng góp, tài trợ của tổ chức, cá nhân), vốn viện trợ nhân đạo mà nguồn vốn khác không vượt quá 50% tổng số vốn sử dụng cho công trình thì đối tượng không chịu thuế là toàn bộ giá trị công trình”*.

Trong quá trình thực hiện vẫn có quan điểm quy định tại Nghị định là bó hẹp so với phạm vi của Luật.

2.8.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Luật hóa những nội dung chính sách đã được thực hiện ổn định và được thực tế chứng minh mang lại hiệu quả tốt.

2.8.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Đưa nội dung đang quy định tại Nghị định vào dự thảo Luật.

2.8.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu sự tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này không làm tăng chi phí tuân thủ của người nộp thuế. Không làm giảm thu Ngân sách nhà nước do đang thực hiện ổn định theo quy định của văn bản dưới Luật.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

2.8.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn chính sách

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại khoản 12 Điều 5 dự thảo Luật trình kèm.

2.9. Sửa đổi cụm từ bản tin, đặc san thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT; Sửa cụm từ tàu bay thành máy bay, trực thăng, tàu lượn thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT

2.9.1. Xác định vấn đề bất cập

a) Sửa đổi cụm từ bản tin, đặc san

- Tại khoản 15 Điều 5 Luật thuế GTGT hiện hành quy định đối tượng không chịu thuế bao gồm: “*Xuất bản, nhập khẩu, phát hành báo, tạp chí, bản tin chuyên ngành, sách chính trị, sách giáo khoa, giáo trình, sách văn bản pháp luật, sách khoa học - kỹ thuật,...*”.

- Tại Luật báo chí không có quy định về “bản tin chuyên ngành”. Ngoài ra, “đặc san” là sản phẩm thông tin có tính chất báo chí tương tự như bản tin và được quy định tại khoản 17 Điều 3 Luật báo chí.

Do chưa có sự đồng bộ về thuật ngữ nên có phát sinh vướng mắc trong quá trình thực hiện.

b) Sửa cụm từ tàu bay thành máy bay, trực thăng, tàu lượn

- Tại khoản 17 Điều 5 Luật thuế GTGT hiện hành quy định đối tượng không chịu thuế bao gồm: “... tàu bay, dàn khoan, tàu thủy thuộc loại trong nước chưa sản xuất được cần nhập khẩu để tạo tài sản cố định của doanh nghiệp hoặc thuê của nước ngoài để sử dụng cho sản xuất, kinh doanh, cho thuê, cho thuê lại”.

- Tại khoản 1 Điều 13 Luật hàng không dân dụng Việt Nam quy định: “*Tàu bay là thiết bị được nâng giữ trong khí quyển nhờ tác động tương hỗ với không khí, bao gồm máy bay, trực thăng, tàu lượn, khí cầu và các thiết bị bay khác, trừ thiết bị được nâng giữ trong khí quyển nhờ tác động tương hỗ với không khí phản lại từ bề mặt trái đất*”.

Khái niệm tàu bay rộng nên việc xác định đối tượng không chịu thuế GTGT khó khăn.

2.9.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

- Sửa đổi quy định tại Luật thuế GTGT để thống nhất đồng bộ với Luật chuyên ngành (Luật báo chí) để tránh phát sinh vướng mắc trong thực hiện.

- Thu gọn đối tượng không chịu thuế GTGT đối với loại hình tàu bay theo quy định của luật hàng không để mở rộng cơ sở thuế theo Chiến lược cải cách hệ thống thuế đến năm 2030.

2.9.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

- Sửa đổi thuật ngữ tại dự thảo Luật để thống nhất luật chuyên ngành (Luật Báo chí).

- Quy định rõ loại hình tàu bay thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT.

2.9.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu sự tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này tăng thu Ngân sách nhà nước do thu hẹp đối tượng không chịu thuế GTGT.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

2.9.5 Kiến nghị giải pháp lựa chọn chính sách

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại khoản 15 và 17 Điều 5 dự thảo Luật trình kèm.

2.10. Sửa đổi quy định về việc xác định vũ khí, khí tài chuyên dùng phục vụ quốc phòng, an ninh thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT

2.10.1. Xác định vấn đề bất cập

Tại khoản 18 Điều 5 Luật thuế GTGT hiện hành quy định đối tượng không chịu thuế GTGT: “*Vũ khí, khí tài chuyên dùng phục vụ quốc phòng, an ninh*”.

Tại Nghị định của Chính phủ và Thông tư hướng dẫn của Bộ Tài chính về thuế GTGT quy định: Vũ khí, khí tài chuyên dùng phục vụ quốc phòng, an ninh quy định tại khoản 18 Điều 5 Luật thuế GTGT do Bộ Quốc phòng, Bộ Công an chủ trì, thống nhất với Bộ Tài chính quy định cụ thể. Danh mục vũ

khí, khí tài chuyên dùng phục vụ quốc phòng, an ninh đang được thực hiện từ năm 2009.

Tuy nhiên, việc xây dựng Danh mục mới rất phức tạp, khó khăn do Danh mục vũ khí, khí tài cơ bản Việt Nam chưa sản xuất được, phải nhập khẩu từ nước ngoài và cùng với sự phát triển của khoa học kỹ thuật, danh mục hàng hóa rất đa dạng, nhiều chủng loại và sẽ liên tục thay đổi phải cập nhật mới. Do vậy, việc xây dựng Danh mục sẽ tạo ra vướng mắc trong công tác mua sắm, sản xuất, sửa chữa vũ khí trang bị của Bộ Quốc phòng, Bộ Công an.

Hiện nay, hàng năm Bộ Quốc phòng, Bộ Công an phải xây dựng kế hoạch mua sắm vũ khí, khí tài chuyên dùng phục vụ cho quốc phòng, an ninh và kế hoạch này phải được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt hoặc do Bộ trưởng Bộ Công an, Bộ trưởng Bộ Quốc phòng phê duyệt theo ủy quyền của Thủ tướng Chính phủ. Pháp luật thuế xuất khẩu, thuế nhập khẩu quy định cơ sở miễn thuế nhập khẩu là căn cứ danh mục mua sắm hàng năm đã được phê duyệt.

2.10.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Minh bạch, thuận lợi trong thực hiện của cơ quan thuế và người nộp thuế.

2.10.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Sửa đổi quy định tại luật để bảo đảm phù hợp thực tế và thống nhất với quy định của pháp luật thuế xuất nhập khẩu.

2.10.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu sự tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này không làm tăng chi phí tuân thủ của người nộp thuế, không làm giảm thu Ngân sách nhà nước do thực tế đang thực hiện.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

2.10.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn chính sách

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại khoản 18 Điều 5 dự thảo Luật trình kèm.

2.11. Bổ sung quy định “Hàng hóa nhập khẩu của công ty cho thuê tài chính để cho doanh nghiệp trong khu phi thuế quan thuê tài chính” thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT

2.11.1. Xác định vấn đề bất cập

- Tại khoản 17 Điều 5 Luật thuế GTGT hiện hành quy định đối tượng không chịu thuế GTGT như sau: *Máy móc, thiết bị, phụ tùng, vật tư thuộc loại trong nước chưa sản xuất được cần nhập khẩu để sử dụng trực tiếp cho hoạt động nghiên cứu khoa học, phát triển công nghệ; máy móc, thiết bị, phụ tùng thay thế, phương tiện vận tải chuyên dùng và vật tư thuộc loại trong nước chưa sản xuất được cần nhập khẩu để tiến hành hoạt động tìm kiếm, thăm dò, phát triển mỏ dầu, khí đốt; tàu bay, dàn khoan, tàu thủy thuộc loại trong nước chưa sản xuất được cần nhập khẩu để tạo tài sản cố định của doanh nghiệp hoặc thuê của nước ngoài để sử dụng cho sản xuất, kinh doanh, cho thuê, cho thuê lại.*

- Tại khoản 20 Điều 5 Luật thuế GTGT hiện hành quy định đối tượng không chịu thuế GTGT như sau: *Hàng hóa chuyển khẩu, quá cảnh qua lãnh thổ Việt Nam; hàng tạm nhập khẩu, tái xuất khẩu; hàng tạm xuất khẩu, tái nhập khẩu; nguyên liệu nhập khẩu để sản xuất, gia công hàng hóa xuất khẩu theo hợp đồng sản xuất, gia công xuất khẩu ký kết với bên nước ngoài; hàng hóa, dịch vụ được mua bán giữa nước ngoài với các khu phi thuế quan và giữa các khu phi thuế quan với nhau.*

Như vậy, trường hợp doanh nghiệp nhập khẩu trực tiếp hàng hóa thuộc đối tượng nêu tại khoản 17 Điều 5 Luật thuế GTGT hiện hành hoặc nhập khẩu hàng hóa từ nước ngoài vào khu phi thuế quan để cho thuê tài chính sẽ không thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT trong khi bản chất hàng hóa này thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT theo quy định của Luật thuế GTGT hiện hành.

Hiện nay, hoạt động cho thuê tài chính ngày càng phát triển (Cho thuê tài chính là hoạt động cấp tín dụng trung hạn, dài hạn trên cơ sở hợp đồng cho thuê tài chính giữa bên cho thuê tài chính với bên thuê tài chính. Bên cho thuê tài chính cam kết mua tài sản cho thuê tài chính theo yêu cầu của bên thuê tài chính và nắm giữ quyền sở hữu đối với tài sản cho thuê tài chính trong suốt thời hạn cho thuê. Bên thuê tài chính sử dụng tài sản thuê tài chính và thanh toán tiền thuê trong suốt thời hạn thuê quy định trong hợp đồng cho thuê tài chính).

Đối với hoạt động cho thuê tài chính, bên cho thuê tài chính sẽ trực tiếp nhập khẩu tài sản giao cho bên thuê (không có tiền mua tài sản) sử dụng đối với tài sản đó (thay vì bên thuê tài chính trực tiếp nhập khẩu để sử dụng). Do vậy, chính sách thuế GTGT đối với hàng hóa này cần được áp dụng như đối với trường hợp bên thuê trực tiếp nhập khẩu để khuyến khích hoạt động cho

thuê tài chính hỗ trợ vốn cho doanh nghiệp cũng như hoạt động nghiên cứu khoa học, phát triển công nghệ, hoạt động tìm kiếm, thăm dò, phát triển mỏ dầu, khí đốt, tàu bay, dàn khoan, tàu thủy thuộc loại trong nước chưa sản xuất được nêu trên.

Mặt khác, theo quy định trên hàng hóa từ nước ngoài đưa vào khu phi thuế quan thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT; hàng hóa do doanh nghiệp trong nước nhập khẩu sau đó bán vào khu phi thuế quan thì thuộc đối tượng chịu thuế GTGT, sau khi xuất khẩu áp dụng thuế suất thuế GTGT 0% (doanh nghiệp được khấu trừ hoặc hoàn thuế GTGT). Như vậy, trường hợp Công ty cho thuê tài chính mua máy móc, thiết bị từ nước ngoài về để cho doanh nghiệp trong khu phi thuế quan thuê nếu áp dụng thuế GTGT đối với hàng hóa này và sau chuyển giao sở hữu cho bên thuê tài chính (khi kết thúc hợp đồng) mới áp dụng thuế suất thuế GTGT 0% thì Công ty cho thuê tài chính trong nước không cạnh tranh được so với Công ty cho thuê tài chính nước ngoài (vì tài sản của Công ty cho thuê tài chính ở nước ngoài được chuyển thẳng vào khu phi thuế quan nên thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT).

Do vậy, trong thời gian qua, Bộ Tài chính nhận được kiến nghị của Hiệp hội cho thuê tài chính và một số Công ty cho thuê tài chính đề nghị nghiên cứu bổ sung quy định chính sách thuế GTGT đối với Công ty cho thuê tài chính trực tiếp hoặc ủy thác nhập khẩu máy móc, thiết bị về để cho thuê tài chính thì được áp dụng như đối với trường hợp bên thuê tài chính trực tiếp nhập khẩu.

2.11.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Để tạo môi trường cạnh tranh bình đẳng giữa doanh nghiệp cho thuê tài chính trong nước và công ty cho thuê tài chính ở nước ngoài.

2.11.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Sửa đổi quy định tại luật để bảo đảm phù hợp thực tế và thống nhất với quy định của pháp luật thuế xuất nhập khẩu.

2.11.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu sự tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này không làm tăng chi phí tuân thủ của người nộp thuế. Chính sách này sẽ giảm thu ngân sách nhà nước ở khâu nhập khẩu do chuyển từ đối tượng chịu thuế sang đối tượng không chịu thuế.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như

Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

2.11.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn chính sách

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại khoản 20 Điều 5 dự thảo Luật trình kèm.

2.12. Sửa đổi quy định rõ về “phần mềm máy tính” thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT

2.12.1. Xác định vấn đề bất cập

Tại khoản 21 Điều 5 Luật thuế GTGT hiện hành quy định: “*Phần mềm máy tính*” thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT.

Tại khoản 21 Điều 4 Thông tư 219/2013/TT-BTC quy định: “*Phần mềm máy tính bao gồm sản phẩm phần mềm và dịch vụ phần mềm theo quy định của pháp luật*”.

Trong quá trình thực hiện có quan điểm quy định tại Thông tư là rộng hơn so với quy định của Luật nên không bảo đảm cơ sở pháp lý.

2.12.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Để bảo đảm cơ sở pháp lý chắc chắn và không xáo trộn chính sách đã được thực hiện ổn định trong thực tế.

2.12.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Luật hóa quy định tại Thông tư vào dự thảo Luật.

2.12.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu sự tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này không làm tăng chi phí tuân thủ của người nộp thuế. Không làm giảm thu Ngân sách nhà nước do đang thực hiện ổn định theo quy định của văn bản dưới Luật.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

2.12.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn chính sách

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại khoản 21 Điều 5 dự thảo Luật trình kèm.

2.13. Sửa quy định “sản phẩm xuất khẩu là tài nguyên, khoáng sản khai thác chưa chế biến thành sản phẩm khác; sản phẩm xuất khẩu là hàng hóa được chế biến từ tài nguyên, khoáng sản có tổng trị giá tài nguyên, khoáng sản cộng với chi phí năng lượng chiếm từ 51% giá thành sản phẩm trở lên”

2.13.1. Xác định vấn đề bất cập

Tại khoản 23 Điều 5 Luật thuế GTGT hiện hành quy định đối tượng không chịu thuế GTGT: *“23. Sản phẩm xuất khẩu là tài nguyên, khoáng sản khai thác chưa chế biến thành sản phẩm khác; sản phẩm xuất khẩu là hàng hóa được chế biến từ tài nguyên, khoáng sản có tổng trị giá tài nguyên, khoáng sản cộng với chi phí năng lượng chiếm từ 51% giá thành sản phẩm trở lên.”*

Tại điểm b, khoản 1 Điều 13 Luật thuế GTGT hiện hành quy định không hoàn thuế GTGT đối với: *“Dự án đầu tư khai thác tài nguyên, khoáng sản được cấp phép từ ngày 01 tháng 7 năm 2016 hoặc dự án đầu tư sản xuất sản phẩm hàng hóa mà tổng trị giá tài nguyên, khoáng sản cộng với chi phí năng lượng chiếm từ 51% giá thành sản phẩm trở lên theo dự án đầu tư”.*

Trong quá trình triển khai thực hiện đã phát sinh vướng mắc nên nhiều Hiệp hội, doanh nghiệp có kiến nghị như sau:

- *Vướng mắc trong xác định sản phẩm xuất khẩu đã chế biến thành sản phẩm khác hay chưa chế biến thành sản phẩm khác:* Nhiều sản phẩm xuất khẩu là tài nguyên, khoáng sản rất khó xác định đã được chế biến thành sản phẩm khác hay chưa, ví dụ: Mặt hàng đá qua công đoạn cắt, sè hoặc nghiền nhưng có quy trình chế biến khác nhau hoặc qua công nghệ chế biến khác nhau tạo ra sản phẩm khác nhưng tên gọi vẫn là mặt hàng đá (đá ốp lát, bột đá siêu mịn, bột đá có tráng phủ axit,...) hoặc những sản phẩm đã qua chế biến để nâng cao hàm lượng nhưng tùy từng sản phẩm, tùy từng quy định chế biến mà các cơ quan chuyên ngành xác định là sản phẩm đã chế biến thành sản phẩm khác hoặc chưa chế biến thành sản phẩm khác (vì mức độ nâng cao hàm lượng khác nhau).

- *Vướng mắc xác định mức tỷ lệ 51%:* Cùng một loại sản phẩm xuất khẩu nhưng có doanh nghiệp được áp dụng thuế suất thuế GTGT 0% (tổng trị giá tài nguyên, khoáng sản cộng với chi phí năng lượng chiếm dưới 51% giá thành sản phẩm), có doanh nghiệp không được áp dụng thuế suất thuế GTGT 0% mà thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT (tổng trị giá tài nguyên, khoáng sản cộng với chi phí năng lượng chiếm từ 51% giá thành sản phẩm trở lên). Bên cạnh đó, do có sự biến động về giá cả tài nguyên, khoáng sản trên thị trường nên cùng một sản phẩm của cùng một doanh nghiệp nhưng có lúc

tỷ lệ trị giá tài nguyên, khoáng sản, năng lượng là từ 51% trở lên và có lúc là dưới 51% dẫn đến cùng một sản phẩm xuất khẩu có lúc thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT, có lúc thuộc đối tượng chịu thuế GTGT thuế suất 0%. Do vậy, doanh nghiệp phải thực hiện điều chỉnh số thuế GTGT đầu vào được khấu trừ.

2.13.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Bảo đảm chính sách minh bạch, thực hiện thống nhất giữa các địa phương đối với cùng loại sản phẩm xuất khẩu, hạn chế xuất khẩu sản phẩm thô.

2.13.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Quy định Chính phủ ban hành Danh mục về sản phẩm xuất khẩu là tài nguyên, khoáng sản khai thác chưa chế biến thành sản phẩm khác và Danh mục về sản phẩm xuất khẩu là tài nguyên, khoáng sản khai thác đã chế biến thành sản phẩm khác thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT. Danh mục này được xây dựng theo nguyên tắc bao gồm tài nguyên, khoáng sản thô và một số tài nguyên, khoáng sản đã chế biến thành sản phẩm khác mà hiện nay đang được xác định là giá trị tài nguyên, khoáng sản cộng với chi phí năng lượng chiếm từ 51% giá thành sản phẩm trở lên.

2.13.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này không làm tăng chi phí tuân thủ của người nộp thuế.

+ *Đối với doanh nghiệp:* Việc bổ sung quy định Danh mục sản phẩm xuất khẩu là tài nguyên, khoáng sản khai thác chưa chế biến thành sản phẩm khác và Danh mục sản phẩm xuất khẩu là tài nguyên, khoáng sản khai thác đã chế biến thành sản phẩm khác thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT giúp doanh nghiệp thuận lợi hơn trong việc xác định hàng hóa xuất khẩu của doanh nghiệp thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT hay được áp dụng thuế suất thuế GTGT như các hàng hóa xuất khẩu khác.

+ *Đối với cơ quan quản lý:* Việc bổ sung Danh mục sản phẩm xuất khẩu là tài nguyên, khoáng sản khai thác chưa chế biến thành sản phẩm khác và Danh mục sản phẩm xuất khẩu là tài nguyên, khoáng sản khai thác đã chế biến thành sản phẩm khác thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT giúp cơ quan thuế thuận tiện hơn trong quá trình thực thi chính sách, góp phần cải cách thủ tục hành chính.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

2.13.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại khoản 23 Điều 5 dự thảo Luật trình kèm.

2.14. Sửa đổi mức doanh thu bán hàng hóa, dịch vụ không chịu thuế GTGT của hộ, cá nhân kinh doanh từ mức 100 triệu đồng/năm thành 150 triệu đồng/năm

2.14.1. Xác định vấn đề bất cập

Tại khoản 25 Điều 5 Luật thuế GTGT hiện hành quy định: “*Hàng hóa, dịch vụ của hộ, cá nhân kinh doanh có mức doanh thu hàng năm từ một trăm triệu đồng trở xuống*” thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT.

Kể từ khi Luật số 31/2013/QH13 sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật thuế GTGT số 13/2008/QH12 có hiệu lực (01/01/2014) cho đến nay, CPI đã tăng nhiều. Theo đó, việc điều chỉnh mức doanh thu bán hàng hóa, dịch vụ của hộ, cá nhân kinh doanh cho phù hợp với mức biến động của giá cả là cần thiết trong bối cảnh kinh tế - xã hội hiện nay.

Để phù hợp với mức tăng lạm phát qua các năm, Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã thông qua Nghị quyết số 954/2020/UBTVQH14 ngày 02/6/2020 về tăng mức giảm trừ gia cảnh cho người nộp thuế, tại Nghị quyết đã quy định tăng mức giảm trừ gia cảnh từ mức 9 triệu lên mức 11 triệu đồng/tháng và người phụ thuộc từ mức 3,6 triệu đồng lên mức 4,4 triệu đồng/tháng theo đúng biến động giá cả.

2.14.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Sửa đổi mức doanh thu hàng năm để phù hợp với thực tiễn

2.14.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Tính toán đề xuất tăng mức doanh thu hàng năm của hộ cá nhân kinh doanh lên mức phù hợp có tính đến yếu tố chỉ số CPI.

2.14.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này không làm tăng chi phí tuân thủ của người nộp thuế.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

2.14.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại khoản 25 Điều 5 dự thảo Luật trình kèm.

2.15. Bổ sung quy định “tài sản của tổ chức, cá nhân không kinh doanh, không phải là người nộp thuế giá trị gia tăng bán ra; hàng dự trữ quốc gia do cơ quan dự trữ quốc gia bán ra; các hoạt động, dịch vụ thu phí, lệ phí theo pháp luật về phí và lệ phí” thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT

2.15.1. Xác định vấn đề bất cập

Tại Điều 3 và Điều 4 Luật thuế GTGT hiện hành quy định:

“Điều 3. Đối tượng chịu thuế

Hàng hóa, dịch vụ sử dụng cho sản xuất, kinh doanh và tiêu dùng ở Việt Nam là đối tượng chịu thuế GTGT, trừ các đối tượng quy định tại Điều 5 của Luật này.

Điều 4. Người nộp thuế

Người nộp thuế GTGT là tổ chức, cá nhân sản xuất, kinh doanh hàng hóa, dịch vụ chịu thuế GTGT và tổ chức, cá nhân nhập khẩu hàng hóa chịu thuế GTGT.”

Thực tế nhiều trường hợp tổ chức, cá nhân không kinh doanh bán (thanh lý) tài sản, như văn phòng đại diện không có chức năng kinh doanh của tổ chức nước ngoài kết thúc hoạt động tại Việt Nam; các cơ quan hành chính, sự nghiệp nhà nước thanh lý tài sản; các cơ quan hành chính, sự nghiệp nhà nước thu phí, lệ phí theo pháp luật về phí và lệ phí; cơ quan dự trữ bán hàng dự trữ quốc gia; thanh lý tài sản chuyên dùng phục vụ cho hoạt động không chịu thuế GTGT;... Những đối tượng này không phải là người nộp thuế GTGT, do vậy tại điểm c khoản 3 Điều 2 Nghị định số 209/2013/NĐ-CP quy định các trường hợp không phải kê khai, tính nộp thuế GTGT bao gồm: *“Tổ chức, cá nhân không kinh doanh, không phải là người nộp thuế giá trị gia tăng bán tài sản”*.

Tại điểm b, c khoản 26 Điều 4 Thông tư số 219/2013/TT-BTC quy định đối tượng không chịu thuế GTGT gồm: *“26. Các hàng hóa, dịch vụ sau:*

a) *Hàng hóa bán miễn thuế ở các cửa hàng bán hàng miễn thuế theo quy định của Thủ tướng Chính phủ.*

b) *Hàng dự trữ quốc gia do cơ quan dự trữ quốc gia bán ra.*

c) *Các hoạt động có thu phí, lệ phí của Nhà nước theo pháp luật về phí và lệ phí.”*

2.15.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Để bảo đảm cơ sở pháp lý chắc chắn và không xáo trộn chính sách đã được thực hiện ổn định trong thực tế.

2.15.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Luật hóa quy định tại Thông tư vào dự thảo Luật

2.15.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu sự tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này không làm tăng chi phí tuân thủ của người nộp thuế. Không làm giảm thu Ngân sách nhà nước do đang thực hiện ổn định theo quy định của văn bản dưới Luật.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

2.15.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn chính sách

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại khoản 25 Điều 5 dự thảo Luật trình kèm.

2.16. Quy định “Hàng hóa nhập khẩu ủng hộ, tài trợ cho phòng chống thiên tai, thảm họa dịch bệnh, chiến tranh theo quy định của Chính phủ” thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT

2.16.1. Xác định vấn đề bất cập

Tại khoản 19 Điều 5 Luật thuế GTGT hiện hành quy định đối tượng không chịu thuế bao gồm: *“Hàng hóa nhập khẩu trong trường hợp viện trợ nhân đạo, viện trợ không hoàn lại;*

Hàng hóa, dịch vụ bán cho tổ chức, cá nhân nước ngoài, tổ chức quốc

tế để viện trợ nhân đạo, viện trợ không hoàn lại cho Việt Nam.”

Tại Nghị định số 80/2020/NĐ-CP ngày 08/7/2020 của Chính phủ chỉ quy định về quản lý và sử dụng viện trợ không hoàn lại của các cơ quan, tổ chức, cá nhân nước ngoài dành cho Việt Nam.

Trong năm 2020, 2021 xảy ra dịch Covid-19, một số doanh nghiệp trong nước thực hiện nhập khẩu máy thở, áo choàng chống dịch Covid,... để ủng hộ, tài trợ cho các cơ quan, tổ chức phục vụ công tác phòng, chống dịch Covid tuy nhiên khoản ủng hộ, tài trợ này chưa được xác định là viện trợ nhân đạo, viện trợ không hoàn lại tại các văn bản quy phạm pháp luật nên không được áp dụng đối tượng không chịu thuế GTGT. Bộ Tài chính thấy rằng, khoản ủng hộ, tài trợ và hàng hóa doanh nghiệp trong nước trực tiếp hoặc ủy thác nhập khẩu cũng cần khuyến khích để doanh nghiệp chung tay đóng góp, khắc phục khó khăn do thiên tai, thảm họa, dịch bệnh, chiến tranh vì mục đích nhân đạo như khoản viện trợ nhân đạo, viện trợ không hoàn lại của tổ chức, cá nhân.

Đối với hàng hóa mua trong nước để ủng hộ, tài trợ khắc phục hậu quả thiên tai, thảm họa, dịch bệnh, chiến tranh, không áp dụng đối tượng không chịu thuế GTGT với lý do: (i) Phát sinh rủi ro cho bên bán hàng khi xuất hóa đơn không chịu thuế GTGT nhưng sau đó cơ quan quản lý thuế thực hiện truy thu thuế GTGT nếu bên mua không thực hiện đúng mục đích tài trợ như cam kết; (ii) Hàng bán trong nước khó xác định được mục đích sử dụng của bên mua; (iii) Bên bán hàng phải thực hiện phân bổ thuế GTGT đầu vào được khấu trừ nên số thuế này sẽ tính vào giá của hàng bán.

2.16.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Để khuyến khích doanh nghiệp chung tay đóng góp, khắc phục khó khăn do thiên tai, thảm họa, dịch bệnh, chiến tranh vì mục đích nhân đạo

2.16.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Giao Chính phủ quy định các trường hợp cụ thể để hạn chế gian lận và linh hoạt trong tổ chức thực hiện chính sách thuế GTGT.

2.16.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu sự tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này không làm tăng chi phí tuân thủ của người nộp thuế.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế. Khuyến khích tinh thần nhân ái vì cộng đồng.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

2.16.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn chính sách

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại điểm d khoản 26 Điều 5 dự thảo Luật trình kèm.

2.17. Bổ sung tài sản di chuyển theo định mức miễn thuế nhập khẩu vào đối tượng không chịu thuế GTGT

2.17.1. Xác định vấn đề bất cập

Tại khoản 2 Điều 16 Luật thuế xuất khẩu, thuế nhập khẩu quy định: “*Tài sản di chuyển*” thuộc đối tượng miễn thuế nhập khẩu.

Tại khoản 20 Điều 4 Luật hải quan quy định: “*Tài sản di chuyển là đồ dùng, vật dụng phục vụ sinh hoạt, làm việc của cá nhân, gia đình, tổ chức được mang theo khi thôi cư trú, chấm dứt hoạt động ở Việt Nam hoặc nước ngoài*”.

Theo quy định tại Nghị định số 134/2016/NĐ-CP ngày 01/9/2016 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và các biện pháp thi hành Luật thuế xuất khẩu, thuế nhập khẩu thì: “*Định mức miễn thuế nhập khẩu đối với tài sản di chuyển (gồm đồ dùng vật dụng phục vụ sinh hoạt làm việc đã qua sử dụng hoặc chưa qua sử dụng trừ xe ô tô, xe gắn máy) là 01 cái hoặc 01 bộ đối với mỗi tổ chức hoặc cá nhân*”.

Thực tế thực hiện đã phát sinh vướng mắc do Luật hiện hành chưa có quy định nên phải viện dẫn thực hiện theo quy định của pháp luật thuế xuất nhập khẩu.

Để đồng bộ với quy định của Luật thuế xuất khẩu, thuế nhập khẩu, Bộ Tài chính trình Chính phủ quy định “*Tài sản di chuyển theo định mức miễn thuế nhập khẩu*” thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT.

2.17.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Để bảo đảm cơ sở pháp lý và đồng bộ với pháp luật về thuế xuất khẩu thuế nhập khẩu.

2.17.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Quy định tài sản di chuyển theo định mức miễn thuế nhập khẩu thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT.

2.17.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu sự tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này không làm tăng chi phí tuân thủ của người nộp thuế.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

2.17.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn chính sách

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại điểm b khoản 26 Điều 5 dự thảo Luật trình kèm.

2.18. Bổ sung quy định “hàng hóa mua bán, trao đổi của cư dân biên giới theo định mức miễn thuế nhập khẩu và trong danh mục hàng hóa miễn thuế nhập khẩu” thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT

2.18.1. Xác định vấn đề bất cập

Tại khoản 3 Điều 16 Luật thuế xuất khẩu, thuế nhập khẩu quy định miễn thuế: *“Hàng hóa mua bán, trao đổi qua biên giới của cư dân biên giới thuộc Danh mục hàng hóa và trong định mức để phục vụ cho sản xuất, tiêu dùng của cư dân biên giới.*

Trường hợp thu mua, vận chuyển hàng hóa trong định mức nhưng không sử dụng cho sản xuất, tiêu dùng của cư dân biên giới và hàng hóa xuất khẩu, nhập khẩu của thương nhân nước ngoài được phép kinh doanh ở chợ biên giới thì phải nộp thuế”.

Để khuyến khích hoạt động mua bán trao đổi của cư dân biên giới, tạo điều kiện phát triển kinh tế vùng biên và đồng bộ với quy định của pháp luật về thuế xuất khẩu, thuế nhập khẩu, cần thiết bổ sung quy định này dự thảo Luật.

2.18.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Để khuyến khích hoạt động mua bán trao đổi của cư dân biên giới, tạo điều kiện phát triển kinh tế vùng biên và đồng bộ với quy định của pháp luật về thuế xuất khẩu, thuế nhập khẩu.

2.18.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Quy định “Hàng hóa mua bán, trao đổi qua biên giới của cư dân biên giới thuộc Danh mục hàng hóa được miễn thuế nhập khẩu và trong định mức để phục vụ cho sản xuất, tiêu dùng của cư dân biên giới” thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT.

2.18.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu sự tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này không làm tăng chi phí tuân thủ của người nộp thuế.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

2.18.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn chính sách

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại điểm đ khoản 26 Điều 5 dự thảo Luật trình kèm.

2.19. Bổ sung quy định cụ thể tên 05 nhóm hàng hóa, dịch vụ thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT

2.19.1. Xác định vấn đề bất cập

- Tại khoản 5 Điều 4 Thông tư số 09/2011/TT-BTC ngày 21/01/2011 của Bộ Tài chính hướng dẫn về thuế GTGT, thuế thu nhập doanh nghiệp đối với lĩnh vực kinh doanh bảo hiểm quy định đối tượng không chịu thuế bao gồm: “*Bảo hiểm các công trình, thiết bị dầu khí, tàu chứa dầu mang quốc tịch nước ngoài do nhà thầu dầu khí hoặc nhà thầu phụ nước ngoài thuê để hoạt động tại vùng biển đặc quyền kinh tế của Việt Nam, vùng biển chồng lấn mà Việt Nam và các quốc gia có bờ biển tiếp liền hay đối diện đã thỏa thuận đặt dưới chế độ khai thác chung*”.

Chính sách này đã thực hiện ổn định từ năm 2011 đến nay (Thông tư số 09/2011/TT-BTC vẫn còn hiệu lực thi hành). Theo đó, để Luật hóa quy định đã thực hiện ổn, Bộ Tài chính trình Chính phủ quy định “*Bảo hiểm các công trình, thiết bị dầu khí, tàu chứa dầu mang quốc tịch nước ngoài do nhà thầu dầu khí hoặc nhà thầu phụ nước ngoài thuê để hoạt động tại vùng biển đặc quyền kinh tế của Việt Nam, vùng biển chồng lấn mà Việt Nam và các quốc gia có bờ biển tiếp liền hay đối diện đã thỏa thuận đặt dưới chế độ khai thác chung*” thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT tại khoản 8 Điều 5 dự thảo Luật.

- Tại khoản 2 Điều 1 Nghị định số 100/2016/NĐ-CP quy định: “*Dịch vụ khám, chữa bệnh* quy định tại khoản 1 Điều 1 Luật sửa đổi, bổ sung một số

điều của Luật Thuế giá trị gia tăng, Luật Thuế tiêu thụ đặc biệt và Luật Quản lý thuế bao gồm cả vận chuyển, xét nghiệm, chiếu, chụp, máu và chế phẩm máu dùng cho người bệnh.

Dịch vụ chăm sóc người cao tuổi, người khuyết tật quy định tại khoản 1 Điều 1 Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Thuế giá trị gia tăng, Luật Thuế tiêu thụ đặc biệt và Luật Quản lý thuế bao gồm cả chăm sóc về y tế, dinh dưỡng và tổ chức các hoạt động văn hóa, thể thao, giải trí, vật lý trị liệu, phục hồi chức năng cho người cao tuổi, người khuyết tật.”.

Tại điểm a khoản 1 Điều 1 Thông tư số 130/2016/TT-BTC quy định: “Dịch vụ y tế, dịch vụ thú y, bao gồm dịch vụ khám bệnh, chữa bệnh, phòng bệnh cho người và vật nuôi, dịch vụ sinh đẻ có kế hoạch, dịch vụ điều dưỡng sức khỏe, phục hồi chức năng cho người bệnh, dịch vụ chăm sóc người cao tuổi, người khuyết tật; vận chuyển người bệnh, dịch vụ cho thuê phòng bệnh, giường bệnh của các cơ sở y tế; xét nghiệm, chiếu, chụp, máu và chế phẩm máu dùng cho người bệnh.

Dịch vụ chăm sóc người cao tuổi, người khuyết tật bao gồm cả chăm sóc về y tế, dinh dưỡng và tổ chức các hoạt động văn hóa, thể thao, giải trí, vật lý trị liệu, phục hồi chức năng cho người cao tuổi, người khuyết tật.

Trường hợp trong gói dịch vụ chữa bệnh (theo quy định của Bộ Y tế) bao gồm cả sử dụng thuốc chữa bệnh thì khoản thu từ tiền thuốc chữa bệnh nằm trong gói dịch vụ chữa bệnh cũng thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT”.

Theo đó, cần thiết Luật hóa các quy định này để đảm bảo cơ sở pháp lý tiếp tục thực hiện chính sách, theo đó, Bộ Tài chính trình Chính phủ bổ sung quy định “Vận chuyển người bệnh, dịch vụ cho thuê phòng bệnh, giường bệnh của các cơ sở y tế; xét nghiệm, chiếu, chụp, máu và chế phẩm máu dùng cho người bệnh; chăm sóc về y tế, dinh dưỡng và tổ chức các hoạt động văn hóa, thể thao, giải trí, vật lý trị liệu, phục hồi chức năng cho người cao tuổi, người khuyết tật; dịch vụ sinh đẻ có kế hoạch, dịch vụ điều dưỡng sức khỏe, phục hồi chức năng cho người bệnh; gói dịch vụ chữa bệnh (theo quy định của Bộ Y tế)” thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT tại khoản 10 Điều 5 dự thảo Luật.

- Tại khoản 3 Điều 1 Nghị định số 100/2016/NĐ-CP quy định: “Vận chuyển hành khách công cộng quy định tại khoản 16 Điều 5 Luật thuế giá trị gia tăng gồm vận chuyển hành khách công cộng bằng xe buýt, xe điện (bao gồm cả tàu điện)”. Để Luật hóa quy định đã thực hiện ổn định Bộ Tài chính trình Chính phủ quy định nội dung trên tại khoản 16 Điều 5 dự thảo Luật.

- Tại khoản 24 Điều 4 Thông tư số 219/2013/TT-BTC quy định: “Sản phẩm nhân tạo dùng để thay thế cho bộ phận cơ thể của người bệnh, bao gồm cả sản phẩm là bộ phận cấy ghép lâu dài trong cơ thể người; nang, xe lăn và dụng cụ chuyên dùng khác dùng cho người tàn tật”.

Như vậy, so với quy định tại Luật, Thông tư quy định cụ thể hơn đối

tượng không chịu thuế GTGT bao gồm bộ phận cấy ghép lâu dài trong cơ thể người. Quy định này đã thực hiện ổn định từ năm 2013.

2.19.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Để bảo đảm cơ sở pháp lý chắc chắn và không xáo trộn chính sách đã được thực hiện ổn định trong thực tế.

2.19.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Luật hóa quy định tại Nghị định và Thông tư vào dự thảo Luật.

2.19.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu sự tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này không làm tăng chi phí tuân thủ của người nộp thuế. Không làm giảm thu Ngân sách nhà nước do đang thực hiện ổn định theo quy định của văn bản dưới Luật.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

2.19.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn chính sách

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại khoản 24 Điều 5 dự thảo Luật trình kèm.

3. Về giá tính thuế GTGT

3.1. Sửa đổi quy định giá tính thuế đối với hàng hóa nhập khẩu

3.1.1. Xác định vấn đề bất cập

Tại khoản 5, 6, 7 Điều 4 Luật thuế xuất khẩu, thuế nhập khẩu có quy định về các khoản thuế chống bán phá giá, thuế chống trợ cấp, thuế tự vệ là thuế nhập khẩu bổ sung và trong thời gian tới có thể sẽ phải bổ sung quy định về thuế chống lẩn tránh. Theo đó, để đảm bảo phù hợp với pháp luật chuyên ngành, cần bổ sung quy định **cộng với các khoản thuế là thuế nhập khẩu bổ sung theo quy định của pháp luật** (nếu có vào giá tính thuế đối với hàng hóa nhập khẩu).

3.1.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Để đảm bảo phù hợp với pháp luật về thuế xuất khẩu, thuế nhập khẩu.

3.1.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Quy định giá tính thuế đối với hàng hóa nhập khẩu là giá nhập tại cửa khẩu cộng với thuế nhập khẩu **cộng với các khoản thuế là thuế nhập khẩu bổ sung theo quy định của pháp luật** (nếu có), cộng với thuế tiêu thụ đặc biệt (nếu có) và cộng với thuế bảo vệ môi trường (nếu có).

3.1.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu sự tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này không làm tăng chi phí tuân thủ của người nộp thuế. Không làm giảm thu Ngân sách nhà nước do đây là chính sách để đồng bộ hoá với các quy định hiện hành.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

3.1.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn chính sách

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại điểm b khoản 1 Điều 7 dự thảo Luật trình kèm.

3.2. Sửa đổi cụm từ “tiêu dùng nội bộ” thành “trả thay lương”

3.2.1. Xác định vấn đề bất cập

- Tại khoản 2 Điều 3 Thông tư số 119/2014/TT-BTC quy định: “*Giá tính thuế đối với sản phẩm, hàng hóa, dịch vụ tiêu dùng nội bộ.*”

Hàng hóa luân chuyển nội bộ như hàng hóa được xuất để chuyển kho nội bộ, xuất vật tư, bán thành phẩm, để tiếp tục quá trình sản xuất trong một cơ sở sản xuất, kinh doanh hoặc hàng hóa, dịch vụ do cơ sở kinh doanh xuất hoặc cung ứng sử dụng phục vụ hoạt động kinh doanh thì không phải tính, nộp thuế GTGT.

Trường hợp cơ sở kinh doanh tự sản xuất, xây dựng tài sản cố định (tài sản cố định tự làm) để phục vụ sản xuất, kinh doanh hàng hóa, dịch vụ chịu thuế GTGT thì khi hoàn thành, nghiệm thu, bàn giao, cơ sở kinh doanh không phải lập hóa đơn. Thuế GTGT đầu vào hình thành nên tài sản cố định tự làm được kê khai, khấu trừ theo quy định.

Trường hợp xuất máy móc, thiết bị, vật tư, hàng hóa dưới hình thức cho vay, cho mượn hoặc hoàn trả, nếu có hợp đồng và các chứng từ liên quan đến giao dịch phù hợp, cơ sở kinh doanh không phải lập hóa đơn, tính, nộp thuế GTGT.

- Tại khoản 3 Điều 7 Thông tư số 219/2013/TT-BTC quy định: “*Đối với sản phẩm, hàng hóa, dịch vụ (kể cả mua ngoài hoặc do cơ sở kinh doanh tự sản xuất) dùng để trao đổi, biếu, tặng, cho, trả thay lương, là giá tính thuế GTGT của hàng hóa, dịch vụ cùng loại hoặc tương đương tại thời điểm phát sinh các hoạt động này*”.

Căn cứ quy định nêu trên, các trường hợp tiêu dùng nội bộ (trừ hàng hóa, dịch vụ trả thay lương) đều được hướng dẫn không phải lập hóa đơn, tính nộp thuế, theo đó, đề phù hợp thực tế thực hiện và luật hóa quy định đã thực hiện ổn định, cần thiết phải sửa cụm từ “*tiêu dùng nội bộ*”.

3.2.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Đề phù hợp thực tế thực hiện và luật hóa quy định đã thực hiện ổn định.

3.2.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Sửa cụm từ “*tiêu dùng nội bộ*” thành “*trả thay lương*”.

3.2.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu sự tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này không làm tăng chi phí tuân thủ của người nộp thuế. Không làm giảm thu Ngân sách nhà nước do đang thực hiện ổn định theo quy định của văn bản dưới Luật.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

3.2.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn chính sách

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại điểm c khoản 1 Điều 7 dự thảo Luật trình kèm.

3.3. Bổ sung quy định việc xác định giá đất được trừ khi xác định giá tính thuế đối với hoạt động kinh doanh bất động sản

3.3.1. Xác định vấn đề bất cập

- Tại khoản 6 Điều 5 Luật thuế GTGT hiện hành quy định “*Chuyển quyền sử dụng đất*” thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT.

- Tại điểm h khoản 1 Điều 7 Luật thuế GTGT hiện hành quy định giá tính thuế GTGT: “*Đối với hoạt động kinh doanh bất động sản là giá bán bất động sản chưa có thuế GTGT, trừ giá chuyển quyền sử dụng đất hoặc tiền thuê đất phải nộp ngân sách nhà nước*”.

Trên thực tế có các hình thức chuyển nhượng bất động sản liên quan đến quyền sử dụng đất như sau: (i) Trường hợp được Nhà nước giao đất; (ii) Trường hợp đấu giá quyền sử dụng đất; (iii) Trường hợp thuê đất; (iv) Trường hợp cơ sở kinh doanh nhận chuyển nhượng quyền sử dụng đất của các tổ chức, cá nhân; (v) Trường hợp cơ sở kinh doanh nhận góp vốn bằng quyền sử dụng đất.

Theo pháp luật về quản lý đất đai (khoản 2 Điều 15 Nghị định số 45/2014/NĐ-CP ngày 15/5/2014 của Chính phủ quy định về thu tiền sử dụng đất, khoản 2 Điều 13 Nghị định số 46/2014/NĐ-CP ngày 15/5/2014 của Chính phủ quy định về thu tiền thuê đất, thuê mặt nước) có quy định cụ thể đối với trường hợp cơ sở kinh doanh ứng trước tiền để bồi thường, giải phóng mặt bằng và được trừ vào số tiền sử dụng đất phải nộp ngân sách nhà nước, số tiền thuê đất phải nộp ngân sách nhà nước thì tổng số tiền được trừ không vượt quá số tiền sử dụng đất phải nộp ngân sách nhà nước, số tiền thuê đất phải nộp ngân sách nhà nước. Theo đó, để đảm bảo thống nhất với pháp luật chuyên ngành, tại Nghị định của Chính phủ hướng dẫn Luật thuế GTGT (khoản 1 Điều 1 Nghị định số 49/2022/NĐ-CP ngày 29/7/2022 của Chính phủ) đã có quy định cụ thể về giá đất được trừ để tính thuế GTGT đối với hoạt động chuyển nhượng bất động sản theo các hình thức chuyển nhượng phát sinh trong thực tế như nêu trên.

Để đảm bảo tính ổn định của chính sách và thống nhất trong thực hiện, tại Luật cần thiết bổ sung rõ giao thẩm quyền cho Chính phủ quy định giá đất được trừ đối với hoạt động kinh doanh bất động sản tại điểm h khoản 1 Điều 7 dự thảo Luật.

3.3.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Để đảm bảo thu đúng, thu đủ vào ngân sách nhà nước, tránh trường hợp doanh nghiệp không nộp thuế GTGT đối với hoạt động chuyển quyền sử dụng đất trong trường hợp có chênh lệch giữa giá bán và tiền sử dụng đất, tiền thuê đất thực tế nộp vào ngân sách nhà nước và tránh vướng mắc trong quá trình thực hiện.

3.3.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Giao thẩm quyền cho Chính phủ quy định giá đất được trừ đối với hoạt động kinh doanh bất động sản.

3.3.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu

tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:*

+ Chính sách này sẽ không phát sinh chi phí tuân thủ của người nộp thuế do việc giao thẩm quyền cho Chính phủ quy định giá đất được trừ đối với hoạt động kinh doanh bất động sản sẽ làm rõ hơn quy định tại Luật, từ đó doanh nghiệp sẽ ít gặp vướng mắc phát sinh.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế mà góp phần thúc đẩy phát triển hoạt động kinh doanh bất động sản.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

3.3.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại điểm h khoản 1 Điều 7 dự thảo Luật trình kèm.

3.4. Bổ sung quy định cụ thể giá tính thuế đối với 02 nhóm hàng hóa, dịch vụ để Luật hóa các quy định đang thực hiện ổn định tại các văn bản dưới Luật

3.4.1. Xác định vấn đề bất cập

a) Về giá tính thuế đối với hàng hóa, dịch vụ dùng để khuyến mại theo quy định của pháp luật về thương mại

- Tại khoản 2 Điều 4 Nghị định số 209/2013/NĐ-CP quy định: “*Đối với hàng hóa, dịch vụ dùng để trao đổi, tiêu dùng nội bộ, biếu, tặng, cho là giá tính thuế giá trị gia tăng của hàng hóa, dịch vụ cùng loại hoặc tương đương tại thời điểm trao đổi, tiêu dùng nội bộ, biếu, tặng, cho...*”

Đối với hàng hóa, dịch vụ dùng để khuyến mại theo quy định của pháp luật về thương mại, giá tính thuế được xác định bằng không (0); trường hợp hàng hóa, dịch vụ dùng để khuyến mại nhưng không thực hiện theo quy định của pháp luật về thương mại thì phải kê khai, tính nộp thuế như hàng hóa, dịch vụ dùng để tiêu dùng nội bộ, biếu, tặng, cho.

Hàng hóa, dịch vụ tiêu dùng nội bộ quy định tại khoản này là hàng hóa, dịch vụ do cơ sở kinh doanh xuất hoặc cung ứng sử dụng cho tiêu dùng, không bao gồm hàng hóa, dịch vụ sử dụng để tiếp tục quá trình sản xuất, kinh

doanh của cơ sở”.

- Tại khoản 5 Điều 7 Thông tư số 219/2013/TT-BTC quy định: “Đối với sản phẩm, hàng hóa, dịch vụ dùng để khuyến mại theo quy định của pháp luật về thương mại, giá tính thuế được xác định bằng không (0); trường hợp hàng hóa, dịch vụ dùng để khuyến mại nhưng không thực hiện theo quy định của pháp luật về thương mại thì phải kê khai, tính nộp thuế như hàng hóa, dịch vụ dùng để tiêu dùng nội bộ, biếu, tặng, cho....”

Theo đó, để luật hóa quy định đã thực hiện ổn định, cần thiết bổ sung quy định về hàng hóa, dịch vụ dùng để khuyến mại.

b) Về giá tính thuế đối với kinh doanh ca-si-nô, trò chơi điện tử có thưởng, kinh doanh đặt cược

- Luật thuế GTGT hiện hành không quy định cụ thể về giá tính thuế đối với kinh doanh ca-si-nô, trò chơi điện tử có thưởng, kinh doanh đặt cược tuy nhiên, để tránh phát sinh vướng mắc và theo thẩm quyền được giao, tại Nghị định hướng dẫn về giá tính thuế GTGT đã có quy định: Đối với dịch vụ casino, trò chơi điện tử có thưởng, kinh doanh giải trí có đặt cược, là số tiền thu từ hoạt động này đã bao gồm cả thuế TTĐB trừ số tiền đã trả thưởng cho khách.

- Tại điểm a khoản 1 Điều 7 Thông tư số 39/2022/TT-BTC của Bộ Tài chính hướng dẫn một số điều của Nghị định số 121/2021/NĐ-CP ngày 27/12/2021 của Chính phủ về kinh doanh trò chơi điện tử có thưởng dành cho người nước ngoài quy định: “Doanh thu trực tiếp từ hoạt động kinh doanh trò chơi điện tử có thưởng là toàn bộ số tiền thu được do đối đồng tiền quy ước cho người chơi và số tiền thu tại máy trò chơi điện tử có thưởng trừ đi số tiền đối trả cho người chơi do người chơi trúng thưởng hoặc người chơi không sử dụng hết”.

Do đó, cần thiết phải Luật hóa quy định này đã được thực hiện ổn định.

3.4.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Để đồng bộ với các quy định pháp luật về thương mại và pháp luật về kinh doanh ca-si-nô, trò chơi điện tử có thưởng, kinh doanh đặt cược.

3.4.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

- Về giá tính thuế đối với hàng hóa, dịch vụ dùng để khuyến mại: Bổ sung quy định đối với hàng hóa, dịch vụ dùng để khuyến mại theo quy định của pháp luật về thương mại, giá tính thuế được xác định bằng không (0).

- Về giá tính thuế đối với kinh doanh ca-si-nô, trò chơi điện tử có thưởng, kinh doanh đặt cược: Quy định giá tính thuế đối với dịch vụ ca-si-nô, trò chơi điện tử có thưởng, kinh doanh đặt cược, là số tiền thu từ hoạt động này đã bao gồm cả thuế tiêu thụ đặc biệt trừ số tiền đã đối trả cho khách.

3.4.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này không làm tăng chi phí tuân thủ của người nộp thuế. Không làm giảm thu Ngân sách nhà nước do đây là chính sách để đồng bộ hoá với các quy định hiện hành.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

3.4.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại điểm c khoản 1 Điều 7 và tại điểm 1 khoản 1 Điều 7 dự thảo Luật trình kèm.

3.5. Bổ sung quy định giá tính thuế đối với các hoạt động sản xuất, kinh doanh đặc thù

3.5.1. Xác định vấn đề bất cập

Trong thực tiễn triển khai Luật thuế GTGT đối với việc xác định giá tính thuế của một số trường đặc thù vì vậy, tại các văn bản dưới Luật (khoản 1 Điều 1 Nghị định số 49/2022/NĐ-CP, Điều 7 Thông tư số 219/2013/TT-BTC) đã quy định cụ thể về giá tính thuế đối với các hoạt động sản xuất, kinh doanh đặc thù gồm: hoạt động sản xuất điện của Tập đoàn Điện lực Việt Nam; vận tải, bốc xếp; dịch vụ du lịch theo hình thức lữ hành; dịch vụ cầm đồ; sách chịu thuế GTGT bán theo đúng giá phát hành (giá bìa); hoạt động in; dịch vụ đại lý giám định, đại lý xét bồi thường, đại lý đòi người thứ ba bồi hoàn, đại lý xử lý hàng bồi thường 100% hưởng tiền công hoặc tiền hoa hồng là giá bán chưa có thuế GTGT.

Theo đó, cần thiết phải Luật hóa các quy định đã thực hiện ổn định tại các văn bản dưới Luật đối với các hoạt động sản xuất, kinh doanh đặc thù.

3.5.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Để Luật hóa các quy định đã thực hiện ổn định tại các văn bản dưới Luật và đảm bảo cơ sở pháp lý cao hơn.

3.5.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Bổ sung quy định đối với các hoạt động sản xuất, kinh doanh đặc thù gồm: hoạt động sản xuất điện của Tập đoàn Điện lực Việt Nam; vận tải, bốc xếp; dịch vụ du lịch theo hình thức lữ hành; dịch vụ cầm đồ; sách chịu thuế

giá trị gia tăng bán theo đúng giá phát hành (giá bìa); hoạt động in; dịch vụ đại lý giám định, đại lý xét bồi thường, đại lý đòi người thứ ba bồi hoàn, đại lý xử lý hàng bồi thường 100% hưởng tiền công hoặc tiền hoa hồng thì giá tính thuế là giá bán chưa có thuế giá trị gia tăng theo quy định của Chính phủ.

3.5.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này không làm tăng chi phí tuân thủ của người nộp thuế. Không làm giảm thu Ngân sách nhà nước do đang thực hiện ổn định theo quy định của văn bản dưới Luật.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

3.5.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại điểm m khoản 1 Điều 7 dự thảo Luật trình kèm.

3.6. Bổ sung quy định về thời điểm xác định thuế GTGT

3.6.1. Xác định vấn đề bất cập

Luật thuế GTGT hiện hành không có quy định về thời điểm xác định thuế GTGT do vậy, để tránh phát sinh vướng mắc trong thực hiện tại Điều 5 Nghị định số 209/2013/NĐ-CP quy định về thời điểm xác định thuế GTGT như sau:

“1. Thời điểm xác định thuế GTGT đối với hàng hóa là thời điểm chuyển giao quyền sở hữu hoặc quyền sử dụng hàng hóa cho người mua, không phân biệt đã thu được tiền hay chưa thu được tiền.

2. Thời điểm xác định thuế GTGT đối với dịch vụ là thời điểm hoàn thành việc cung ứng dịch vụ hoặc thời điểm lập hóa đơn cung ứng dịch vụ, không phân biệt đã thu được tiền hay chưa thu được tiền.

3. Bộ Tài chính hướng dẫn cụ thể về thời điểm xác định thuế giá trị gia tăng đối với một số trường hợp đặc thù.”

Do vậy, cần thiết phải Luật hoá quy định đã thực hiện ổn định từ năm 2013 đến nay.

3.6.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Để Luật hóa các quy định đã thực hiện ổn định tại các văn bản dưới Luật và đảm bảo cơ sở pháp lý cao hơn.

3.6.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Bổ sung một Điều mới về thời điểm xác định thuế GTGT với nội dung như quy định tại Nghị định 209/2013/NĐ-CP.

3.6.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này không làm tăng chi phí tuân thủ của người nộp thuế. Không làm giảm thu Ngân sách nhà nước do đang thực hiện ổn định theo quy định của văn bản dưới Luật.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

3.6.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại Điều 8 dự thảo Luật trình kèm.

4. Về thuế suất thuế GTGT

4.1. Về thuế suất 0%

4.1.1. Đối với dịch vụ xuất khẩu

4.1.1.1. Xác định vấn đề bất cập

- Tại khoản 1 Điều 8 Luật thuế GTGT hiện hành quy định:

“Mức thuế suất 0% áp dụng đối với hàng hóa, dịch vụ xuất khẩu, vận tải quốc tế và hàng hóa, dịch vụ không chịu thuế GTGT quy định tại Điều 5 của Luật này khi xuất khẩu, trừ các trường hợp sau đây:

a) *Chuyển giao công nghệ, chuyển nhượng quyền sở hữu trí tuệ ra nước ngoài;*

b) *Dịch vụ tái bảo hiểm ra nước ngoài;*

c) *Dịch vụ cấp tín dụng;*

- d) *Chuyển nhượng vốn;*
- đ) *Dịch vụ tài chính phái sinh;*
- e) *Dịch vụ bưu chính, viễn thông;*
- g) *Sản phẩm xuất khẩu quy định tại khoản 23 Điều 5 của Luật này.*

Hàng hóa, dịch vụ xuất khẩu là hàng hóa, dịch vụ được tiêu dùng ở ngoài Việt Nam, trong khu phi thuế quan; hàng hóa, dịch vụ cung cấp cho khách hàng nước ngoài theo quy định của Chính phủ”.

- Để quy định chi tiết dịch vụ xuất khẩu, tại khoản 1 Điều 6 Nghị định số 209/2013/NĐ-CP ngày 18/12/2013 của Chính phủ (đã được sửa đổi, bổ sung tại Nghị định số 100/2016/NĐ-CP ngày 01/7/2016) quy định:

Tại tiết b: *“Đối với dịch vụ xuất khẩu bao gồm dịch vụ cung ứng trực tiếp cho tổ chức, cá nhân ở nước ngoài hoặc ở trong khu phi thuế quan và tiêu dùng ở ngoài Việt Nam, tiêu dùng trong khu phi thuế quan...”*

Cá nhân ở nước ngoài là người nước ngoài không cư trú tại Việt Nam, người Việt Nam định cư ở nước ngoài và ở ngoài Việt Nam trong thời gian diễn ra việc cung ứng dịch vụ.

Tổ chức, cá nhân trong khu phi thuế quan là tổ chức, cá nhân có đăng ký kinh doanh và các trường hợp khác theo quy định của Thủ tướng Chính phủ”.

Tại tiết đ: *“Hàng hóa, dịch vụ cung cấp cho cá nhân không đăng ký kinh doanh trong khu phi thuế quan” không áp dụng thuế suất 0%.*

Tại tiết e: *“Bộ Tài chính quy định cụ thể một số trường hợp hàng hóa, dịch vụ khác cung ứng cho tổ chức, cá nhân ở nước ngoài được áp dụng thuế suất 0% và hàng hóa, dịch vụ cung ứng cho tổ chức, cá nhân nước ngoài nhưng tiêu dùng ở Việt Nam không được áp dụng mức thuế suất 0%”.*

Thực hiện quy định trên, trong thời gian qua không phát sinh vướng mắc khi xác định hàng hóa đã xuất ra khỏi Việt Nam vì hàng hóa xuất khẩu được cơ quan hải quan xác nhận trên tờ khai hàng hóa. Tuy nhiên, do dịch vụ có tính vô hình nên việc xác định dịch vụ được tiêu dùng tại Việt Nam hay dịch vụ được tiêu dùng ở nước ngoài đối với một số dịch vụ là rất khó xác định, gây vướng mắc, tranh cãi cho cả cơ quan thuế và người nộp thuế.

Trong quá trình thực hiện, nhiều doanh nghiệp đã xuất hóa đơn cung cấp dịch vụ cho khách hàng với thuế suất 0% (xác định là tiêu dùng ngoài Việt Nam) sau đó lại bị cơ quan kiểm toán, cơ quan thuế cho rằng đây là dịch vụ tiêu dùng tại Việt Nam và thực hiện truy thu thuế GTGT 10%. Với việc truy thu này gây khó khăn cho bên cung cấp dịch vụ (phải bỏ tiền để nộp thuế trong khi không đòi được bên mua dịch vụ do hợp đồng đã ký và thanh toán đã kết thúc). Mặt khác, hiện nay đang phát triển nhiều dịch vụ cung ứng cho tổ chức, cá nhân nước ngoài gắn với hàng hóa được gia công sản xuất tại Việt Nam để xuất khẩu nhưng thực tế không xác định được chính xác hàng hóa đó là tiêu dùng ở trong nước hay ở nước ngoài tại thời điểm cung cấp dịch vụ,

hoặc nếu xác định thì rất phức tạp, tăng chi phí quản lý như: dịch vụ phân loại hàng hóa, giám sát chất lượng hàng hóa để xuất khẩu, kinh doanh tài sản số, dịch vụ số,...

Qua nghiên cứu kinh nghiệm một số nước thì cũng có nước chỉ áp dụng đối với một số dịch vụ cụ thể, như: Indonesia áp dụng thuế suất 0% đối với: dịch vụ sửa chữa và bảo dưỡng liên quan đến các loại hàng hóa không phải là bất động sản và dịch vụ xây dựng gắn với các bất động sản ở ngoài “lãnh thổ hải quan”, các dịch vụ liên quan đến vận chuyển hàng hoá, dịch vụ khác được sử dụng ngoài “lãnh thổ hải quan”.

Một số nước trong khu vực: Philippines: Thuế suất 0% đối với dịch vụ cung cấp cho người tiêu dùng ngoài lãnh thổ quốc gia; dịch vụ cung cấp cho các doanh nghiệp trong các khu vực kinh doanh du lịch theo quy định của pháp luật; vận chuyển hành khách và hàng hóa bằng đường hàng không hoặc tàu biển từ Philippines ra nước ngoài...; Úc: thuế suất 0% áp dụng cho dịch vụ xuất khẩu cho những người không phải là cư dân của Úc, không ở Úc khi việc cung cấp được thực hiện.

Để tránh vướng mắc trong thực hiện, cần thiết phải sửa đổi quy định về dịch vụ xuất khẩu.

4.1.1.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Đảm bảo chính sách minh bạch và tránh vướng mắc trong thực hiện.

4.1.1.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Quy định: “Dịch vụ xuất khẩu là dịch vụ cung cấp cho tổ chức, cá nhân nước ngoài, gồm: Dịch vụ cho thuê phương tiện vận tải được sử dụng ngoài phạm vi lãnh thổ Việt Nam; Dịch vụ vận tải quốc tế; Dịch vụ của ngành hàng không, hàng hải cung ứng trực tiếp cho vận tải quốc tế.

Bộ trưởng Bộ Tài chính quy định thủ tục, hồ sơ và điều kiện áp dụng thuế suất thuế giá trị gia tăng 0% đối với hàng hóa, dịch vụ xuất khẩu quy định tại khoản này”.

4.1.1.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này có thể làm tăng chi phí tuân thủ của người nộp thuế do một số dịch vụ trước đây được xác định là dịch vụ xuất khẩu nay phải chuyển sang đối tượng chịu thuế suất 10% được người tiêu dùng và doanh nghiệp vẫn có thể bị truy thu thuế GTGT khi hợp đồng kết thúc.

Chính sách này làm tăng thu Ngân sách nhà nước do thu hẹp đối tượng được áp dụng thuế suất 0%.

Ngoài ra, việc quy định rõ các dịch vụ thuộc đối tượng được áp dụng thuế suất 0% sẽ làm thu hẹp đối tượng được hoàn thuế GTGT, từ đó làm giảm quỹ hoàn thuế GTGT do loại trừ một số hàng hoá, dịch vụ ra khỏi đối tượng áp dụng thuế suất thuế GTGT 0%.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

4.1.1.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại điểm b khoản 1 Điều 9 dự thảo Luật trình kèm.

4.1.2. Bổ sung quy định “hàng hóa đã bán tại khu vực cách ly cho cá nhân (người nước ngoài hoặc người Việt Nam) đã làm thủ tục xuất cảnh” và “hàng đã bán tại cửa hàng miễn thuế” thuộc đối tượng áp dụng thuế suất thuế GTGT 0%

4.1.2.1 Xác định vấn đề bất cập

- *Đối với hàng hóa đã bán tại khu vực cách ly cho cá nhân (người nước ngoài hoặc người Việt Nam) đã làm thủ tục xuất cảnh*

Để khuyến khích hoạt động xuất khẩu hàng hóa, nhất là những sản phẩm thủ công, mỹ nghệ của Việt Nam, Chính phủ đã ban hành Nghị định số 100/2020/NĐ-CP ngày 28/8/2020 về kinh doanh hàng miễn thuế tại khu cách ly ở cửa khẩu quốc tế sân bay, cảng biển, đường bộ, đường sắt hoặc trên tàu bay thực hiện các chuyến bay quốc tế để phục vụ người xuất cảnh, quá cảnh.

Hàng hóa bán tại khu cách ly là phục vụ cho người Việt Nam, người nước ngoài xuất cảnh, quá cảnh qua Việt Nam và là hàng xuất khẩu, được cơ quan hải quan kiểm soát chặt chẽ lượng hàng hóa ra, vào khu cách ly (doanh nghiệp có đăng ký tờ khai hải quan đối với hàng xuất khẩu). Hiện nay doanh nghiệp bán hàng tại khu cách ly được áp dụng thuế suất thuế GTGT 0%, tuy nhiên không được khấu trừ thuế GTGT đầu vào do không đáp ứng được các điều kiện như: Hợp đồng ký với tổ chức, cá nhân nước ngoài (bán cho người Việt Nam hoặc người nước ngoài); chứng từ thanh toán qua ngân hàng (khách hàng thanh toán bằng nhiều hình thức: Tiền mặt, thẻ Visa, ví điện tử...).

Để khuyến khích hoạt động xuất khẩu hàng hóa, cũng như phát triển du lịch, tại Luật thuế GTGT hiện hành đã có quy định người nước ngoài, người Việt Nam định cư ở nước ngoài được hoàn thuế đối với hàng hóa mua tại Việt Nam mang theo người khi xuất cảnh (không có điều kiện về hợp đồng và chứng từ thanh toán qua ngân hàng).

Để tránh vướng mắc trong thực hiện, cần thiết phải bổ sung quy định hàng hóa đã bán tại khu vực cách ly cho cá nhân (người nước ngoài hoặc người Việt Nam) đã làm thủ tục xuất cảnh thuộc đối tượng áp dụng thuế suất 0%.

- Đối với hàng đã bán tại cửa hàng miễn thuế

Tại khoản 1 Điều 8 Luật thuế GTGT hiện hành quy định: *Mức thuế suất 0% áp dụng đối với hàng hóa, dịch vụ xuất khẩu...*

Hàng hóa, dịch vụ xuất khẩu là hàng hóa, dịch vụ được tiêu dùng ở ngoài Việt Nam, trong khu phi thuế quan; hàng hóa, dịch vụ cung cấp cho khách hàng nước ngoài theo quy định của Chính phủ.

Tại tiết c, khoản 2 Điều 12 Luật thuế GTGT hiện hành quy định điều kiện khấu trừ thuế GTGT đầu vào như sau: *“c) Đối với hàng hóa, dịch vụ xuất khẩu, ngoài các điều kiện quy định tại điểm a và điểm b khoản này còn phải có: hợp đồng ký kết với bên nước ngoài về việc bán, gia công hàng hóa, cung ứng dịch vụ; hóa đơn bán hàng hóa, dịch vụ; chứng từ thanh toán không dùng tiền mặt; tờ khai hải quan đối với hàng hóa xuất khẩu”.*

Khoản 4 Điều 2 Luật thuế xuất khẩu, thuế nhập khẩu quy định đối tượng chịu thuế xuất khẩu, thuế nhập khẩu không áp dụng đối với trường hợp sau: *Hàng hóa xuất khẩu từ khu phi thuế quan ra nước ngoài; hàng hóa nhập khẩu từ nước ngoài vào khu phi thuế quan và chỉ sử dụng trong khu phi thuế quan; hàng hóa chuyển từ khu phi thuế quan này sang khu phi thuế quan khác.*

Khoản 1 Điều 4 Luật thuế xuất khẩu, thuế nhập khẩu quy định: *1. Khu phi thuế quan là khu vực kinh tế nằm trong lãnh thổ Việt Nam, được thành lập theo quy định của pháp luật, có ranh giới địa lý xác định, ngăn cách với khu vực bên ngoài bằng hàng rào cứng, bảo đảm điều kiện cho hoạt động kiểm tra, giám sát, kiểm soát hải quan của cơ quan hải quan và các cơ quan có liên quan đối với hàng hóa xuất khẩu, nhập khẩu và phương tiện, hành khách xuất cảnh, nhập cảnh; quan hệ mua bán, trao đổi hàng hóa giữa khu phi thuế quan với bên ngoài là quan hệ xuất khẩu, nhập khẩu.*

Tại Điều 3 Nghị định số 100/2020/NĐ-CP ngày 28/8/2020 của Chính phủ về kinh doanh hàng miễn thuế quy định đối tượng và điều kiện mua hàng miễn thuế bao gồm: *(1) Người xuất cảnh, quá cảnh sau khi hoàn thành thủ tục xuất cảnh, quá cảnh, hành khách trên các chuyến bay quốc tế xuất cảnh từ Việt Nam hoặc người chờ xuất cảnh; (2) hành khách trên các chuyến bay quốc tế; (3) người nhập cảnh được mua hàng miễn thuế tại cửa hàng miễn thuế đặt tại khu vực hạn chế của cảng hàng không dân dụng quốc tế ngay sau khi hoàn thành thủ tục nhập cảnh, không được mua hàng miễn thuế sau khi đã ra khỏi khu vực hạn chế tại cảng hàng không dân dụng quốc tế; (4) đối tượng được hưởng quyền ưu đãi, miễn trừ tại Việt Nam được mua hàng miễn thuế tại cửa hàng miễn thuế trong nội địa; (5) thuyền viên làm việc trên tàu biển chạy tuyến quốc tế.*

Căn cứ vào quy định nêu trên: Trước ngày 01/9/2016, cửa hàng miễn thuế được xác định là khu phi thuế quan nên chính sách thuế GTGT đối với cửa hàng miễn thuế được áp dụng theo cơ chế khu phi thuế quan. Kể từ ngày 01/9/2016, theo quy định của pháp luật về thuế xuất khẩu, thuế nhập khẩu thì cửa hàng miễn thuế không đáp ứng được các điều kiện về khu phi thuế quan nên dẫn đến vướng mắc trong quá trình thực hiện.

Để khuyến khích hoạt động bán hàng miễn thuế, thu hút khách du lịch, cần thiết bổ sung quy định hàng đã bán tại cửa hàng miễn thuế thuộc đối tượng áp dụng thuế suất 0% và giao thẩm quyền cho Bộ trưởng Bộ Tài chính hướng dẫn thủ tục, hồ sơ và điều kiện áp dụng thuế suất 0% đối với hàng hóa, dịch vụ xuất khẩu.

4.1.2.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Khuyến khích hoạt động xuất khẩu hàng hóa, nhất là những sản phẩm thủ công, mỹ nghệ của Việt Nam.

4.1.2.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

- Đối với hàng hóa đã bán tại khu vực cách ly cho cá nhân (người nước ngoài hoặc người Việt Nam) đã làm thủ tục xuất cảnh: Bổ sung quy định hàng hóa đã bán tại khu vực cách ly cho cá nhân (người nước ngoài hoặc người Việt Nam) đã làm thủ tục xuất cảnh thuộc đối tượng áp dụng thuế suất 0%.

- Đối với hàng đã bán tại cửa hàng miễn thuế: Bổ sung quy định hàng đã bán tại cửa hàng miễn thuế thuộc đối tượng áp dụng thuế suất 0% và giao thẩm quyền cho Bộ trưởng Bộ Tài chính hướng dẫn thủ tục, hồ sơ và điều kiện áp dụng thuế suất 0% đối với hàng hóa, dịch vụ xuất khẩu.

4.1.2.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Các đơn vị bán hàng hóa bán tại các khu cách ly được khấu trừ thuế GTGT đầu vào của hàng hóa, dịch vụ mua vào của hàng hóa bán tại khu cách ly, từ đó giảm chi phí sản xuất kinh doanh cho doanh nghiệp, khuyến khích các doanh nghiệp sản xuất, kinh doanh các mặt hàng bán trong khu cách ly. Ngoài ra, việc thúc đẩy kinh doanh của các đơn vị cung ứng dịch vụ trong nước cũng góp phần tạo công ăn việc làm, thu nhập cho một bộ phận người lao động, từ đó góp phần đảm bảo an sinh xã hội.

Chính sách này không làm tăng thu Ngân sách nhà nước do khi xuất khẩu dịch vụ, doanh nghiệp sẽ được áp dụng thuế suất thuế GTGT 0%. Tuy nhiên, có thể làm tăng quỹ hoàn thuế GTGT vì hàng hoá xuất khẩu thuộc đối tượng được hoàn thuế GTGT.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Khuyến khích xuất khẩu hàng hóa, đặc biệt là sản phẩm truyền thống của Việt Nam, đồng thời thu hút khách du lịch, quảng bá hình ảnh Việt Nam rộng rãi hơn. Đồng thời, giải quyết được vướng mắc về hàng bán tại cửa hàng miễn thuế, hàng hoá bán tại khu cách ly.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có

tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

4.1.2.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại điểm a khoản 1 Điều 9 và tại khoản 1 Điều 9 dự thảo Luật trình kèm.

4.1.3. Bổ sung quy định cụ thể một số nhóm hàng hóa không được áp dụng thuế suất 0% để Luật hóa các quy định đang thực hiện ổn định tại các văn bản dưới Luật

4.1.3.1. Xác định vấn đề bất cập

- Tại các Nghị định hướng dẫn Luật (Nghị định số 12/2015/NĐ-CP, Nghị định số 100/2016/NĐ-CP) quy định không áp dụng mức thuế suất thuế GTGT 0% đối với: (i) Thuốc lá, rượu, bia nhập khẩu sau đó xuất khẩu; (ii) Hàng hóa, dịch vụ cung cấp cho cá nhân không đăng ký kinh doanh trong khu phi thuế quan.

- Tại khoản 2 Điều 1 Thông tư số 130/2016/TT-BTC quy định các trường hợp không áp dụng mức thuế suất 0% gồm: “- *Xăng, dầu bán cho xe ô tô của cơ sở kinh doanh trong khu phi thuế quan mua tại nội địa;*

- *Xe ô tô bán cho tổ chức, cá nhân trong khu phi thuế quan;*”.

Theo đó, cần thiết Luật hóa các nội dung này để đảm bảo chính sách được thực hiện ổn định.

- Đối với kinh doanh tài sản số, dịch vụ số, theo báo cáo của Bộ Công an, dự báo đến hết năm 2023, kinh tế số Việt Nam có thể chiếm trên 17% GDP và đến năm 2025 có thể đạt 20% GDP. Hiện nay, khung pháp lý, chính sách quản lý cụ thể đối với tài sản số, dịch vụ số chưa đầy đủ, theo đó, Bộ Công an đề nghị nghiên cứu xây dựng, hoàn thiện và triển khai hiệu quả các cơ chế quản lý, điều chỉnh và thu thuế phù hợp đối với hoạt động kinh doanh trên các nền tảng số.

Theo quy định của Luật thuế GTGT hiện hành, đối với tài sản số, dịch vụ số nếu xác định được doanh thu phát sinh do tiêu dùng tại Việt Nam thì phải chịu thuế GTGT 10% và phần doanh thu phát sinh do tiêu dùng tại nước ngoài thì được xác định là hàng hóa, dịch vụ xuất khẩu và được áp dụng thuế suất 0%. Tuy nhiên, việc xác định các sản phẩm, dịch vụ cung cấp trên các nền tảng số được tiêu dùng tại Việt Nam hay ở nước ngoài tại thời điểm cung cấp sản phẩm, dịch vụ là rất phức tạp, hiện nay đều chỉ căn cứ theo kê khai

của người nộp thuế.

Theo đó, cần phải quy định không được áp dụng thuế suất 0% đối với sản phẩm, dịch vụ cung cấp trên các nền tảng số theo quy định của Chính phủ để đảm bảo tính linh hoạt cho việc xác định sản phẩm, dịch vụ này được tiêu dùng tại Việt Nam hay ở nước ngoài tại thời điểm cung cấp.

4.1.3.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Đảm bảo Luật hoá các quy định đã được thực hiện ổn định và bổ sung quy định nhằm hạn chế việc lợi dụng chính sách để trục lợi từ việc kinh doanh sản phẩm, dịch vụ cung cấp trên các nền tảng số.

4.1.3.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

- Luật hoá quy định không áp dụng mức thuế suất thuế GTGT 0% đối với: (i) Thuốc lá, rượu, bia nhập khẩu sau đó xuất khẩu; (ii) Hàng hóa, dịch vụ cung cấp cho cá nhân không đăng ký kinh doanh trong khu phi thuế quan; (iii) Xăng, dầu mua tại nội địa bán cho xe ô tô của cơ sở kinh doanh trong khu phi thuế quan; (iv) Xe ô tô bán cho tổ chức, cá nhân trong khu phi thuế quan.

- Sản phẩm, dịch vụ cung cấp trên các nền tảng số: Quy định không được áp dụng thuế suất 0% đối với sản phẩm, dịch vụ cung cấp trên các nền tảng số theo quy định của Chính phủ.

4.1.3.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách không làm tăng chi phí tuân thủ của người nộp thuế. Không làm giảm thu Ngân sách nhà nước do đang thực hiện ổn định theo quy định của văn bản dưới Luật.

Riêng đối với chính sách quy định không áp dụng thuế suất 0% đối với sản phẩm, dịch vụ cung cấp trên các nền tảng số sẽ góp phần tăng thu Ngân sách nhà nước, không làm tăng quỹ hoàn thuế GTGT do loại trừ một số hàng hoá, dịch vụ ra khỏi đối tượng áp dụng thuế suất thuế GTGT 0%.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Việc sửa đổi quy định như trên sẽ đảm bảo cơ sở pháp lý của chính sách ở mức cao nhất, tạo ra sự minh bạch, dễ thực hiện của chính sách.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

4.1.3.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại khoản 1 Điều 9 dự thảo Luật trình kèm.

4.2. Về thuế suất thuế GTGT 5%

4.2.1. Bổ sung quy định về đối tượng áp dụng thuế suất 5% để Luật hóa một số quy định đang thực hiện ổn định tại các văn bản dưới Luật

4.2.1.1. Xác định vấn đề bất cập

- Tại điểm a khoản 2 Điều 6 Nghị định số 209/2013/NĐ-CP quy định: *“Nước sạch phục vụ sản xuất và sinh hoạt quy định tại điểm a khoản 2 Điều 8 Luật Thuế giá trị gia tăng không bao gồm các loại nước uống đóng chai, đóng bình và các loại nước giải khát khác thuộc diện áp dụng mức thuế suất 10%”*. Tại Thông tư hướng dẫn Nghị định cũng có quy định này. Quy định này đã thực hiện ổn định từ năm 2013. Theo đó, cần thiết bổ sung quy định không áp dụng thuế suất 5% đối với các loại nước uống đóng chai, đóng bình và các loại nước giải khát khác.

- Tại khoản 5 Điều 3 Nghị định số 12/2015/NĐ-CP quy định: *“Thuốc phòng trừ sâu bệnh bao gồm thuốc bảo vệ thực vật và các loại thuốc phòng trừ sâu bệnh khác”*.

Tại khoản 6 Điều 1 Thông tư số 26/2015/TT-BTC quy định: *“Thuốc phòng trừ sâu bệnh bao gồm thuốc bảo vệ thực vật theo Danh mục thuốc bảo vệ thực vật do Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn ban hành và các loại thuốc phòng trừ sâu bệnh khác”*.

Do vậy, cần thiết Luật hóa các chính sách đã thực hiện ổn định.

4.2.1.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Đảm bảo Luật hóa các quy định đã được thực hiện ổn định tại các văn bản dưới Luật.

4.2.1.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

- Bổ sung quy định không áp dụng thuế suất 5% đối với các loại nước uống đóng chai, đóng bình và các loại nước giải khát khác.

- Quy định thuốc bảo vệ thực vật thuộc đối tượng áp dụng thuế suất 5%.

4.2.1.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này không làm tăng chi phí tuân thủ của người nộp thuế. Không làm giảm thu Ngân sách nhà nước do đang thực hiện ổn định theo quy định của văn bản dưới Luật.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có

tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

4.2.1.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại điểm a và điểm b, khoản 2 Điều 9 Luật trình kèm.

4.2.2. Quy định rõ “mủ cao su dạng mủ cò rếp, mủ tờ, mủ bún, mủ cốm” thuộc đối tượng áp dụng thuế suất 5%

4.2.2.1 Xác định vấn đề bất cập

Luật thuế GTGT quy định mủ cao su sơ chế thuộc đối tượng áp dụng thuế suất 5%. Trong quá trình thực hiện Luật thuế GTGT phát sinh vướng mắc trong việc xác định thế nào là mủ cao su sơ chế. Do vậy, tại khoản 6 Điều 10 Thông tư số 219/2013/TT-BTC quy định: “Mủ cao su sơ chế như mủ cò rếp, mủ tờ, mủ bún, mủ cốm” thuộc đối tượng áp dụng thuế suất 5%. Do vậy, cần thiết Luật hóa các chính sách đã thực hiện ổn định.

4.2.2.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Đảm bảo Luật hoá các quy định đã được thực hiện ổn định tại các văn bản dưới Luật.

4.2.2.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Sửa quy định “mủ cao su sơ chế” thành “Mủ cao su sơ chế dạng mủ cò rếp, mủ tờ, mủ bún, mủ cốm”.

4.2.2.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này không làm tăng chi phí tuân thủ của người nộp thuế. Không làm giảm thu Ngân sách nhà nước do đang thực hiện ổn định theo quy định của văn bản dưới Luật.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung

đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

4.2.2.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại điểm đ khoản 2 Điều 9 dự thảo Luật trình kèm.

4.2.3. Bỏ quy định “thực phẩm tươi sống” thuộc đối tượng áp dụng thuế suất 5%

4.2.3.1. Xác định vấn đề bất cập

- Tại khoản 1 Điều 5 Luật thuế GTGT hiện hành quy định đối tượng không chịu thuế GTGT như sau:

“1. Sản phẩm trồng trọt, chăn nuôi, thủy sản nuôi trồng, đánh bắt chưa chế biến thành các sản phẩm khác hoặc chỉ qua sơ chế thông thường của tổ chức, cá nhân tự sản xuất, đánh bắt bán ra và ở khâu nhập khâu.

Doanh nghiệp, hợp tác xã mua sản phẩm trồng trọt, chăn nuôi, thủy sản nuôi trồng, đánh bắt chưa chế biến thành các sản phẩm khác hoặc chỉ qua sơ chế thông thường bán cho doanh nghiệp, hợp tác xã khác thì không phải kê khai, tính nộp thuế GTGT nhưng được khấu trừ thuế GTGT đầu vào.”

- Tại điểm đ và điểm g khoản 2 Điều 8 Luật thuế GTGT hiện hành quy định mức thuế suất thuế GTGT 5% như sau:

“đ) Sản phẩm trồng trọt, chăn nuôi, thủy sản chưa qua chế biến, trừ sản phẩm quy định tại khoản 1 Điều 5 của Luật này.

g) Thực phẩm tươi sống; lâm sản chưa qua chế biến, trừ gỗ, măng và sản phẩm quy định tại khoản 1 Điều 5 của Luật này;”

Trong quá trình thực hiện phát sinh vướng mắc về việc áp dụng thuế suất thuế GTGT đối với thực phẩm tươi sống như: thịt xay, cá cắt khúc,... là các sản phẩm chăn nuôi, thủy sản chưa chế biến thành các sản phẩm khác, chỉ qua sơ chế thông thường và mặt hàng này cũng là thực phẩm tươi sống.

Do đó, cần thiết bỏ quy định “thực phẩm tươi sống” thuộc đối tượng áp dụng thuế suất 5% để thực hiện thống nhất theo quy định tại khoản 1 Điều 5 dự thảo Luật về đối tượng không chịu thuế GTGT đối với sản phẩm chăn nuôi, thủy sản chưa chế biến thành các sản phẩm khác, chỉ qua sơ chế thông thường.

4.2.3.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Để áp dụng thống nhất nội dung liên quan đến thực phẩm tươi sống và sản phẩm trồng trọt, chăn nuôi, thủy sản chưa qua chế biến thành các sản phẩm khác.

4.2.3.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Bỏ quy định “thực phẩm tươi sống” thuộc đối tượng áp dụng thuế suất 5%.

4.2.3.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này không làm tăng chi phí tuân thủ của người nộp thuế. Chính sách này làm giảm thu Ngân sách nhà nước do thực tế tại khâu thương mại, các sản phẩm này chính là sản phẩm trồng trọt, chăn nuôi, thủy sản đã được quy định thuộc đối tượng chịu thuế suất thuế GTGT 5%.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Xoá bỏ vướng mắc tồn tại hiện nay, đồng thời thực hiện thống nhất với quy định về đối tượng không chịu thuế GTGT tại Luật.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

4.2.3.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn

Bỏ quy định “thực phẩm tươi sống” thuộc đối tượng áp dụng thuế suất 5%.

4.2.4. Bỏ quy định “lâm sản chưa qua chế biến” thuộc đối tượng áp dụng thuế suất 5% (sang áp dụng mức thuế suất 10%)

4.2.4.1. Xác định vấn đề bất cập

Tại điểm đ khoản 2 Điều 6 Nghị định số 209/2013/NĐ-CP và khoản 7 Điều 10 Thông tư số 219/2013/TT-BTC quy định: “*Lâm sản chưa qua chế biến quy định tại điểm g khoản 2 Điều 8 Luật Thuế giá trị gia tăng bao gồm các sản phẩm rừng tự nhiên khai thác thuộc nhóm: Song, mây, tre, nứa, nầm, mộc nhĩ; rễ, lá, hoa, cây làm thuốc, nhựa cây và các loại lâm sản khác*”.

Để thực hiện mục tiêu thu gọn đối tượng chịu thuế GTGT 5% cũng như hạn chế khai thác rừng tự nhiên, cần thiết bỏ quy định “lâm sản chưa qua chế biến” thuộc đối tượng áp dụng thuế suất 5% (sang áp dụng mức thuế suất 10%).

4.2.4.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Để thực hiện mục tiêu thu gọn đối tượng chịu thuế GTGT 5% cũng như hạn chế khai thác rừng tự nhiên.

4.2.4.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Bỏ quy định “lâm sản chưa qua chế biến” thuộc đối tượng áp dụng thuế suất 5% (sang áp dụng mức thuế suất 10%).

4.2.4.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này làm tăng chi phí tuân thủ của người nộp thuế do chuyển từ đối tượng chịu thuế GTGT 5% sang đối tượng chịu thuế GTGT 10%. Ngoài ra, có thể làm tăng thu Ngân sách nhà nước do chuyển từ mặt hàng thuộc đối tượng chịu thuế suất 5% sang thuế suất 10%.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Hạn chế khai thác rừng tự nhiên, bảo vệ môi trường, bảo vệ thiên nhiên.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

4.2.4.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn

Bỏ quy định “lâm sản chưa qua chế biến” thuộc đối tượng áp dụng thuế suất 5%.

4.2.5. Bỏ quy định mặt hàng “đường; phụ phẩm trong sản xuất đường, bao gồm gỉ đường, bã mía, bã bùn” thuộc đối tượng áp dụng thuế suất GTGT 5%

4.2.5.1. Xác định vấn đề bất cập

Tại khoản 2 Điều 8 Luật thuế GTGT hiện hành quy định mức thuế suất 5% áp dụng đối với: *Đường; phụ phẩm trong sản xuất đường, bao gồm gỉ đường, bã mía, bã bùn.*

Hiện nay, đường là mặt hàng phổ biến thông thường, không còn là mặt hàng thiết yếu và giá bán thực hiện theo thị trường.

Để thực hiện mục tiêu thu hẹp đối tượng chịu thuế 5%, cần thiết bỏ quy định mặt hàng “đường; phụ phẩm trong sản xuất đường, bao gồm gỉ đường, bã mía, bã bùn” thuộc đối tượng áp dụng thuế suất GTGT 5% (sang áp dụng thuế suất GTGT 10%).

4.2.5.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

- Mở rộng cơ sở thuế, tiến tới áp dụng một mức thuế suất thuế GTGT theo Chiến lược cải cách hệ thống thuế thông qua giảm bớt số lượng nhóm hàng hóa, dịch vụ đang thuộc đối tượng chịu thuế GTGT ở mức thuế suất 5%.

- Phù hợp với thông lệ quốc tế và xu thế cải cách thuế GTGT của các nước.

4.2.5.3 Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Bỏ quy định mặt hàng “đường; phụ phẩm trong sản xuất đường, bao gồm giẻ đường, bã mía, bã bùn” thuộc đối tượng áp dụng thuế suất GTGT 5% (sang áp dụng thuế suất GTGT 10%).

4.2.5.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này làm tăng chi phí tuân thủ của người nộp thuế do chuyển từ đối tượng chịu thuế GTGT 5% sang đối tượng chịu thuế GTGT 10% và có thể làm tăng thu Ngân sách nhà nước do chuyển từ mặt hàng thuộc đối tượng chịu thuế suất 5% sang thuế suất 10%.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Việc chuyển những mặt hàng này sang đối tượng chịu thuế suất thuế GTGT 10% là phù hợp với thuế suất đang được áp dụng cho các mặt hàng thiết yếu khác.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

4.2.5.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn

Bỏ quy định mặt hàng “đường; phụ phẩm trong sản xuất đường, bao gồm giẻ đường, bã mía, bã bùn” thuộc đối tượng áp dụng thuế suất GTGT 5%.

4.2.6. Sửa cụm từ “bông sơ chế” thành “xơ bông đã qua chải thô, chải kỹ” thuộc đối tượng áp dụng thuế suất GTGT 5%

4.2.6.1. Xác định vấn đề bất cập

Quá trình thực hiện phát sinh vướng mắc trong việc xác định thế nào là “bông sơ chế” thuộc đối tượng áp dụng thuế suất 5%, do vậy, Bộ Tài chính đã có công văn hướng dẫn Cục Thuế, Cục Hải quan các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương về chính sách thuế GTGT đối với mặt hàng bông sơ chế (công văn số 11613/BTC-TCT ngày 19/8/2014) như sau: “*Sản phẩm bông đã được tách hạt, tách cọng; bỏ vỏ; lọc rác để loại bỏ một phần tạp chất; đóng kiện (bông thiên nhiên chưa chải thô hoặc chưa chải kỹ) thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT và không phải kê khai, tính nộp thuế GTGT ở khâu kinh doanh thương mại...*”

Sản phẩm bông đã qua chải thô hoặc chải kỹ (bông sơ chế) áp dụng

thống nhất mức thuế suất thuế GTGT 5%...”.

Theo đó, để quy định rõ ràng, tránh cách hiểu khác nhau, cần thiết phải sửa cụm từ “Bông sơ chế” tại đối tượng chịu thuế suất thuế GTGT 5%.

4.2.6.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Đảm bảo phù hợp với thực tế phát sinh, tạo thuận lợi trong thực hiện, qua đó nâng cao hiệu quả quản lý thuế.

4.2.6.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Sửa cụm từ “Bông sơ chế” thành “xơ bông đã qua chải thô, chải kỹ” thuộc đối tượng áp dụng thuế suất GTGT 5%.

4.2.6.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này không làm tăng chi phí tuân thủ của người nộp thuế. Thực tế hiện nay đang thực hiện ổn định theo công văn số 11613/BTC-TCT ngày 19/8/2014.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định làm giảm phát sinh vướng mắc cho doanh nghiệp khi thực hiện.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

4.2.6.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại điểm e khoản 2 Điều 9 dự thảo Luật trình kèm.

4.2.7. Quy định rõ đối với thiết bị, dụng cụ y tế; giáo cụ dùng để học tập

4.2.7.1. Xác định vấn đề bất cập

Việc quy định áp dụng thuế suất thuế GTGT theo mục đích sử dụng đã phát sinh vướng mắc trong việc xác định đối tượng nào chịu thuế GTGT 5% nhất là đối với những loại hàng hóa có thể sử dụng đa mục đích như: các loại thiết bị, dụng cụ chuyên dùng cho giảng dạy, nghiên cứu, thí nghiệm khoa học cũng có thể dùng cho văn phòng, mục đích dân dụng khác như bàn, ghế, máy chiếu, màn hình,... dẫn đến không thống nhất trong thực hiện, cạnh tranh không bình đẳng. Để xử lý vướng mắc, Bộ Tài chính đều phải trao đổi với các

bộ chuyên ngành có liên quan để xác định mục đích sử dụng của hàng hóa theo quy định của pháp luật chuyên ngành.

Mặt khác, theo quy định tại Luật quản lý thuế thì người nộp thuế tự tính, tự khai, tự nộp thuế và tự chịu trách nhiệm. Do vậy, nhiều doanh nghiệp đề nghị phải hướng dẫn rõ sản phẩm nào thuộc đối tượng được áp dụng thuế suất 5%, sản phẩm nào áp dụng thuế suất 10% để doanh nghiệp thực hiện đúng nghĩa vụ với ngân sách nhà nước, tránh trường hợp bị truy thu thuế sau này.

Để bảo đảm minh bạch, tránh vướng mắc trong thực hiện, cần thiết quy định “máy móc, thiết bị, dụng cụ y tế theo quy định của pháp luật về quản lý trang thiết bị y tế” thuộc đối tượng áp dụng thuế suất 5% và bỏ quy định “các loại thiết bị, dụng cụ chuyên dùng cho giảng dạy, nghiên cứu, thí nghiệm khoa học” thuộc đối tượng áp dụng thuế suất 5% (sang áp dụng mức thuế suất 10%).

4.2.7.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Đảm bảo minh bạch, tránh vướng mắc trong thực hiện, qua đó nâng cao hiệu quả quản lý thuế.

4.2.7.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Quy định “máy móc, thiết bị, dụng cụ y tế theo quy định của pháp luật về quản lý trang thiết bị y tế” thuộc đối tượng áp dụng thuế suất 5% và bỏ quy định “các loại thiết bị, dụng cụ chuyên dùng cho giảng dạy, nghiên cứu, thí nghiệm khoa học” thuộc đối tượng áp dụng thuế suất 5% (sang áp dụng mức thuế suất 10%).

4.2.7.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Việc quy định rõ sản phẩm nào thuộc đối tượng áp dụng thuế suất 5%; sản phẩm nào áp dụng thuế suất 10% sẽ tránh được tình trạng doanh nghiệp lợi dụng chính sách để giảm nghĩa vụ thuế với Ngân sách nhà nước, từ đó hạn chế giảm thu Ngân sách nhà nước.

Tuy nhiên, một số loại thiết bị, dụng cụ chuyên dùng cho giảng dạy, nghiên cứu, thí nghiệm khoa học đang được hưởng mức thuế suất 5% thì theo quy định này sẽ chịu mức thuế 10%, từ đó người sử dụng có thể phải tăng chi phí phải trả cho việc sử dụng những hàng hóa này.

Ngoài ra, việc chuyển sang áp dụng mức thuế suất thuế GTGT 10% sẽ tác động tới doanh nghiệp sản xuất, cung ứng các loại thiết bị, dụng cụ chuyên dùng cho giảng dạy, nghiên cứu, thí nghiệm khoa học đang được áp dụng mức thuế suất 5%.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Việc bổ sung quy định máy móc, thiết bị, dụng cụ y tế khác theo quy định của pháp luật về quản lý trang thiết bị y tế vào đối tượng áp dụng thuế suất 5% sẽ bao quát hết các trường hợp phát sinh, tạo thuận lợi cho doanh nghiệp trong thực hiện.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

4.2.7.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại điểm i khoản 2 Điều 9 dự thảo Luật trình kèm.

4.2.8. Bỏ quy định “Hoạt động văn hóa, triển lãm, thể dục, thể thao; biểu diễn nghệ thuật; sản xuất phim; nhập khẩu, phát hành và chiếu phim” thuộc đối tượng áp dụng thuế suất 5% (sang áp dụng mức thuế suất 10%)

4.2.8.1. Xác định vấn đề bất cập

Theo số liệu thống kê của Quỹ Tiền tệ Quốc tế (IMF¹), đa số các nước (47,6%) áp dụng thuế GTGT có biểu thuế suất gồm một mức (không tính mức thuế suất 0% cho hàng hóa, dịch vụ xuất khẩu); 31,7% số nước áp dụng biểu thuế suất thuế GTGT với hai mức thuế suất và số còn lại là nhiều hơn hai mức. Phần lớn các nước châu Á, đặc biệt là các nước ASEAN, chỉ áp dụng một mức thuế suất ngoài mức thuế suất 0%².

Qua nghiên cứu, một số nước áp dụng thuế suất phổ thông đối với dịch vụ này như: Úc, Indonesia, Ai Cập, Colombia.

Hiện nay, nhiều doanh nghiệp thuộc các thành phần kinh tế đã tham gia cung cấp dịch vụ về văn hóa, triển lãm, thể dục, thể thao; biểu diễn nghệ thuật; sản xuất phim; nhập khẩu, phát hành và chiếu phim để đáp ứng nhu cầu về văn hóa, giải trí ngày càng phổ biến của xã hội.

Để tiến tới áp dụng thống nhất một mức thuế suất và hạn chế vướng mắc trong quá trình thực hiện, cần thiết bỏ quy định “Hoạt động văn hóa, triển lãm, thể dục, thể thao; biểu diễn nghệ thuật; sản xuất phim; nhập khẩu, phát hành và chiếu phim” thuộc đối tượng áp dụng thuế suất 5% (sang áp dụng mức thuế suất 10%) cho phù hợp với thông lệ quốc tế và thực tế tại Việt Nam.

4.2.8.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Mở rộng cơ sở thuế, tiến tới áp dụng một mức thuế suất thuế GTGT

¹ <https://www.imf.org/external/np/fad/tpaf/pages/vat.htm> (Standard VAT Rate) (2020).

² Các nước Asean áp dụng 01 mức thuế suất thuế GTGT ngoài mức 0% gồm: Campuchia, Indonesia, Lào, Thái Lan.

theo Chiến lược cải cách hệ thống thuế thông qua giảm bớt số lượng nhóm hàng hóa, dịch vụ đang thuộc đối tượng chịu thuế GTGT ở mức thuế suất 5%.

4.2.8.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Bỏ quy định “Hoạt động văn hóa, triển lãm, thể dục, thể thao; biểu diễn nghệ thuật; sản xuất phim; nhập khẩu, phát hành và chiếu phim” thuộc đối tượng áp dụng thuế suất 5% (sang áp dụng mức thuế suất 10%).

4.2.8.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Việc chuyển nhóm đối tượng nêu trên từ thuế suất 5% lên thuế suất 10%, dự kiến sẽ làm tăng thu Ngân sách nhà nước.

Việc chuyển sang áp dụng mức thuế suất thuế GTGT 10% sẽ tác động tới doanh nghiệp trên hai khía cạnh: (i) Nếu doanh nghiệp vẫn giữ giá tính thuế như trước, thì việc tăng thuế suất thuế GTGT sẽ làm tăng giá bán của hoạt động trong lĩnh vực văn hóa, triển lãm, thể dục, thể thao,... từ đó tác động làm giảm nhu cầu đối với hàng hóa, dịch vụ, có thể làm giảm doanh thu bán hàng của doanh nghiệp hoạt động trong lĩnh vực này; (ii) Nếu doanh nghiệp muốn giữ nguyên giá bán ra đối với hàng hóa này thì việc tăng thuế suất thuế GTGT có thể tác động đến lợi nhuận của doanh nghiệp.

Tuy nhiên, quy định này nhìn chung sẽ gia tăng chi phí phải trả cho việc sử dụng những hàng hóa, dịch vụ của người tiêu dùng do tăng thuế suất, tuy nhiên mức tăng này không quá lớn (từ 5% lên 10%).

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Hoạt động văn hóa, triển lãm, thể dục, thể thao... đã được xã hội hóa sâu rộng với sự tham gia của nhiều thành phần kinh tế nhằm mục đích lợi nhuận. Vì vậy, việc chuyển nhóm hàng hóa dịch vụ gồm hoạt động văn hóa, triển lãm, thể dục, thể thao; biểu diễn nghệ thuật; sản xuất phim; nhập khẩu, phát hành và chiếu phim sang áp dụng mức thuế 10% sẽ đảm bảo sự công bằng giữa các lĩnh vực, ngành nghề trong nền kinh tế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

4.2.8.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn

Bỏ quy định “Hoạt động văn hóa, triển lãm, thể dục, thể thao; biểu diễn nghệ thuật; sản xuất phim; nhập khẩu, phát hành và chiếu phim” thuộc đối tượng áp dụng thuế suất 5%.

4.3. Bổ sung quy định về nguyên tắc xác định thuế suất

4.3.1. Xác định vấn đề bất cập

- Tại khoản 1 Điều 5 Luật thuế GTGT hiện hành quy định đối tượng không chịu thuế GTGT như sau:

“1. Sản phẩm trồng trọt, chăn nuôi, thủy sản nuôi trồng, đánh bắt chưa chế biến thành các sản phẩm khác hoặc chỉ qua sơ chế thông thường của tổ chức, cá nhân tự sản xuất, đánh bắt bán ra và ở khâu nhập khẩu.

Doanh nghiệp, hợp tác xã mua sản phẩm trồng trọt, chăn nuôi, thủy sản nuôi trồng, đánh bắt chưa chế biến thành các sản phẩm khác hoặc chỉ qua sơ chế thông thường bán cho doanh nghiệp, hợp tác xã khác thì không phải kê khai, tính nộp thuế GTGT nhưng được khấu trừ thuế GTGT đầu vào.”

- Tại điểm đ khoản 2 Điều 8 Luật thuế GTGT hiện hành quy định mức thuế suất thuế GTGT 5% như sau: *Sản phẩm trồng trọt, chăn nuôi, thủy sản chưa qua chế biến, trừ sản phẩm quy định tại khoản 1 Điều 5 của Luật này.*

- Tại khoản 3a Điều 5 Luật thuế GTGT hiện hành quy định đối tượng không chịu thuế GTGT như sau: *Phân bón; máy móc, thiết bị chuyên dùng phục vụ cho sản xuất nông nghiệp; tàu đánh bắt xa bờ; thức ăn gia súc, gia cầm và thức ăn cho vật nuôi khác.*

Căn cứ quy định nêu trên, sản phẩm trồng trọt chăn nuôi, nuôi trồng thủy sản chưa chế biến thành sản phẩm khác hoặc chỉ qua sơ chế thông thường thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT ở khâu sản xuất hoặc khâu nhập khẩu. Trường hợp bán cho doanh nghiệp, hợp tác xã thì không phải kê khai nộp thuế; bán cho cá nhân, hộ gia đình thuộc đối tượng chịu thuế GTGT 5%. Thức ăn chăn nuôi thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT ở tất cả các khâu (khâu nhập khẩu, sản xuất trong nước, khâu kinh doanh thương mại).

Theo Danh mục sản phẩm thức ăn chăn nuôi theo tập quán và nguyên liệu đơn được phép lưu hành tại Việt Nam ban hành kèm theo Thông tư số 02/2019/TT-BNNPTNT ngày 11/02/2019 của Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn thì mặt hàng đậu tương, ngô, thóc, lúa mỳ,... thuộc Danh mục thức ăn chăn nuôi. Như vậy, một số sản phẩm nông sản (ngô, đậu nành, đậu tương,...) vừa là sản phẩm nông nghiệp vừa dùng làm thức ăn chăn nuôi.

Ngoài ra, trong quá trình thực hiện phát sinh vướng mắc trong việc áp dụng thuế suất thuế GTGT đối với: (i) các sản phẩm là phế phẩm, phụ phẩm, phế liệu của quá trình sơ chế thông thường các sản phẩm trồng trọt, chăn nuôi, thủy sản nuôi trồng của tổ chức, cá nhân tự sản xuất, gia công, đánh bắt bán ra và ở khâu nhập khẩu; (ii) cơ sở kinh doanh nhiều loại hàng hóa, dịch vụ có mức thuế suất GTGT khác nhau (bao gồm cả đối tượng không chịu thuế GTGT). Theo đó, tại Điều 11 Thông tư số 219/2013/TT-BTC quy định: *“Phế liệu, phế phẩm được thu hồi để tái chế, sử dụng lại khi bán ra áp dụng mức thuế suất thuế GTGT theo thuế suất của mặt hàng phế liệu, phế phẩm bán ra.*

Cơ sở kinh doanh nhiều loại hàng hóa, dịch vụ có mức thuế suất GTGT khác nhau phải khai thuế GTGT theo từng mức thuế suất quy định đối với từng loại hàng hóa, dịch vụ; nếu cơ sở kinh doanh không xác định theo từng mức thuế suất thì phải tính và nộp thuế theo mức thuế suất cao nhất của hàng hóa, dịch vụ mà cơ sở sản xuất, kinh doanh”.

Do đó, cần thiết Luật hóa nội dung này để đảm bảo chính sách minh bạch, tránh vướng mắc trong thực hiện.

4.3.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Đảm bảo phù hợp với thực tế phát sinh, tạo thuận lợi trong thực hiện, qua đó nâng cao hiệu quả quản lý thuế.

4.3.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Bổ sung quy định rõ nguyên tắc xác định thuế suất thuế GTGT.

4.3.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Việc quy định rõ nguyên tắc áp dụng thuế suất giúp doanh nghiệp, hợp tác xã, hộ kinh doanh hoạt động nhập khẩu, sản xuất trong nước hay kinh doanh thương mại các sản phẩm thức ăn chăn nuôi, sản phẩm trồng trọt chăn nuôi, nuôi trồng thủy sản chưa qua chế biến thành sản phẩm khác hoặc chỉ qua sơ chế dễ dàng và thuận tiện trong việc hạch toán, kê khai và nộp thuế.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Khắc phục được những vướng mắc trong quá trình thực hiện kê khai, nộp thuế của doanh nghiệp.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

4.3.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại khoản 4, 5 Điều 9 dự thảo Luật trình kèm.

5. Về khấu trừ thuế GTGT đầu vào

5.1. Về kê khai, khấu trừ đối với hóa đơn bị sót

5.1.1. Xác định vấn đề bất cập

- Tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Luật thuế GTGT hiện hành quy định:

“Thuế GTGT đầu vào phát sinh trong tháng nào được kê khai, khấu trừ khi xác định số thuế phải nộp của tháng đó. Trường hợp cơ sở kinh doanh phát hiện số thuế GTGT đầu vào khi kê khai, khấu trừ bị sai sót thì được kê khai, khấu trừ bổ sung trước khi cơ quan thuế công bố quyết định kiểm tra thuế, thanh tra thuế tại trụ sở người nộp thuế”.

- Luật quản lý thuế số 38/2019/QH14 quy định về khai bổ sung đối với hồ sơ khai thuế khi người nộp thuế phát hiện hồ sơ khai thuế đã nộp cho cơ quan thuế có sai, sót (Điều 47). Theo đó, khi người nộp thuế phát hiện hồ sơ khai thuế đã nộp cho cơ quan thuế có sai, sót thì người nộp thuế được khai bổ sung hồ sơ khai thuế trong thời hạn 10 năm kể từ ngày hết thời hạn nộp hồ sơ khai thuế của kỳ tính thuế có sai, sót nhưng trước khi cơ quan thuế, cơ quan có thẩm quyền công bố quyết định thanh tra, kiểm tra; trường hợp sau khi cơ quan thuế, cơ quan có thẩm quyền đã ban hành kết luận, quyết định xử lý về thuế sau thanh tra, kiểm tra tại trụ sở của người nộp thuế, người nộp thuế phát hiện hồ sơ khai thuế có sai, sót nếu khai bổ sung làm giảm số tiền thuế phải nộp hoặc làm tăng số tiền thuế được khấu trừ, tăng số tiền thuế được miễn, giảm, hoàn thì thực hiện theo quy định về giải quyết khiếu nại về thuế. Như vậy, khi khai bổ sung hồ sơ khai thuế thì chỉ làm tăng/giảm số tiền thuế được khấu trừ, số tiền thuế được miễn, giảm, hoàn; không ảnh hưởng đến khấu trừ thuế GTGT đầu vào.

Do vậy, cần thiết phải sửa đổi quy định về kê khai, khấu trừ thuế GTGT đối với hóa đơn bị sót.

5.1.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Đảm bảo tính thống nhất của hệ thống pháp luật, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc phát sinh trong thực hiện.

5.1.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Quy định thuế GTGT đầu vào phát sinh trong tháng nào được kê khai, khấu trừ khi xác định số thuế phải nộp của tháng đó. Trường hợp cơ sở kinh doanh phát hiện số thuế GTGT đầu vào khi kê khai, khấu trừ bị sót thì được kê khai, khấu trừ vào kỳ phát hiện sót trước khi cơ quan thuế công bố quyết định kiểm tra thuế, thanh tra thuế tại trụ sở người nộp thuế.

Đối với trường hợp cơ sở kinh doanh phát hiện số thuế GTGT đầu vào khi kê khai, khấu trừ bị sai sót thì thực hiện thống nhất theo quy định của Luật quản lý thuế (thực hiện theo Điều 47 Luật quản lý thuế).

5.1.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Các doanh nghiệp được kê khai bổ sung hóa đơn bị bỏ sót giúp doanh nghiệp giảm số thuế phải nộp hoặc tăng số tiền được khấu trừ, tăng số tiền thuế được miễn, giảm, như vậy sẽ giảm thiểu thiệt hại cho doanh nghiệp khi kê khai sót hóa đơn đầu vào tại kỳ tính thuế hoặc tại thời điểm cơ quan thuế công bố quyết định kiểm tra, thanh tra.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác.

5.1.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại điểm đ khoản 1 Điều 13 dự thảo Luật trình kèm.

5.2. Về điều kiện khấu trừ thuế GTGT đầu vào

5.2.1. Về chứng từ thanh toán không dùng tiền mặt

5.2.1.1. Xác định vấn đề bất cập

Từ ngày 01/01/2009, theo quy định của Luật thuế GTGT thì một trong những điều kiện để được khấu trừ thuế GTGT đầu vào là có chứng từ thanh toán không dùng tiền mặt đối với hàng hóa, dịch vụ mua vào, trừ hàng hóa, dịch vụ mua từng lần có giá trị dưới 20 triệu đồng.

Thực hiện quy định trên đã góp phần thúc đẩy phát triển giao dịch thanh toán qua ngân hàng giữa các doanh nghiệp, góp phần ngăn chặn gian lận trong việc khấu trừ, hoàn thuế GTGT và phòng chống rửa tiền. Đến nay, hệ thống thanh toán qua ngân hàng đã phát triển và tiện lợi hơn, các phương thức thanh toán ngày càng đa dạng. Hầu hết các địa điểm cung cấp hàng hóa, dịch vụ đã có thiết bị chấp nhận thẻ và cho phép khách hàng thanh toán không dùng tiền mặt khi mua hàng. Qua công tác thanh tra, kiểm tra thuế, nhiều doanh nghiệp vẫn lợi dụng chia nhỏ hóa đơn dưới 20 triệu để thanh toán bằng tiền mặt để được kê khai, khấu trừ thuế GTGT và tính vào chi phí khi xác định thu nhập chịu thuế thu nhập doanh nghiệp.

Để tiếp tục thực hiện Quyết định số 1813/QĐ-TTg ngày 28/10/2021 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án phát triển thanh toán không dùng tiền mặt tại Việt Nam giai đoạn 2021-2025 và góp phần minh bạch hóa các giao dịch mua bán của doanh nghiệp, cần thiết phải sửa đổi quy định về định mức đối với chứng từ thanh toán không dùng tiền mặt để được khấu trừ thuế GTGT đầu vào.

5.2.1.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Minh bạch hóa các giao dịch mua bán của doanh nghiệp, hạn chế việc gian lận trong kê khai, khấu trừ thuế GTGT đầu vào.

5.2.1.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Sửa đổi quy định về định mức đối với chứng từ thanh toán không dùng tiền mặt từ mức dưới 20 triệu đồng thành mức 05 triệu đồng để được khấu trừ thuế GTGT đầu vào.

5.2.1.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Quy định này làm giảm thiểu các gian lận về chứng từ thanh toán trong khâu trừ và hoàn thuế GTGT, từ đó làm giảm các thiệt hại về ngân sách nhà nước.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Thực hiện quy định này sẽ góp phần thúc đẩy hơn nữa việc phát triển giao dịch thanh toán qua ngân hàng giữa các doanh nghiệp, đồng thời góp phần minh bạch hóa các giao dịch mua bán của doanh nghiệp, giảm thiểu các giao dịch “ngầm” trong nền kinh tế.

Tuy nhiên, thực hiện quy định mới có thể gây ra một số ảnh hưởng đối với doanh nghiệp và người dân ở địa bàn nông thôn, miền núi nơi mà việc tiếp cận dịch vụ ngân hàng, dịch vụ thanh toán điện tử còn khó khăn.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

5.2.1.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại điểm b khoản 2 Điều 13 dự thảo Luật trình kèm.

5.2.2. Bổ sung chứng từ vào điều kiện khấu trừ thuế GTGT đầu vào đối với hàng hóa, dịch vụ xuất khẩu

5.2.2.1. Xác định vấn đề bất cập

Luật thuế GTGT hiện hành quy định điều kiện khấu trừ thuế GTGT đầu vào đối với hàng hóa, dịch vụ xuất khẩu là: Có hóa đơn GTGT mua hàng hóa, dịch vụ hoặc chứng từ nộp thuế GTGT ở khâu nhập khẩu; hợp đồng ký kết với bên nước ngoài về việc bán, gia công hàng hóa, cung ứng dịch vụ; hóa đơn bán hàng hóa, dịch vụ; chứng từ thanh toán không dùng tiền mặt; tờ khai hải quan đối với hàng hóa xuất khẩu.

Theo quy định trên, nếu chỉ dựa vào hóa đơn, hợp đồng, tờ khai hải quan thì chưa đủ cơ sở để xác định hàng hóa đó có thực sự được xuất khẩu ra

nước ngoài hay không. Thực tế, trong quá trình kiểm tra hoàn thuế GTGT phát sinh nhiều trường hợp gian lận như: khai khống hàng hóa xuất khẩu, người mua tại nước ngoài không có thật,...

Do vậy, cần thiết bổ sung một số chứng từ vào điều kiện khấu trừ GTGT đầu vào đối với hàng hóa, dịch vụ xuất khẩu để tránh gian lận trong khấu trừ, hoàn thuế.

5.2.2.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Để đảm bảo chặt chẽ trong việc kê khai, khấu trừ và hoàn thuế GTGT đúng đối tượng.

5.2.2.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Bổ sung một số chứng từ (phiếu đóng gói, vận đơn, chứng từ bảo hiểm hàng hóa) vào điều kiện khấu trừ GTGT đầu vào đối với hàng hóa, dịch vụ xuất khẩu để tránh gian lận trong khấu trừ, hoàn thuế.

5.2.2.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Quy định này làm giảm thiểu các gian lận về chứng từ trong khấu trừ và hoàn thuế GTGT đối với hàng hóa, dịch vụ xuất khẩu, từ đó làm giảm các thiệt hại về ngân sách nhà nước.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Thực hiện quy định này sẽ góp phần minh bạch hóa các giao dịch mua bán của doanh nghiệp, giảm thiểu các giao dịch “ngầm” trong nền kinh tế.

Tuy nhiên, thực hiện quy định mới có thể gây ra một số ảnh hưởng đối với doanh nghiệp và người dân ở địa bàn nông thôn, miền núi nơi mà việc tiếp cận dịch vụ ngân hàng, dịch vụ thanh toán điện tử còn khó khăn.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định này làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

5.2.2.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại điểm c khoản 2 Điều 13 dự thảo Luật trình kèm.

5.2.3. Luật hóa một số quy định đã thực hiện ổn định tại Nghị định

5.2.3.1. Xác định vấn đề bất cập

- Việc hạch toán vào chi phí để tính thuế thu nhập doanh nghiệp đối với số thuế GTGT đầu vào không được khấu trừ

Tại điểm c khoản 2 Điều 8 Nghị định số 209/2013/NĐ-CP quy định về doanh thu tính thuế GTGT như sau: *Doanh thu để tính thuế giá trị gia tăng là tổng số tiền bán hàng hóa, dịch vụ ghi trên hóa đơn bán hàng, bao gồm cả thuế giá trị gia tăng và các khoản phụ thu, phí thu thêm mà cơ sở kinh doanh được hưởng.*

Do vậy, cần thiết phải Luật hóa quy định đã thực hiện ổn định tại các văn bản dưới Luật.

- Về điều kiện khấu trừ thuế GTGT đầu vào đối với các tổ chức nước ngoài không có tư cách pháp nhân Việt Nam và cá nhân nước ngoài kinh doanh hoặc có thu nhập phát sinh tại Việt Nam

Tại khoản 10 Điều 1 Thông tư số 26/2015/TT-BTC quy định về điều kiện khấu trừ thuế GTGT đầu vào như sau: *Có hóa đơn GTGT hợp pháp của hàng hóa, dịch vụ mua vào hoặc chứng từ nộp thuế GTGT khâu nhập khẩu hoặc chứng từ nộp thuế GTGT thay cho phía nước ngoài theo hướng dẫn của Bộ Tài chính áp dụng đối với các tổ chức nước ngoài không có tư cách pháp nhân Việt Nam và cá nhân nước ngoài kinh doanh hoặc có thu nhập phát sinh tại Việt Nam.*

Do vậy, cần thiết phải luật hóa quy định đã thực hiện ổn định tại Nghị định.

5.2.3.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Để Luật hoá các quy định đã được thực hiện ổn định và đảm bảo căn cứ pháp lý.

5.2.3.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

- Bổ sung nội dung việc hạch toán vào chi phí để tính thuế thu nhập doanh nghiệp đối với số thuế GTGT đầu vào không được khấu trừ.

- Về điều kiện khấu trừ thuế GTGT đầu vào đối với các tổ chức nước ngoài không có tư cách pháp nhân Việt Nam và cá nhân nước ngoài kinh doanh hoặc có thu nhập phát sinh tại Việt Nam:

Bổ sung nội dung “Có hóa đơn giá trị gia tăng mua hàng hóa, dịch vụ hoặc chứng từ nộp thuế giá trị gia tăng ở khâu nhập khẩu hoặc chứng từ nộp thuế giá trị gia tăng thay cho phía nước ngoài. Bộ trưởng Bộ Tài chính quy định chứng từ nộp thuế giá trị gia tăng thay cho phía nước ngoài đối với các tổ chức nước ngoài không có tư cách pháp nhân Việt Nam và cá nhân nước ngoài kinh doanh hoặc có thu nhập phát sinh tại Việt Nam”.

5.2.3.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này không làm tăng chi phí tuân thủ của người nộp thuế. Không làm giảm thu Ngân sách nhà nước do đang thực

hiện ổn định theo quy định của văn bản dưới Luật.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

5.2.3.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại điểm e khoản 1 và tại điểm a khoản 2 Điều 13 dự thảo Luật trình kèm.

5.2.4. Bổ sung quy định về khấu trừ thuế GTGT đầu vào đối với các trường hợp theo quy định của Chính phủ

5.2.4.1. Xác định vấn đề bất cập

Tại khoản 1 Điều 9 Nghị định số 209/2013/NĐ-CP quy định về khấu trừ thuế GTGT đầu vào đối với một số trường hợp đặc thù như: thuế GTGT đầu vào của hàng hóa, dịch vụ hình thành tài sản cố định là nhà ăn ca, nhà nghỉ giữa ca,... phục vụ cho người lao động, nhà ở, trạm y tế cho công nhân làm việc trong các khu công nghiệp; trường hợp cơ sở sản xuất, kinh doanh tổ chức sản xuất khép kín, hạch toán tập trung. Theo đó, để đảm bảo cơ sở pháp lý về thẩm quyền giao Chính phủ và luật hóa quy định đã thực hiện ổn định, phù hợp với tình hình hiện nay, cần thiết phải sửa đổi quy định này tại dự thảo Luật.

5.2.4.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Để đảm bảo cơ sở pháp lý về thẩm quyền giao Chính phủ và luật hóa quy định đã thực hiện ổn định.

5.2.4.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Bổ sung quy định như sau: “Khấu trừ thuế giá trị gia tăng đầu vào của: hàng hóa, dịch vụ hình thành tài sản cố định phục vụ cho người lao động trong khu vực sản xuất, kinh doanh và nhà ở, trạm y tế cho người lao động làm việc trong các khu công nghiệp, khu kinh tế; ô tô chở người từ 9 chỗ ngồi trở xuống; khấu trừ thuế giá trị gia tăng đầu vào của cơ sở sản xuất kinh doanh tổ chức sản xuất khép kín, hạch toán tập trung và sử dụng sản phẩm thuộc đối tượng không chịu thuế giá trị gia tăng để sản xuất ra mặt hàng chịu thuế giá trị gia tăng; khấu trừ thuế giá trị tăng đối với trường hợp góp vốn

bằng tài sản; khấu trừ thuế giá trị gia tăng của hàng hóa, dịch vụ mua vào dưới hình thức ủy quyền cho tổ chức, cá nhân khác mà hóa đơn mang tên tổ chức, cá nhân được ủy quyền thực hiện theo quy định của Chính phủ”.

5.2.4.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này không làm tăng chi phí tuân thủ của người nộp thuế. Không làm giảm thu Ngân sách nhà nước do đang thực hiện ổn định theo quy định của văn bản dưới Luật.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

5.2.4.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại điểm g khoản 1 Điều 13 dự thảo Luật trình kèm.

5.3. Luật hóa một số quy định về phương pháp khấu trừ thuế, phương pháp tính trực tiếp

5.3.1. Xác định vấn đề bất cập

- Về đối tượng áp dụng phương pháp khấu trừ thuế

Tại khoản 4 Điều 7 Nghị định số 209/2013/NĐ-CP quy định phương pháp khấu trừ thuế áp dụng đối với:

“a) *Cơ sở kinh doanh đang hoạt động có doanh thu hàng năm từ một tỷ đồng trở lên từ bán hàng hóa, cung ứng dịch vụ và thực hiện đầy đủ chế độ kế toán, hóa đơn, chứng từ...*

b) *Cơ sở kinh doanh đăng ký tự nguyện áp dụng phương pháp khấu trừ...*

c) *Tổ chức, cá nhân nước ngoài cung cấp hàng hóa, dịch vụ để tiến hành hoạt động tìm kiếm, thăm dò, phát triển và khai thác dầu, khí nộp thuế theo phương pháp khấu trừ do bên Việt Nam kê khai khấu trừ nộp thay.*”

Do vậy, cần thiết phải Luật hoá quy định này do đã thực hiện ổn định từ năm 2013 đến nay.

- Về đối tượng áp dụng phương pháp tính trực tiếp

+ Tại điểm c khoản 4 Điều 7 và điểm a khoản 2 Điều 8 Nghị định số 209/2013/NĐ-CP quy định: “*Trường hợp cơ sở kinh doanh có hoạt động mua, bán, chế tác vàng, bạc, đá quý thì cơ sở kinh doanh phải hạch toán riêng hoạt động này để nộp thuế theo phương pháp tính trực tiếp trên giá trị gia tăng*”.

Theo đó, để đảm bảo chính sách rõ ràng, cần thiết bổ sung quy định “*trường hợp cơ sở kinh doanh có hoạt động mua, bán, chế tác vàng, bạc, đá quý thì cơ sở kinh doanh phải hạch toán riêng hoạt động này để nộp thuế theo phương pháp tính trực tiếp trên GTGT*”.

+ Tại Phụ lục ban hành kèm theo Thông tư số 219/2013/TT-BTC quy định chi tiết nhóm hàng hóa, dịch vụ thuộc đối tượng áp dụng theo tỷ lệ %. Như vậy, cần thiết bổ sung quy định này để đảm bảo cơ sở pháp lý.

- Về doanh thu để tính thuế GTGT

Tại điểm c khoản 2 Điều 8 Nghị định số 209/2013/NĐ-CP quy định về doanh thu tính thuế GTGT như sau: “*Doanh thu để tính thuế GTGT là tổng số tiền bán hàng hóa, dịch vụ ghi trên hóa đơn bán hàng, bao gồm cả thuế GTGT và các khoản phụ thu, phí thu thêm mà cơ sở kinh doanh được hưởng*”.

Theo đó, cần thiết phải bổ sung quy định “*doanh thu để tính thuế GTGT là tổng số tiền bán hàng hóa, dịch vụ ghi trên hóa đơn bán hàng, bao gồm cả thuế GTGT và các khoản phụ thu, phí thu thêm mà cơ sở kinh doanh được hưởng*”.

- Về đối tượng áp dụng nộp thuế GTGT theo phương pháp khoán

Tại khoản 2 Điều 1 Nghị định số 49/2022/NĐ-CP quy định về nộp thuế GTGT theo phương pháp khoán như sau: *Hoạt động kinh doanh, hộ kinh doanh không thực hiện hoặc thực hiện không đầy đủ chế độ kế toán, hóa đơn, chứng từ theo quy định của pháp luật thì nộp thuế giá trị gia tăng theo phương pháp khoán thuế quy định tại Luật quản lý thuế*.

Theo đó, cần thiết phải Luật hoá quy định về nộp thuế GTGT theo phương pháp khoán đã thực hiện ổn định tại Thông tư.

5.3.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Để đảm bảo cơ sở pháp lý và luật hóa quy định đã thực hiện ổn định.

5.3.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

- Về đối tượng áp dụng phương pháp khấu trừ thuế: Bổ sung quy định “*tổ chức, cá nhân nước ngoài cung cấp hàng hóa, dịch vụ để tiến hành hoạt động tìm kiếm, thăm dò, phát triển và khai thác dầu khí nộp thuế theo phương pháp khấu trừ do bên Việt Nam kê khai khấu trừ nộp thay*”.

- Về đối tượng áp dụng phương pháp tính trực tiếp:

+ Bổ sung quy định “*trường hợp cơ sở kinh doanh có hoạt động mua, bán, chế tác vàng, bạc, đá quý thì cơ sở kinh doanh phải hạch toán riêng hoạt*

động này để nộp thuế theo phương pháp tính trực tiếp trên GTGT”.

+ Bổ sung quy định “Bộ trưởng Bộ Tài chính quy định chi tiết nhóm hàng hóa, dịch vụ thuộc đối tượng áp dụng theo tỷ lệ %”.

- Về doanh thu để tính thuế GTGT: Bổ sung quy định “Doanh thu để tính thuế giá trị gia tăng là tổng số tiền bán hàng hóa, dịch vụ ghi trên hóa đơn bán hàng, bao gồm các khoản phụ thu, phí thu thêm mà cơ sở kinh doanh được hưởng”.

- Về đối tượng áp dụng nộp thuế GTGT theo phương pháp khoán: Bổ sung quy định “Hoạt động kinh doanh, hộ, cá nhân kinh doanh không thực hiện hoặc thực hiện không đầy đủ chế độ kế toán, hóa đơn, chứng từ theo quy định của pháp luật thì nộp thuế giá trị gia tăng theo phương pháp khoán thuế quy định tại Luật quản lý thuế.”.

5.3.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này không làm tăng chi phí tuân thủ của người nộp thuế. Không làm giảm thu Ngân sách nhà nước do đang thực hiện ổn định theo quy định của văn bản dưới Luật.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

5.3.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại điểm c khoản 2 Điều 11, tại khoản 1, điểm b, điểm c khoản 2 và khoản 3 Điều 12 dự thảo Luật trình kèm.

6. Về hoàn thuế GTGT

6.1. Bổ sung quy định về hoàn thuế GTGT đối với cơ sở sản xuất hàng hóa, cung ứng dịch vụ chịu thuế GTGT 5%

6.1.1. Xác định vấn đề bất cập

Thuế GTGT là thuế tính trên giá trị tăng thêm của hàng hóa, dịch vụ phát sinh trong quá trình từ sản xuất, lưu thông đến tiêu dùng. Doanh nghiệp bỏ vốn ra kinh doanh đều nhằm mục tiêu tìm kiếm lợi nhuận, nghĩa là làm tăng thêm giá trị sản phẩm hàng hóa, dịch vụ. Như vậy, về nguyên tắc doanh

nghiệp luôn phát sinh GTGT (nghĩa là phát sinh số thuế GTGT phải nộp). Do vậy, để phù hợp với bản chất của thuế GTGT, tại khoản 1 Điều 13 Luật thuế GTGT hiện hành quy định: *Cơ sở kinh doanh nộp thuế GTGT theo phương pháp khấu trừ thuế nếu có số thuế GTGT đầu vào chưa được khấu trừ hết trong tháng hoặc trong quý thì được khấu trừ vào kỳ tiếp theo.*

Qua tổng kết đánh giá, thực tế vẫn còn một số trường hợp thường xuyên phát sinh số thuế GTGT đầu vào lớn hơn số thuế GTGT đầu ra và qua nhiều kỳ vẫn chưa được khấu trừ hết như đối với trường hợp sản xuất hàng hóa, cơ sở kinh doanh dịch vụ thuộc đối tượng chịu thuế GTGT 5% nhưng đầu vào chủ yếu thuộc đối tượng chịu thuế GTGT 10%.

Theo quy định của Luật thuế GTGT thì số thuế GTGT chưa được khấu trừ hết doanh nghiệp không được hoàn mà chuyển sang khấu trừ vào các kỳ tiếp theo. Theo đó, số thuế GTGT đầu vào khi mua hàng hóa, nguyên vật liệu và dịch vụ của doanh nghiệp sản xuất kinh doanh hàng hóa, dịch vụ chịu thuế suất 5% chưa được khấu trừ hết sẽ không được hoàn thuế. Số thuế chưa được khấu trừ hết không được hoàn này lũy kế ngày càng nhiều, các doanh nghiệp bị áp lực về vốn, nhất là trong điều kiện hiện nay. Do vậy, doanh nghiệp đã có nhiều công văn gửi lên Chính phủ, Bộ Tài chính và thông qua các cuộc đối thoại doanh nghiệp đề nghị hướng dẫn hoàn thuế đối với trường hợp cung cấp hàng hóa, dịch vụ thuộc đối tượng áp dụng thuế suất 5%.

Mức thuế suất 5% là mức thuế suất ưu đãi và doanh nghiệp luôn phát sinh số thuế GTGT đầu vào chưa khấu trừ hết. Do vậy, việc không hoàn thuế GTGT đối với trường hợp này sẽ gây khó khăn cho doanh nghiệp và chưa đúng với mục tiêu là mức thuế suất ưu đãi 5%.

Để tạo thuận lợi về vốn cho hoạt động sản xuất kinh doanh mặt hàng chịu thuế GTGT 5%, cần thiết bổ sung quy định về hoàn thuế GTGT đối với doanh nghiệp sản xuất hàng hóa, cung ứng dịch vụ chịu thuế suất thuế GTGT 5%.

6.1.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Tháo gỡ khó khăn cho doanh nghiệp, tạo thuận lợi về vốn cho cơ sở sản xuất hàng hóa, cung ứng dịch vụ chịu thuế GTGT 5%.

6.1.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Bổ sung quy định “cơ sở kinh doanh sản xuất hàng hóa, cung ứng dịch vụ chịu thuế suất thuế GTGT 5% nếu có số thuế GTGT đầu vào chưa được khấu trừ hết từ ba trăm triệu đồng trở lên sau 12 tháng hoặc 04 quý” được hoàn thuế GTGT.

6.1.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Theo số liệu của cơ quan thuế thì dự kiến số thuế GTGT đầu vào chưa được khấu trừ hết của các doanh nghiệp chịu thuế suất 5% thuộc trường hợp được hoàn thuế GTGT là khoảng 1,98 nghìn tỷ đồng.

Tuy nhiên, việc bổ sung quy định này sẽ làm tăng quỹ hoàn thuế GTGT nhưng sẽ tạo thuận lợi về vốn cho cơ sở sản xuất, kinh doanh.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Tháo gỡ khó khăn cho doanh nghiệp và đúng mục tiêu ưu đãi thuế GTGT đối với nhóm hàng hóa, dịch vụ chịu thuế GTGT 5%, phù hợp mục tiêu thu thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

6.1.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại khoản 1 Điều 14 dự thảo Luật trình kèm.

6.2. Sửa đổi quy định về hoàn thuế đối với dự án đầu tư

6.2.1. Xác định vấn đề bất cập

Tại khoản 1 Điều 13 Luật thuế GTGT hiện hành quy định:

“Cơ sở kinh doanh nộp thuế GTGT theo phương pháp khấu trừ thuế nếu có số thuế GTGT đầu vào chưa được khấu trừ hết trong tháng hoặc trong quý thì được khấu trừ vào kỳ tiếp theo.

Trường hợp cơ sở kinh doanh đã đăng ký nộp thuế GTGT theo phương pháp khấu trừ có dự án đầu tư mới, đang trong giai đoạn đầu tư có số thuế GTGT của hàng hóa, dịch vụ mua vào sử dụng cho đầu tư mà chưa được khấu trừ và có số thuế còn lại từ ba trăm triệu đồng trở lên thì được hoàn thuế GTGT.”

Theo quy định của Luật thuế GTGT hiện hành thì cơ sở kinh doanh đã đăng ký nộp thuế GTGT theo phương pháp khấu trừ có dự án đầu tư mới, đang trong giai đoạn đầu tư có số thuế GTGT của hàng hóa, dịch vụ mua vào sử dụng cho đầu tư mà chưa được khấu trừ và có số thuế còn lại từ ba trăm triệu đồng trở lên thì được hoàn thuế GTGT.

Việc quy định hoàn thuế GTGT đối với dự án đầu tư đã góp phần khuyến khích đầu tư đổi mới công nghệ và thúc đẩy sản xuất, kinh doanh. Tuy nhiên, theo khái niệm dự án đầu tư tại Luật đầu tư gồm nhiều hình thức: dự án đầu tư mới, dự án đầu tư mở rộng,... dẫn đến vướng mắc trong thực hiện hoàn thuế trong thời gian qua.

Để khuyến khích doanh nghiệp đầu tư, nâng cao năng suất lao động,

đồng bộ pháp luật về dự án đầu tư, cần thiết sửa đổi, bổ sung quy định về hoàn thuế đối với dự án đầu tư.

6.2.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Khuyến khích doanh nghiệp đầu tư, nâng cao năng suất lao động, đồng bộ pháp luật về dự án đầu tư.

6.2.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Sửa đổi, bổ sung như sau:

“Cơ sở kinh doanh đã đăng ký nộp thuế GTGT theo phương pháp khấu trừ có dự án đầu tư (dự án đầu tư mới, dự án đầu tư mở rộng) theo quy định của pháp luật đầu tư (bao gồm cả dự án đầu tư được chia thành nhiều giai đoạn đầu tư hoặc nhiều hạng mục đầu tư, trừ trường hợp dự án đầu tư không hình thành tài sản cố định) đang trong giai đoạn đầu tư hoặc dự án tìm kiếm, thăm dò, phát triển dầu khí đang trong giai đoạn đầu tư có số thuế GTGT đầu vào phát sinh trong giai đoạn đầu tư mà chưa được hoàn thuế thì cơ sở kinh doanh thực hiện bù trừ với số thuế GTGT phải nộp của hoạt động sản xuất kinh doanh đang thực hiện (nếu có). Sau khi bù trừ nếu số thuế GTGT đầu vào của dự án đầu tư chưa được khấu trừ hết từ ba trăm triệu đồng trở lên thì được hoàn thuế GTGT.

Trường hợp dự án đầu tư đã hoàn thành (bao gồm cả dự án đầu tư chia thành nhiều giai đoạn, hạng mục đầu tư có giai đoạn, hạng mục đầu tư đã hoàn thành) nhưng cơ sở kinh doanh chưa thực hiện hoàn thuế GTGT phát sinh trong giai đoạn đầu tư (hạng mục đầu tư, giai đoạn đầu tư đã hoàn thành) thì cơ sở kinh doanh thực hiện hoàn thuế GTGT theo quy định trong thời hạn 01 năm kể từ ngày dự án đầu tư hoặc ngày giai đoạn đầu tư, hạng mục đầu tư hoàn thành.

Ngày dự án đầu tư hoàn thành là ngày phát sinh doanh thu của dự án đầu tư hoặc ngày phát sinh doanh thu của hạng mục, giai đoạn đầu tư (đối với dự án đầu tư chia thành nhiều giai đoạn, hạng mục đầu tư)”.

6.2.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này không làm tăng chi phí tuân thủ của người nộp thuế mà còn tháo gỡ khó khăn về vốn cho doanh nghiệp, khắc phục những bất cập trong thực tiễn. Bổ sung quy định này sẽ tăng quỹ hoàn thuế. Tuy nhiên, quy định này sẽ khuyến khích doanh nghiệp đầu tư đổi mới công nghệ và nâng cao năng suất lao động.

Theo số liệu của Bộ Tài chính (Tổng cục Thuế), số thuế không được hoàn của dự án đầu tư do không góp đủ vốn điều lệ là khoảng 316 tỷ đồng. Như vậy, dự kiến quỹ hoàn thuế GTGT sẽ giảm khoảng 316 tỷ đồng/năm.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có

tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

6.2.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại khoản 2 Điều 14 dự thảo Luật trình kèm.

6.3. Sửa đổi quy định về hoàn thuế GTGT đối với dự án đầu tư của cơ sở kinh doanh không góp đủ số vốn điều lệ như đã đăng ký, dự án đầu tư của cơ sở kinh doanh ngành, nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện

6.3.1. Xác định vấn đề bất cập

Tại khoản 1 Điều 13 Luật thuế GTGT hiện hành quy định: *Cơ sở kinh doanh không được hoàn thuế GTGT mà được kết chuyển số thuế chưa được khấu trừ của dự án đầu tư theo quy định của pháp luật về đầu tư sang kỳ tiếp theo đối với các trường hợp:*

a) *Dự án đầu tư của cơ sở kinh doanh không góp đủ số vốn điều lệ như đã đăng ký; kinh doanh ngành, nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện khi chưa đủ các điều kiện kinh doanh theo quy định của Luật đầu tư hoặc không bảo đảm duy trì đủ điều kiện kinh doanh trong quá trình hoạt động.*

Thực tế phát sinh trường hợp dự án đầu tư của cơ sở kinh doanh ngành, nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện, như: điện lực, sản xuất dược phẩm, kinh doanh khách sạn... trong quá trình đầu tư, cơ sở kinh doanh đã được cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất; được cấp Giấy phép xây dựng; đã có văn bản của cơ quan có thẩm quyền phê duyệt chủ trương đầu tư. Tuy nhiên, doanh nghiệp chưa được cấp giấy chứng nhận ngành nghề kinh doanh có điều kiện do các giấy chứng nhận này chỉ được cấp khi cơ sở kinh doanh chấm dứt giai đoạn đầu tư, làm đầy đủ các thủ tục theo quy định (đối với dự án điện thì phải có giai đoạn chạy thử để nghiệm thu) thì cơ quan nhà nước có thẩm quyền mới cấp giấy chứng nhận kinh doanh ngành nghề kinh doanh có điều kiện (theo quy định của pháp luật về điện lực thì chậm nhất trước 15 ngày làm việc kể từ ngày dự kiến chính thức vận hành thương mại, tổ chức tham gia hoạt động phát điện phải nộp đầy đủ hồ sơ đề nghị cấp giấy phép hoạt động điện lực). Trong khi đó, khi doanh nghiệp hoàn thành dự án và phát sinh doanh thu bán hàng hóa, dịch vụ nên không còn là dự án đang trong giai đoạn đầu tư nên cơ quan quản lý thuế không thực hiện hoàn thuế GTGT đối với dự án đầu tư (dự án đã đi vào hoạt động).

Để phù hợp với quy định của pháp luật đầu tư, pháp luật chuyên ngành, tại Nghị định số 49/2022/NĐ-CP ngày 29/7/2022 của Chính phủ đã quy định các trường hợp được hoàn thuế GTGT đối với cơ sở kinh doanh ngành, nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện như sau:

Dự án đầu tư theo quy định của pháp luật đầu tư, pháp luật chuyên ngành không có một trong các giấy sau: Giấy phép kinh doanh ngành, nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện hoặc giấy chứng nhận đủ điều kiện kinh doanh ngành, nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện hoặc văn bản của cơ quan nhà nước có thẩm quyền cho phép đầu tư kinh doanh ngành, nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện.

Dự án đầu tư theo quy định của pháp luật đầu tư, pháp luật chuyên ngành trong giai đoạn đầu tư chưa được cấp một trong các giấy sau: Giấy phép kinh doanh ngành, nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện hoặc giấy chứng nhận đủ điều kiện kinh doanh ngành, nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện hoặc văn bản của cơ quan nhà nước có thẩm quyền cho phép đầu tư kinh doanh ngành, nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện.

Quá trình thực hiện cũng phát sinh nhiều vướng mắc trong việc xác định vốn điều lệ tại thời điểm hoàn thuế do quy định của pháp luật đầu tư, pháp luật doanh nghiệp như: có trường hợp doanh nghiệp được cơ quan có thẩm quyền cho phép góp vốn điều lệ theo tiến độ đầu tư nên có thể đến thời điểm góp đủ vốn điều lệ, dự án không còn trong giai đoạn đầu tư nên không đủ điều kiện hoàn thuế GTGT đối với dự án đầu tư (dự án đã đi vào hoạt động); có trường hợp tại thời điểm lập đề nghị hoàn thuế, cơ sở kinh doanh chưa góp đủ vốn điều lệ nhưng đến khi cơ quan thuế ban hành Quyết định hoàn thuế thì cơ sở kinh doanh đã góp đủ vốn điều lệ, đủ điều kiện hoàn thuế theo quy định.

Bên cạnh đó, theo quy định tại Luật thuế GTGT hiện hành thì cơ sở kinh doanh (không phân biệt ngành, nghề kinh doanh) đã đăng ký nộp thuế GTGT theo phương pháp khấu trừ có dự án đầu tư mới, đang trong giai đoạn đầu tư có số thuế GTGT của hàng hóa, dịch vụ mua vào sử dụng cho đầu tư mà chưa được khấu trừ và có số thuế còn lại từ ba trăm triệu đồng trở lên thì được hoàn thuế GTGT. Như vậy, việc quy định không được hoàn thuế GTGT đối với dự án đầu tư của cơ sở kinh doanh không góp đủ số vốn điều lệ như đã đăng ký là chưa đảm bảo thống nhất trong quy định về hoàn thuế GTGT đối với dự án đầu tư.

Để quản lý hiệu quả các hoạt động kinh doanh trong nền kinh tế, nhất là ngành, nghề kinh doanh có điều kiện và đảm bảo đồng bộ với pháp luật chuyên ngành, cần bỏ quy định không hoàn thuế GTGT đối với dự án đầu tư của cơ sở kinh doanh không góp đủ số vốn điều lệ như đã đăng ký và quy định rõ về việc không hoàn thuế GTGT đối với dự án đầu tư của cơ sở kinh doanh ngành, nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện khi chưa đủ các điều kiện kinh doanh để tránh vướng mắc trong thực hiện.

6.3.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Bảo đảm chính sách minh bạch, rõ ràng, tháo gỡ khó khăn cho doanh nghiệp, tạo thuận lợi trong thực hiện.

6.3.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Bỏ quy định không hoàn thuế GTGT đối với dự án đầu tư của cơ sở kinh doanh không góp đủ số vốn điều lệ như đã đăng ký và quy định rõ về việc không hoàn thuế GTGT đối với dự án đầu tư của cơ sở kinh doanh ngành, nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện khi chưa đủ các điều kiện kinh doanh.

6.3.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này đảm bảo quản lý hiệu quả các hoạt động kinh doanh trong nền kinh tế, nhất là ngành, nghề kinh doanh có điều kiện và đảm bảo đồng bộ với pháp luật chuyên ngành. Không làm tăng quỹ hoàn thuế GTGT do đã thực hiện ổn định tại văn bản dưới Luật.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này chưa tạo thuận lợi cho doanh nghiệp. Doanh nghiệp vi phạm pháp luật về đầu tư bị truy hoàn thuế và bị xử lý theo pháp luật về đầu tư.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

6.3.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại điểm a khoản 2 Điều 14 dự thảo Luật trình kèm.

6.4. Sửa đổi quy định về hoàn thuế đối với dự án tìm kiếm, thăm dò, phát triển dầu khí đang trong giai đoạn đầu tư

6.4.1. Xác định vấn đề bất cập

- Tại điểm d khoản 1 Điều 12 Luật thuế GTGT hiện hành quy định: *Thuế GTGT đầu vào của hàng hóa, dịch vụ sử dụng cho hoạt động tìm kiếm, thăm dò, phát triển mỏ dầu, khí được khấu trừ toàn bộ.*

- Tại khoản 1 Điều 13 Luật thuế GTGT hiện hành quy định:

“Cơ sở kinh doanh không được hoàn thuế GTGT mà được kết chuyển số thuế chưa được khấu trừ của dự án đầu tư theo quy định của pháp luật về đầu tư sang kỳ tiếp theo đối với các trường hợp:...”

b) Dự án đầu tư khai thác tài nguyên, khoáng sản được cấp phép từ ngày 01 tháng 7 năm 2016 hoặc dự án đầu tư sản xuất sản phẩm hàng hóa mà tổng trị giá tài nguyên, khoáng sản cộng với chi phí năng lượng chiếm từ 51% giá thành sản phẩm trở lên theo dự án đầu tư.

Chính phủ quy định chi tiết khoản này.”

Việc quy định hoàn thuế GTGT đối với dự án tìm kiếm, thăm dò, phát triển dầu khí đang trong giai đoạn đầu tư, chưa đi vào hoạt động không thay đổi và xuyên suốt từ trước đến nay.

Căn cứ pháp luật về dầu khí (Luật Dầu khí và Nghị định số 33/2013/NĐ-CP ngày 22/4/2013 của Chính phủ về ban hành Hợp đồng mẫu của hợp đồng chia sản phẩm dầu khí) thì hoạt động tìm kiếm, thăm dò, phát triển dầu khí và hoạt động khai thác dầu khí là khác nhau. Trong thời gian tìm kiếm, thăm dò dầu khí nếu không phát hiện thương mại (phát hiện dầu hoặc khí) thì hợp đồng dầu khí sẽ chấm dứt. Trường hợp phát hiện dầu khí có tính thương mại thì nhà thầu phải lập báo cáo tài nguyên, trữ lượng dầu khí trình Tập đoàn Dầu khí Việt Nam báo cáo Bộ Công thương thẩm định, phê duyệt (theo quy định tại khoản 1 Điều 45 Luật Dầu khí). Sau khi được cấp có thẩm quyền phê duyệt kế hoạch phát triển mỏ dầu khí, dự án mới sang giai đoạn khai thác mỏ.

Để tránh cách hiểu khác về việc dự án tìm kiếm, thăm dò và phát triển mỏ dầu khí cũng thuộc trường hợp loại trừ không hoàn thuế GTGT đối với các dự án khai thác tài nguyên, khoáng sản được cấp phép từ ngày 01/7/2016 nên Nghị định số 49/2022/NĐ-CP ngày 29/7/2022 của Chính phủ có quy định “... hoặc dự án tìm kiếm, thăm dò và phát triển mỏ dầu khí đang trong giai đoạn đầu tư, có số thuế GTGT đầu vào của hàng hóa, dịch vụ phát sinh trong giai đoạn đầu tư lũy kế chưa được khấu trừ hết từ 300 triệu đồng trở lên được hoàn thuế GTGT...”.

Để đảm bảo tính đồng bộ của pháp luật, tránh vướng mắc trong thực hiện, cần thiết Luật hóa quy định đang thực hiện ổn định tại Nghị định về dự án tìm kiếm, thăm dò và phát triển mỏ dầu khí.

6.4.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Bảo đảm chính sách minh bạch, rõ ràng, tháo gỡ khó khăn cho doanh nghiệp, tạo thuận lợi trong thực hiện.

6.4.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Bổ sung quy định “dự án tìm kiếm, thăm dò, phát triển dầu khí đang trong giai đoạn đầu tư có số thuế giá trị gia tăng đầu vào phát sinh trong giai đoạn đầu tư mà chưa được hoàn thuế và có số thuế chưa được khấu trừ còn lại từ ba trăm triệu đồng trở lên thì được hoàn thuế GTGT”; đồng thời quy định rõ về trường hợp không được hoàn thuế như sau: “Dự án đầu tư khai thác tài nguyên, khoáng sản (không bao gồm dự án tìm kiếm, thăm dò, phát triển dầu khí quy định khoản này) và dự án đầu tư sản xuất sản phẩm là tài nguyên, khoáng sản khai thác đã chế biến thành sản phẩm khác quy định tại khoản 23

Điều 5 Luật này”.

6.4.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này tháo gỡ khó khăn về vốn cho doanh nghiệp, khắc phục những bất cập trong thực tiễn. Khuyến khích đầu tư đối với hoạt động thăm dò và phát triển mỏ dầu khí. Không làm tăng quỹ hoàn thuế GTGT do đã thực hiện ổn định tại văn bản dưới Luật.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

6.4.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại điểm b khoản 2 Điều 14 dự thảo Luật trình kèm.

6.5. Sửa đổi quy định về hoàn thuế đối với cơ sở kinh doanh hàng hóa, dịch vụ xuất khẩu

6.5.1. Xác định vấn đề bất cập

Tại khoản 2 Điều 13 Luật thuế GTGT hiện hành quy định: *Cơ sở kinh doanh trong tháng, quý có hàng hóa, dịch vụ xuất khẩu nếu có số thuế GTGT đầu vào chưa được khấu trừ từ ba trăm triệu đồng trở lên thì được hoàn thuế GTGT theo tháng, quý, trừ trường hợp hàng hóa nhập khẩu để xuất khẩu, hàng hóa xuất khẩu không thực hiện việc xuất khẩu tại địa bàn hoạt động hải quan theo quy định của Luật hải quan. Thực hiện hoàn thuế trước, kiểm tra sau đối với người nộp thuế sản xuất hàng hóa xuất khẩu không vi phạm pháp luật về thuế, hải quan trong thời gian hai năm liên tục; người nộp thuế không thuộc đối tượng rủi ro cao theo quy định của Luật quản lý thuế.*

Thực tế hàng nhập khẩu để xuất khẩu trong các trường hợp sau: (1) Hàng hóa nhập khẩu sau đó xuất bán vào khu phi thuế quan; (2) Hàng hóa đã nhập khẩu nhưng xuất trả lại chủ hàng nước ngoài; (3) Hàng hóa đã nhập khẩu sau đó làm thủ tục xuất khẩu sang nước khác; (4) Hàng nhập khẩu để sản xuất hàng hóa xuất khẩu. Thực hiện quy định không hoàn thuế GTGT đối với trường hợp hàng hóa nhập khẩu để xuất khẩu không thực hiện việc xuất khẩu tại địa bàn hoạt động hải quan theo quy định của Luật hải quan dẫn đến

vướng mắc phát sinh trong thực tế do có 02 cách hiểu khi áp dụng như sau:

- Đối với hàng nhập khẩu sau đó xuất khẩu mà việc xuất khẩu không thực hiện tại địa bàn hoạt động hải quan thì không được hoàn thuế để tránh gian lận trong trường hợp doanh nghiệp thực hiện xuất khẩu tại địa bàn không có cơ quan hải quan quản lý.

- Có ý kiến cho rằng cứ hàng nhập khẩu sau đó xuất khẩu đều không được hoàn thuế. Bộ Tài chính thấy rằng, các trường hợp nêu trên nếu không được hoàn thuế GTGT sẽ dẫn đến tăng chi phí, tăng giá bán của hàng hóa xuất khẩu, đồng thời chưa phù hợp với chủ trương là khuyến khích xuất khẩu hàng hóa, do đó cần phải hướng dẫn rõ các trường hợp trên thuộc đối tượng được hoàn thuế GTGT để khuyến khích các doanh nghiệp nhập khẩu hàng hóa sau đó thực hiện xuất bán vào khu phi thuế quan, xuất bán sang nước khác.

Để phù hợp với thực tế và khuyến khích xuất khẩu hàng hóa, tại khoản 2 Điều 1 Nghị định số 146/2017/NĐ-CP ngày 15/12/2017 sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 100/2016/NĐ-CP ngày 01/7/2016 và Nghị định số 12/2015/NĐ-CP ngày 12/02/2015 của Chính phủ đã quy định rõ cơ sở kinh doanh có hàng hóa, dịch vụ xuất khẩu (bao gồm cả trường hợp hàng hóa nhập khẩu sau đó xuất khẩu vào khu phi thuế quan; hàng hóa nhập khẩu sau đó xuất khẩu ra nước ngoài) thực hiện việc xuất khẩu tại địa bàn hoạt động hải quan theo quy định của pháp luật về hải quan, có số thuế GTGT đầu vào chưa được khấu trừ từ 300 triệu đồng trở lên thì được hoàn thuế GTGT...

Ngoài ra, pháp luật quản lý thuế đã có quy định cụ thể về việc phân loại hồ sơ hoàn thuế thuộc diện hồ sơ thuộc diện kiểm tra trước hoàn thuế hay hồ sơ thuộc diện hoàn thuế trước, kiểm tra sau (Điều 73 Luật quản lý thuế và Điều 22 Nghị định số 126/2020/NĐ-CP). Theo đó, để đảm bảo tính thống nhất, đồng bộ của hệ thống pháp luật, cần thiết bỏ quy định về hoàn thuế trước, kiểm tra sau tại Luật.

Tại Điều 2 Thông tư số 25/2018/TT-BTC quy định nguyên tắc xác định số thuế GTGT được hoàn của hàng hóa, dịch vụ xuất khẩu như sau: *Số thuế GTGT được hoàn của hàng hóa, dịch vụ xuất khẩu không vượt quá doanh thu của hàng hóa, dịch vụ xuất khẩu nhân (x) với 10%.*

Để đảm bảo nguyên tắc hoàn thuế GTGT của hàng hóa, dịch vụ xuất khẩu, cũng như Luật hoá các quy định đang thực hiện ổn định tại văn bản dưới Luật, cần thiết phải bỏ quy định không được hoàn thuế GTGT đối với: (i) Hàng hóa nhập khẩu sau đó xuất khẩu không được hoàn GTGT; (ii) Hoàn thuế trước, kiểm tra sau đối với một số trường hợp hàng hóa xuất khẩu theo quy định của Luật quản lý thuế và bổ sung nguyên tắc xác định thuế GTGT đầu vào của hàng hóa, dịch vụ xuất khẩu được hoàn.

6.5.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Đảm bảo nguyên tắc hoàn thuế GTGT của hàng hóa, dịch vụ xuất khẩu, tránh vướng mắc khi thực hiện.

6.5.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

- Bỏ quy định không được hoàn thuế GTGT đối với: (i) Hàng hóa nhập khẩu sau đó xuất khẩu không được hoàn GTGT; (ii) Hoàn thuế trước, kiểm tra sau đối với một số trường hợp hàng hóa xuất khẩu theo quy định của Luật quản lý thuế.

- Bổ sung nguyên tắc xác định thuế GTGT đầu vào của hàng hóa, dịch vụ xuất khẩu được hoàn.

6.5.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Chính sách này tạo thuận lợi cho doanh nghiệp xuất khẩu. Tuy nhiên, việc bổ sung quy định này có thể làm tăng quỹ hoàn thuế GTGT.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Quy định này không làm cản trở hoạt động của tổ chức, cá nhân người nộp thuế.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

6.5.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại khoản 3 Điều 14 dự thảo Luật trình kèm.

6.6. Sửa đổi quy định về hoàn thuế GTGT đối với chuyển đổi sở hữu, chuyển đổi doanh nghiệp, sáp nhập, hợp nhất, chia, tách, chấm dứt hoạt động

6.6.1. Xác định vấn đề bất cập

- Tại khoản 3 Điều 13 Luật thuế GTGT hiện hành quy định: “*Cơ sở kinh doanh nộp thuế GTGT theo phương pháp khấu trừ thuế được hoàn thuế GTGT khi chuyển đổi sở hữu, chuyển đổi doanh nghiệp, sáp nhập, hợp nhất, chia, tách, giải thể, phá sản, chấm dứt hoạt động có số thuế GTGT nộp thừa hoặc số thuế GTGT đầu vào chưa được khấu trừ hết*”.

- Tại Điều 202, Điều 203 và Điều 204 Luật doanh nghiệp quy định: “*Công ty chuyển đổi đương nhiên kế thừa toàn bộ quyền và lợi ích hợp pháp, chịu trách nhiệm về các khoản nợ, gồm cả nợ thuế, hợp đồng lao động và nghĩa vụ khác của công ty được chuyển đổi*”.

Thực tế, trong thời gian vừa qua nhiều doanh nghiệp đã lợi dụng quy định trên để lập hồ sơ xin hoàn thuế GTGT đối với số thuế GTGT đầu vào chưa được khấu trừ hết thông qua việc chuyển đổi loại hình doanh nghiệp (chuyển đổi sở hữu, chuyển đổi loại hình doanh nghiệp từ Công ty TNHH sang Công ty cổ phần hoặc ngược lại, sáp nhập, hợp nhất, chia, tách doanh nghiệp) mặc dù theo quy định của Luật doanh nghiệp thì Công ty chuyển đổi phải kế thừa toàn bộ các quyền và lợi ích hợp pháp của Công ty được chuyển đổi (bao gồm cả quyền kê khai, khấu trừ số thuế GTGT chưa được khấu trừ hết). Đồng thời, Luật doanh nghiệp chỉ quy định chấm dứt hoạt động đối với văn phòng hoặc chi nhánh, trường hợp văn phòng, chi nhánh chấm dứt hoạt động thì Công ty mẹ kế thừa toàn bộ quyền và nghĩa vụ của văn phòng, chi nhánh.

Để đảm bảo đồng bộ với quy định tại Luật doanh nghiệp, cần thiết phải bỏ quy định về hoàn thuế GTGT đối với trường hợp doanh nghiệp chuyển đổi sở hữu, chuyển đổi doanh nghiệp, sáp nhập, hợp nhất, chia, tách, chấm dứt hoạt động.

6.6.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Để tránh trường hợp doanh nghiệp lợi dụng để lập hồ sơ xin hoàn thuế và phù hợp với Luật doanh nghiệp.

6.6.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Bỏ quy định về hoàn thuế GTGT đối với trường hợp doanh nghiệp chuyển đổi sở hữu, chuyển đổi doanh nghiệp, sáp nhập, hợp nhất, chia, tách, chấm dứt hoạt động.

6.6.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Đảm bảo tính minh bạch, đồng bộ của chính sách; hạn chế được trường hợp doanh nghiệp lợi dụng chính sách để lập hồ sơ xin hoàn thuế, làm thiệt hại đến quỹ hoàn thuế của Ngân sách nhà nước.

Theo số liệu cung cấp bởi cơ quan thuế thì tính đến ngày 30/11/2023, số tiền hoàn thuế GTGT đối với các trường hợp doanh nghiệp chuyển đổi sở hữu, chuyển đổi doanh nghiệp, sáp nhập, hợp nhất, chia, tách, chấm dứt hoạt động là khoảng 254 tỷ đồng. Như vậy, hàng năm quỹ hoàn thuế GTGT sẽ giảm khoảng 254 tỷ đồng.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Chính sách minh bạch, đồng bộ tạo môi trường kinh doanh bình đẳng cho tất cả các doanh nghiệp.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như

Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

6.6.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại khoản 4 Điều 14 dự thảo Luật trình kèm.

6.7. Bổ sung quy định về trách nhiệm của cơ quan thuế trong xử lý hồ sơ đề nghị hoàn thuế GTGT

6.7.1. Xác định vấn đề bất cập

Luật quản lý thuế đã quy định người nộp thuế phải chịu trách nhiệm trước pháp luật về tính chính xác, trung thực, đầy đủ của hồ sơ đề nghị hoàn thuế nhưng chưa quy định cụ thể trách nhiệm của cơ quan thuế khi giải quyết hoàn thuế GTGT cho người nộp thuế. Theo quy định của pháp luật về quản lý thuế thì thời gian giải quyết hoàn thuế là rất ngắn (đối với hồ sơ hoàn thuế trước, kiểm tra sau là 06 ngày làm việc; hồ sơ kiểm tra trước, hoàn thuế sau là 40 ngày làm việc). Với thời gian, nhân lực, phương tiện hạn chế và cơ quan thuế không có chức năng điều tra nên việc xác minh hồ sơ hoàn thuế GTGT gặp rất nhiều khó khăn. Thực tế, một số vụ việc cơ quan công an phải điều tra hàng năm mới có thể phát hiện được đối tượng thành lập công ty cả trong nước và ở nước ngoài nhằm mục đích lập hồ sơ chiếm đoạt tiền hoàn thuế GTGT. Mặt khác, cơ quan thuế khi thực hiện kiểm tra trước hoàn cũng chỉ đối chiếu được thông tin theo tài liệu, giấy tờ trong hồ sơ, sổ sách kế toán của doanh nghiệp, không thể kiểm tra được tính xác thực, có thật của toàn bộ giao dịch mua bán hàng hóa, dòng tiền thanh toán,... liên quan đến số tiền đề nghị hoàn thuế.

Để bảo đảm việc hoàn thuế GTGT theo nguyên tắc quản lý rủi ro, hoàn thuế kịp thời cho doanh nghiệp theo đúng thời gian quy định, cần thiết bổ sung quy định về trách nhiệm của cơ quan thuế trong xử lý hồ sơ đề nghị hoàn thuế GTGT.

6.7.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Để bảo đảm việc hoàn thuế GTGT theo nguyên tắc quản lý rủi ro, hoàn thuế kịp thời cho doanh nghiệp theo đúng thời gian quy định.

6.7.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Bổ sung quy định về trách nhiệm của cơ quan thuế trong xử lý hồ sơ đề nghị hoàn thuế GTGT như sau: Cơ quan thuế chịu trách nhiệm về tính hợp lệ của hồ sơ đề nghị hoàn thuế GTGT. Người nộp thuế chịu trách nhiệm về tính chính xác, trung thực, đầy đủ của hồ sơ đề nghị hoàn thuế GTGT và vi phạm (nếu có) của người nộp thuế liên quan đến số tiền đề nghị hoàn thuế.

6.7.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- *Tác động về kinh tế:* Quy định rõ trách nhiệm của cơ quan thuế và người nộp thuế để đảm bảo việc hoàn thuế GTGT theo nguyên tắc quản lý rủi ro và hoàn thuế kịp thời cho doanh nghiệp theo đúng thời gian quy định.

- *Tác động về xã hội của chính sách:* Chính sách minh bạch, hỗ trợ doanh nghiệp về dòng tiền trong hoạt động sản xuất, kinh doanh.

- *Tác động về giới của chính sách:* Nội dung của chính sách không có tác động về giới.

- *Tác động của thủ tục hành chính:* Quy định bổ sung không làm tăng thủ tục hành chính.

- *Tác động đối với hệ thống pháp luật:* Quy định bổ sung không xung đột và trái với các quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật khác. Như Hiến pháp; các Luật thuế hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật khác. Quy định bổ sung tạo sự minh bạch, thuận lợi cho việc thực hiện của cơ quan quản lý thuế và người nộp thuế.

6.7.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn

Sửa đổi, bổ sung quy định tại Luật thuế GTGT để phù hợp thẩm quyền của Quốc hội. Nội dung thể hiện cụ thể tại khoản 9 Điều 14 dự thảo Luật trình kèm.

C. LẤY Ý KIẾN

Quá trình xây dựng dự thảo Báo cáo đánh giá tác động đối với Luật thuế GTGT (sửa đổi), Bộ Tài chính đã tham khảo ý kiến của các Bộ, ngành, địa phương, cơ quan, tổ chức có liên quan với việc lấy ý kiến về dự án Luật (công văn số .../BTC-CST ngày .../01/2024).

D. GIÁM SÁT VÀ ĐÁNH GIÁ

Trách nhiệm thi hành Luật là trách nhiệm của tất cả cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan, trong đó trách nhiệm chính là Chính phủ với vai trò là cơ quan hành pháp có trách nhiệm tổ chức thi hành.

Quốc hội, Ủy ban Thường vụ Quốc hội, Hội đồng dân tộc, Ủy ban của Quốc hội, đại biểu Quốc hội giám sát thi hành Luật. Hội đồng nhân dân, Thường trực Hội đồng nhân dân, Ban của Hội đồng nhân dân, đại biểu Hội đồng nhân dân giám sát việc triển khai thi hành Luật trong phạm vi địa phương.

Trên đây là Báo cáo đánh giá tác động chính sách tại Luật thuế GTGT (sửa đổi)/.

BỘ TÀI CHÍNH